

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

2024

Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία

Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων
του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου
για το οικονομικό έτος 2024

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ: +352 4398-1
Πληροφορίες: <https://eca.europa.eu/el/contact>
Ιστότοπος: <https://eca.europa.eu>
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης: @EUAuditors

Σημ.: Λόγω στρογγυλοποίησης, τα σύνολα που παρουσιάζονται στο παρόν έγγραφο ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να μην ισούνται με το άθροισμα των επιμέρους στοιχείων.

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<https://europa.eu>).

ΕΛ

2024

Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία

Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων
του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου
για το οικονομικό έτος 2024

Περιεχόμενα

Πρόλογος του Προέδρου	4
Συνολικά αποτελέσματα	6
Βασικά ευρήματα	6
Γνώμη	6
Ο έλεγχός μας	8
Ο προϋπολογισμός της ΕΕ για το 2024 σε αριθμούς	8
Από πού προέρχονται τα χρήματα αυτά ...	8
... και πού πηγαίνουν;	8
Τι κάλυψε ο έλεγχός μας;	10
Τα ευρήματά μας	11
Οι λογαριασμοί της ΕΕ απεικονίζουν εύλογα τη χρηματοοικονομική κατάστασή της	11
Διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με τα έσοδα	11
Διατυπώνουμε αρνητική γνώμη σχετικά με τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	12
Διατυπώνουμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες του 2024 στο πλαίσιο του ΜΑΑ	15
Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας αναλυτικότερα	17
Διαχείριση του προϋπολογισμού και χρηματοοικονομική διαχείριση	17
Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	29
Έσοδα	33
Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	36
Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	40
Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	46
Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων, Ασφάλεια και άμυνα	51
Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	55
Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	60
Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	63
Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει στις ειδικές εκθέσεις μας του 2021	69
Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	71
Γενικές πληροφορίες	76
Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το έργο του	76

Πρόλογος του Προέδρου

Η ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ), που αποτελεί το βασικό προϊόν μας, παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τους διάφορους τομείς πολιτικής της. Μαζί με τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους ελέγχους επιδόσεων που διενεργούμε, η έκθεση αυτή συνεκτιμάται από τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της ΕΕ και τη λήψη των σχετικών αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η ετήσια έκθεσή μας για το 2024 είναι εξαιρετικά χρήσιμη τόσο για τη διαχείριση των προκλήσεων στις οποίες καλείται σήμερα να αντεπεξέλθει ο προϋπολογισμός της ΕΕ όσο και για την προορατική προσέγγιση εκείνων που αναμένεται ότι θα ανακύψουν υπό το προσεχές ΠΔΠ.

Διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με τους λογαριασμούς του 2024, επιβεβαιώνοντας για άλλη μια φορά ότι συνεχίζουν να αποτυπώνουν με ακρίβεια την οικονομική κατάσταση της ΕΕ. Στην ετήσια έκθεσή μας επισημαίνουμε επίσης ότι τα έσοδα της ΕΕ δεν περιείχαν σημαντικά σφάλματα.

Το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ ανέρχεται σε 3,6 % (έναντι 5,6 % το 2023) και υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας που έχουμε ορίσει. Επιπλέον, δεδομένου ότι μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο περιέχει σημαντικό σφάλμα, διατυπώνουμε αρνητική γνώμη σχετικά με τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού, ο πληθυσμός ελέγχου μας ανήλθε συνολικά σε 167,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο τομέας «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» ήταν εκείνος με τη μεγαλύτερη συμβολή στο σημαντικό επίπεδο σφάλματος, με ποσοστό σφάλματος 5,7 % (έναντι 9,3 % το 2023), ενώ το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τον τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον» ανήλθε σε 2,6 % (έναντι 2,2 % το 2023). Από κοινού, οι δύο αυτοί τομείς δαπανών αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο. Τα συνηθέστερα είδη σφάλματος στον προϋπολογισμό της ΕΕ εξακολουθούν να είναι εκείνα που συνδέονται με τη μη επιλεξιμότητα έργων και εξόδων, καθώς και με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων.

Το μοντέλο εφαρμογής του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) διαφέρει σημαντικά από το μοντέλο εκτέλεσης των δαπανών από τον παραδοσιακό προϋπολογισμό: οι πληρωμές προς τα κράτη μέλη είναι ανεξάρτητες από τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ή τη συμμόρφωση με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες. Η μη συμμόρφωση με τους εν λόγω κανόνες αποτελεί μείζονα πηγή σφάλματος κατά την εκτέλεση του παραδοσιακού προϋπολογισμού. Αντίθετα, για τις πληρωμές από τον ΜΑΑ οι προϋποθέσεις είναι λιγότερες. Η καταβολή τους εξαρτάται αποκλειστικά από την ικανοποιητική εκπλήρωση ορόσημων και τιμών-στόχου. Συνεπώς, τα αποτελέσματα των εργασιών μας για τον ΜΑΑ δεν είναι συγκρίσιμα με εκείνα που αφορούν τον παραδοσιακό προϋπολογισμό και, ως εκ τούτου, διατυπώνουμε χωριστή ελεγκτική γνώμη για τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΜΑΑ.

Το 2024, οι δαπάνες αυτές ανήλθαν σε 59,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο έλεγχός μας κάλυψε και τις 28 πληρωμές επιχορηγήσεων του ΜΑΑ, συνολικού ύψους 53,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και τις εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων που ανήλθαν συνολικά σε 6,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Στο πλαίσιο των ελέγχων μας εντοπίσαμε περιπτώσεις στις οποίες τα ορόσημα και οι τιμές-στόχος που συνδέονταν

με τις πληρωμές δεν είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, καθώς και περιπτώσεις αναίρεσης ορόσημου, διπλής χρηματοδότησης ή μη τήρησης της περιόδου επιλεξιμότητας. Εντοπίσαμε επίσης περιπτώσεις ασαφών ορόσημων και τιμών-στόχου, καθώς και αδυναμίες στις εκ των προτέρων αξιολογήσεις της Επιτροπής. Βάσει όλων αυτών, διατυπώνουμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες του ΜΑΑ.

Έως το τέλος του 2024, η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει 178,5 δισεκατομμύρια ευρώ για πληρωμές επιχορηγήσεων του ΜΑΑ, ποσό που αντιπροσώπευε μόλις το 50 % των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων, ενώ απομένουν λιγότερα από δύο χρόνια έως τη λήξη της εφαρμογής του μηχανισμού τον Δεκέμβριο του 2026. Στο πλαίσιο πρόσφατης επισκόπησης μας, προβήκαμε σε απολογισμό των εκτενών εργασιών μας από τη θέσπιση του εν λόγω προσωρινού μέσου το 2021. Στην εν λόγω επισκόπηση αναδεικνύονται τα βασικά ευρήματα και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τον ΜΑΑ, με στόχο αυτά να αξιοποιηθούν κατά την ανάπτυξη τυχόν νέων μοντέλων εκτέλεσης μη συνδεδεμένων με τις δαπάνες.

Αν και αναγνωρίζουμε τον ρόλο που τα μέσα αυτά μπορούν να διαδραματίσουν στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ, τονίζουμε ότι, στο μέλλον θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο όταν η χρηματοδότηση συνδέεται άμεσα με μετρήσιμα αποτελέσματα. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα έως το επίπεδο των πραγματικών εξόδων και είναι εξαιρετικά σημαντικό ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των εν λόγω μέσων να μην υπονομεύουν τη λογοδοσία. Όταν προβλέπεται δανεισμός, η ΕΕ πρέπει να μετριάξει αποτελεσματικά τους κινδύνους επιτοκίου και να καταρτίζει εκ των προτέρων σαφές σχέδιο αποπληρωμής, προσδιορίζοντας τις πηγές αποπληρωμής.

Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2024 επισημαίνονται επίσης κίνδυνοι που συνεπάγεται ο δανεισμός για τα μελλοντικά ΠΔΠ, ιδίως η αυξανόμενη επιβάρυνση από τις δανειακές υποχρεώσεις στο πλαίσιο του NGEU. Το 2027, οι εκκρεμείς δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ ενδέχεται να υπερβούν τα 900 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό σχεδόν 10πλάσιο από εκείνο του 2020, πριν από τη σύσταση του NGEU. Επιπλέον, οι συνολικές δαπάνες για τόκους σε σχέση με το NGEU υπό το τρέχον ΠΔΠ θα μπορούσαν να υπερβούν τα 30 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό υπερδιπλάσιο της αρχικής πρόβλεψης της Επιτροπής (14,9 δισεκατομμύρια ευρώ). Επισημαίνουμε επίσης τις προκλήσεις σε σχέση με το τρέχον ΠΔΠ, όπως η χαμηλή απορρόφηση των υπό επιμερισμένη διαχείριση κονδυλίων και η συνεχής αύξηση του ανοίγματος του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Καθώς το ΠΔΠ για την περίοδο μετά το 2027 αρχίζει να λαμβάνει μορφή, σε άλλη επισκόπηση μας αναλύσαμε τις θέσεις που παρουσιάζονται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Φεβρουαρίου 2025, σχετικά με το προσεχές πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Στην επισκόπηση επισημαίνονται ευκαιρίες βελτίωσης του σχεδιασμού του ΠΔΠ με την προώθηση μεγαλύτερων συνεργιών μεταξύ των πολιτικών της ΕΕ και του προϋπολογισμού της, τη διασφάλιση προστιθέμενης αξίας από τις ενωσιακές δαπάνες, την ενίσχυση της ευελιξίας και την απλούστευση του πλαισίου, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η λογοδοσία, η διαφάνεια ή η ιχνηλασιμότητα της ενωσιακής χρηματοδότησης.

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να τονίσω ότι, με το έργο μας, επιδιώκουμε να συμβάλουμε στις συζητήσεις και τον διάλογο σχετικά με τις προτάσεις για το νέο ΠΔΠ. Ως ο ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ, δεσμευόμαστε και είμαστε έτοιμοι να υποστηρίξουμε τους θεσμικούς συνομιλητές μας στην προσπάθεια ενίσχυσης του προϋπολογισμού της ΕΕ και διαφύλαξης των οικονομικών συμφερόντων της.

Τέλος, θα ήθελα να εξάρω την αφοσίωση και την ικανότητα των υπαλλήλων του ΕΕΣ. Ο επαγγελματισμός τους είναι θεμελιώδους σημασίας τόσο για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων μας όσο και συνολικά για την ενδυνάμωση του οργάνου μας.

Tony Murphy
Πρόεδρος

Συνολικά αποτελέσματα

Βασικά ευρήματα

Σύμφωνα με το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης **δήλωση διασφάλισης** σχετικά με την αξιοπιστία των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων. Η δήλωση αυτή αποτελεί το κεντρικό στοιχείο της ετήσιας έκθεσής μας.

Γνώμη

Διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2024.

Διατυπώνουμε επίσης καθαρή γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων για το 2024.

Διατυπώνουμε δύο χωριστές γνώμες σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών για το 2024:

- αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ·
- γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

- Το κατά την εκτίμησή μας **συνολικό επίπεδο σφάλματος όσον αφορά τις δαπάνες του προϋπολογισμού** που έγιναν δεκτές στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2024 είναι 3,6 % (έναντι 5,6 % το 2023). Μεγάλο μέρος αυτών των δαπανών περιέχει σημαντικά σφάλματα. Πρόκειται κυρίως για δαπάνες που διέπονται από πολύπλοκους κανόνες και πραγματοποιούνται κυρίως για την απόδοση εξόδων, στο πλαίσιο των οποίων το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 5,2 %. Το 2024, οι δαπάνες αυτές ανήλθαν σε 115,7 δισεκατομμύρια ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 68,9 % του πληθυσμού ελέγχου. Συνεπώς, οι επιπτώσεις των σφαλμάτων που εντοπίσαμε είναι όχι μόνο **σημαντικές αλλά και διάχυτες** στις δαπάνες που έγιναν δεκτές για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος και, ως εκ τούτου, διατυπώνουμε **αρνητική γνώμη σχετικά με τις δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ**.
- Όσον αφορά τις **δαπάνες στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)**, το 2024, η Επιτροπή προέβη σε 28 πληρωμές επιχορηγήσεων σε κράτη μέλη, οι οποίες σχετίζονταν συνολικά με 539 ορόσημα και 205 τιμές-στόχο. Ποσοτικά ευρήματα εντοπίσαμε σε έξι πληρωμές (και στις σχετικές εκκαθαρίσεις των προχρηματοδοτήσεων), πέντε από τις οποίες περιείχαν σημαντικά σφάλματα. Κατά συνέπεια, διατυπώνουμε **γνώμη με επιφύλαξη** σχετικά με τις δαπάνες του ΜΑΑ. Επισημαίνουμε ότι η συνολική χρηματοοικονομική επίπτωση των ποσοτικών ευρημάτων εμφανίζει αυξητική τάση.

- Ως «σφάλμα» ορίζουμε ένα ποσό που δεν θα έπρεπε να έχει καταβληθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις που ισχύουν για την πληρωμή. Ο ορισμός μας δεν περιλαμβάνει μόνο παραβάσεις του εφαρμοστέου δικαίου που οφείλονται σε πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα, αλλά και σφάλματα που διαπράττονται εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ από εθνικές και περιφερειακές διοικητικές αρχές ή από την ίδια την Επιτροπή. Στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ), η Επιτροπή παρουσιάζει την εκτίμησή της όσον αφορά τον κίνδυνο κατά την πληρωμή¹ για το 2024 για όλους τους τομείς του ΠΔΠ, πλην του τομέα 3 «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον». Οι εκτιμήσεις της Επιτροπής βρίσκονται χαμηλότερα του δικού μας διαστήματος εμπιστοσύνης για το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στους τομείς 2 και 6 και στο κατώτερο μισό του όσον αφορά τον τομέα 1. Υπάρχουν διαφορές στους ρόλους και τις εντολές της Επιτροπής και του ΕΕΣ, όπως και περιορισμοί στα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων. Επομένως, το επίπεδο σφάλματος που ανέφερε η Επιτροπή δεν είναι άμεσα συγκρίσιμο με το κατά τη δική μας εκτίμηση επίπεδο σφάλματος και είναι πιθανό να έχει υποεκτιμηθεί.
- Το 2024, παραπέμψαμε στην OLAF 19 περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης (έναντι 20 περιπτώσεων το 2023), εκ των οποίων 15 εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας επί των δαπανών του 2023, τρεις κατά τον έλεγχό μας επί των δαπανών του 2022 και μία στο πλαίσιο ελέγχου επιδόσεων που διενεργήθηκε το 2023 και αφορούσε προγραμματική περίοδο που εκτεινόταν από το 2017 έως το 2025. Βάσει αυτών των αναφορών μας, η OLAF έχει ήδη κινήσει έρευνα για έξι από αυτές. Παράλληλα, παραπέμψαμε επτά από τις εν λόγω υποθέσεις στην ΕΡΡΟ, η οποία έχει κινήσει έρευνα και για τις επτά. Στο πλαίσιο του ελέγχου των δαπανών του 2024, εντοπίσαμε ήδη επτά περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης.

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 253, παράγραφος 1, στοιχείο β), σημείο ι), του δημοσιονομικού κανονισμού, η ΕΕΔΕ πρέπει να περιλαμβάνει εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες της ΕΕ.

Ο έλεγχός μας

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ για το 2024 σε αριθμούς

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΕΕ στο πλαίσιο ενός περισσότερο μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού που συμφωνείται για περίοδο αρκετών ετών (γνωστού ως «πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο» ή ΠΔΠ). Το 2024, οι συνολικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό ανήλθαν σε 146,1 δισεκατομμύρια ευρώ, ή άλλως στο 97,6 % του διαθέσιμου ποσού.

Συνυπολογιζόμενων των πρόσθετων πληρωμών ύψους 98,2 δισεκατομμυρίων ευρώ που καλύπτονται από έσοδα με ειδικό προορισμό [κυρίως στο πλαίσιο των NextGenerationEU (NGEU) και REPowerEU], καθώς και των 2,7 δισεκατομμυρίων ευρώ από μεταφορές από προηγούμενα έτη και ποσά που επαναδιατέθηκαν, οι συνολικές πληρωμές ανήλθαν το 2024 σε 247,0 δισεκατομμύρια ευρώ. Με τις συνολικές πιστώσεις πληρωμών να ανέρχονται σε 275,8 δισεκατομμύρια ευρώ, το ποσοστό χρησιμοποίησης του προϋπολογισμού πληρωμών άγγιξε το 89,6 %.

Μη λαμβανομένων υπόψη των επιχορηγήσεων του ΜΑΑ ύψους 55,9 δισεκατομμυρίων ευρώ, οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ το 2024 ανήλθαν συνολικά σε 191,1 δισεκατομμύρια ευρώ.

Από πού προέρχονται τα χρήματα αυτά ...

Τα συνολικά έσοδα του προϋπολογισμού για το 2024 ανήλθαν σε 250,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ χρηματοδοτείται από τις εισφορές των κρατών μελών, οι οποίες καθορίζονται κατ' αναλογία προς το ακαθάριστο εθνικό εισόδημά τους (90,4 δισεκατομμύρια ευρώ). Άλλες πηγές εσόδων είναι η εισφορά που βασίζεται στον φόρο προστιθέμενης αξίας που εισπράττουν τα κράτη μέλη (23,4 δισεκατομμύρια ευρώ), οι τελωνειακοί δασμοί (20,1 δισεκατομμύρια ευρώ) και η εισφορά που βασίζεται στα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών (7,2 δισεκατομμύρια ευρώ). Τα ποσά των δανείων που προορίζονται για τη χορήγηση μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του NGEU ισοδυναμούν με έσοδα της ΕΕ ύψους 73,3 δισεκατομμυρίων ευρώ. Υπάρχουν και άλλες πηγές εσόδων (36,2 δισεκατομμύρια ευρώ), οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι οι εισφορές και οι επιστροφές στο πλαίσιο συμφωνιών και προγραμμάτων της ΕΕ.

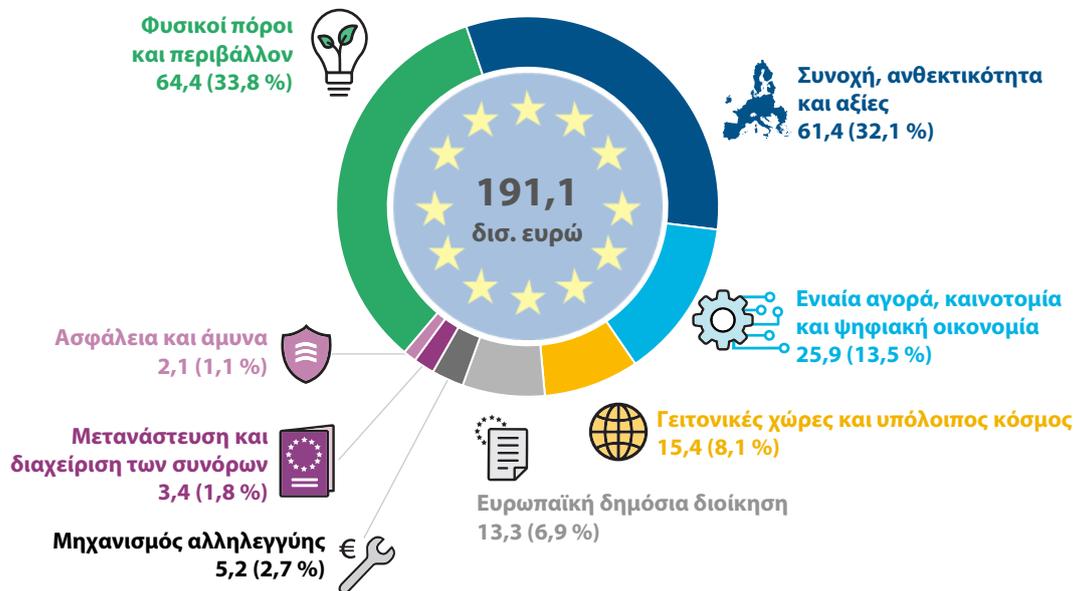
Τα ποσά των δανείων για τη χρηματοδότηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του NGEU παρουσιάζονται διαφορετικά στον προϋπολογισμό και στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Τα ποσά αυτά, που αντιπροσωπεύουν το 29 % των εσόδων της ΕΕ το 2024, αντιμετωπίζονται ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό. Τα έσοδα αυτά προστίθενται στις εγκεκριμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ, σύμφωνα με τον κανονισμό ΜΑΑ. Στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων τα συγκεκριμένα ποσά δεν περιλαμβάνονται ως έσοδα, περιλαμβάνονται όμως οι δαπάνες που σχετίζονται με τη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του NGEU, με αποτέλεσμα η επίπτωση στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους να είναι αρνητική. Τα αρνητικά οικονομικά αποτελέσματα αυξάνουν το έλλειμμα των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, όπως αντικατοπτρίζεται στον ισολογισμό της ΕΕ, το οποίο, ως εκ τούτου, πρέπει να χρηματοδοτηθεί από μελλοντικούς προϋπολογισμούς.

... και πού πηγαίνουν;

Τα κεφάλαια της ΕΕ εκταμιεύονται προς τους δικαιούχους είτε μέσω πληρωμών άπαξ ή ετήσιων δόσεων, είτε μέσω σειράς πληρωμών στο πλαίσιο πολυετών καθεστώτων δαπανών. Οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2024 περιλάμβαναν 49,0 δισεκατομμύρια ευρώ σε προχρηματοδοτήσεις και 142,1 δισεκατομμύρια ευρώ σε άλλες πληρωμές. Όπως φαίνεται στο [γράφημα 1](#), τα μεγαλύτερα μερίδια του προϋπολογισμού της ΕΕ διατέθηκαν στους τομείς «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον» και «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες», με τρίτο τον τομέα «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία».

Γράφημα 1 – Δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ ανά τομέα του ΠΔΠ για το 2024

(σε δισ. ευρώ)

ΠΔΠ 1 (κεφ. 5)

ΠΔΠ 2 (κεφ. 6)

ΠΔΠ 3 (κεφ. 7)

ΠΔΠ 4 (κεφ. 8)

ΠΔΠ 5 (κεφ. 8)

ΠΔΠ 6 (κεφ. 9)

ΠΔΠ 7 (κεφ. 10)

Μηχανισμός αλληλεγγύης

Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία

Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες

Φυσικοί πόροι και περιβάλλον

Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων

Ασφάλεια και άμυνα

Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος

Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

(εκτός ΜΑΑ)

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο πλαίσιο του ΜΑΑ, τα κράτη μέλη καθορίζουν εκ των προτέρων τις επιδιωκόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που καταρτίζουν. Η Επιτροπή προβαίνει στις σχετικές πληρωμές, εφόσον τα κράτη μέλη εκπληρώσουν τα αντίστοιχα ορόσημα και τιμές-στόχο. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν εκταμίευση πόρων έως και δύο φορές ετησίως, υπό την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνουν επαρκώς την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών ορόσημων και τιμών-στόχου. Το σύστημα δικλίδων της Επιτροπής πρέπει να διασφαλίζει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών του ΜΑΑ, κάτι που εξαρτάται κυρίως από την προαναφερόμενη ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των τιμών-στόχου. Στο τέλος του 2024, η Επιτροπή είχε πραγματοποιήσει 65 πληρωμές επιχορηγήσεων (μία το 2021, 13 το 2022, 23 το 2023 και 28 το 2024), συνολικού ύψους 178,5 δισεκατομμυρίων ευρώ.

10

Τι κάλυψε ο έλεγχός μας;

Κάθε χρόνο, ελέγχουμε την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων εσόδων και δαπανών. Για το 2024, ο πληθυσμός ελέγχου που υποβάλαμε σε δοκιμασίες ως προς τα έσοδα ανερχόταν σε 250,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο πληθυσμός των πράξεων δαπανών που υποβάλαμε σε έλεγχο καλύπτει ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές που έκανε δεκτές η Επιτροπή, καθώς και εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων. Ο πληθυσμός που υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες όσον αφορά τις δαπάνες ανήλθε συνολικά σε 167,9 δισεκατομμύρια ευρώ από τον γενικό προϋπολογισμό. Οι δαπάνες του ΜΑΑ για το 2024 ανήλθαν συνολικά σε 59,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο έλεγχός μας κάλυψε και τις 28 πληρωμές επιχορηγήσεων, συνολικού ύψους 53,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και τις εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων που έφθασαν συνολικά τα 6,4 δισεκατομμύρια ευρώ.

Όσον αφορά τις δαπάνες του γενικού προϋπολογισμού, εξετάζουμε τις δαπάνες στο σημείο κατά το οποίο οι τελικοί αποδέκτες των ενωσιακών κονδυλίων έχουν αναλάβει δραστηριότητες ή έχουν υποβληθεί σε έξοδα. Όσον αφορά τον ΜΑΑ, προϋπόθεση για την καταβολή πληρωμής από την Επιτροπή σε κράτος μέλος είναι η ικανοποιητική εκπλήρωση προκαθορισμένων ορόσημων ή τιμών-στόχου. Εξετάζουμε τις δαπάνες του ΜΑΑ στο σημείο κατά το οποίο τα κράτη μέλη έχουν αιτηθεί την καταβολή πληρωμής, εφόσον πέτυχαν τα προκαθορισμένα ορόσημα ή τιμές-στόχο, και η Επιτροπή έχει αποδεχθεί αυτές τις δαπάνες. Επικεντρωθήκαμε στο κατά πόσον είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά τα ορόσημα και οι τιμές-στόχος και πληρούνταν οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας. Ο έλεγχός μας δεν καλύπτει τη δανειακή συνιστώσα του ΜΑΑ.

Τα ευρήματά μας

Οι λογαριασμοί της ΕΕ απεικονίζουν εύλογα τη χρηματοοικονομική κατάστασή της

Οι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, τα οικονομικά αποτελέσματα της ΕΕ, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της στο τέλος του οικονομικού έτους, σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα.

Ως εκ τούτου, διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών. Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των **κύριων ζητημάτων του ελέγχου**, ήτοι των ζητημάτων που, κατά την επαγγελματική κρίση μας, είχαν τη μεγαλύτερη βαρύτητα στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της υπό εξέταση περιόδου.

- 1) Στο τέλος του 2024, ο ισολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνει υποχρέωση 93,1 δισεκατομμυρίων ευρώ για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό (έναντι 90,8 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023). Το 2024, η συνταξιοδοτική υποχρέωση παρέμεινε σταθερή, με την ελαφρά αύξηση να αποδίδεται στην αναμενόμενη εξέλιξη του κόστους υπηρεσίας και των τόκων.
- 2) Στο τέλος του 2024, η εκτιμώμενη αξία των επιλέξιμων εξόδων που είχαν μεν πραγματοποιηθεί και οφείλονταν στους δικαιούχους, αλλά δεν είχαν ακόμη δηλωθεί προς απόδοση, ανερχόταν σε 160,7 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 155,2 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023). Τα ποσά αυτά καταχωρίστηκαν ως δεδουλευμένα έξοδα. Η αύξηση των εκτιμήσεων για όλα τα προγράμματα οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η προηγούμενη περίοδος προγραμματισμού πλησιάζει στη λήξη της και η απορρόφηση των κεφαλαίων του ΠΔΠ 2021-2027 είναι μέχρι στιγμής βραδύτερη της προβλεπόμενης.
- 3) Δεδομένου ότι η ΕΕ παρέχει βοήθεια στην Ουκρανία με τη μορφή δανείων και επιχορηγήσεων, αξιολογήσαμε τους υπολογισμούς της Επιτροπής όσον αφορά το σχετικό χρηματοοικονομικό άνοιγμα της ΕΕ, καθώς και τα στοιχεία στα οποία βασίζονταν οι εν λόγω υπολογισμοί. Στόχος μας ήταν να διασφαλίσουμε ότι οι πραγματικές και οι δυνητικές επιπτώσεις απεικονίζονταν ορθά στους λογαριασμούς της ΕΕ.
- 4) Με το NGEU, η ΕΕ κινητοποίησε σημαντικούς πόρους για τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Στο πλαίσιο των ελεγκτικών διαδικασιών μας, ελέγξαμε τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τις δαπάνες της ΕΕ, περιλαμβανομένων αυτών που αφορούσαν το NGEU. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα προαναφερόμενα απεικονίζονται εύλογα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με τα έσοδα

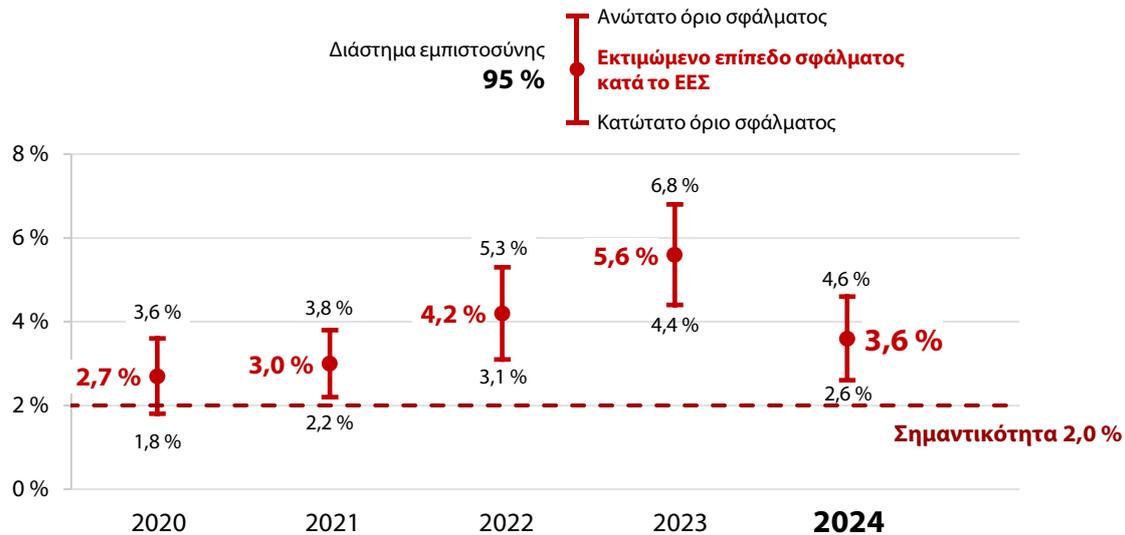
Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα δεν περιέχουν σημαντικό σφάλμα. Τα σχετικά με τη διαχείριση των εσόδων συστήματα που εξετάσαμε κρίθηκαν γενικώς αποτελεσματικά.

12

Διατυπώνουμε αρνητική γνώμη σχετικά με τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Όσον αφορά τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 2,6 % και 4,6 %. Η μέση τιμή αυτού του εύρους τιμών (ήτοι το κατά την εκτίμηση του ΕΕΣ επίπεδο σφάλματος) μειώθηκε σε σχέση με πέρυσι από 5,6 % σε 3,6 % (βλέπε [γράφημα 2](#)).

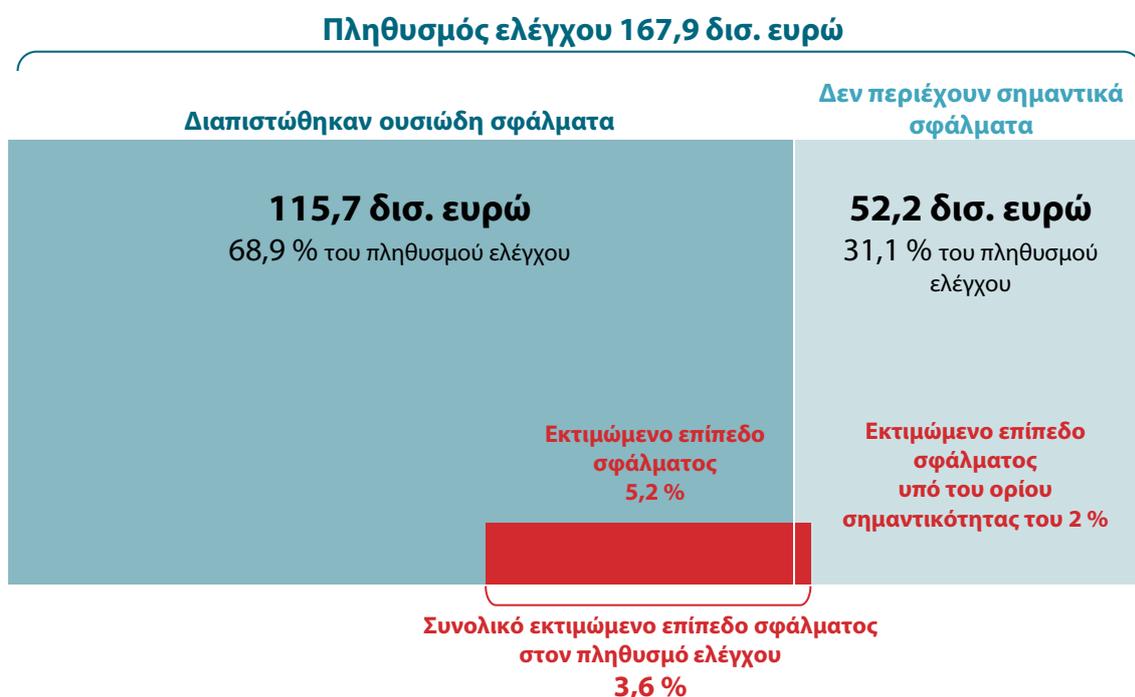
Γράφημα 2 – Εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος (2020-2024)

Πηγή: ΕΕΣ.

Όπως απεικονίζεται στο [γράφημα 3](#), οι ελεγχθέντες τομείς που περιείχαν σημαντικά σφάλματα αντιπροσωπεύουν το 68,9 % του πληθυσμού ελέγχου μας (έναντι 64,4 % το 2023). Λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών που πραγματοποιήσαμε σε όλους τους τομείς του ΠΔΠ, το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος στο συγκεκριμένο τμήμα των δαπανών ανέρχεται σε 5,2 % (έναντι 7,9 % το 2023).

Γράφημα 3 – Μερίδιο του πληθυσμού ελέγχου του 2024 που περιείχε σημαντικό σφάλμα

Πηγή: ΕΕΣ.

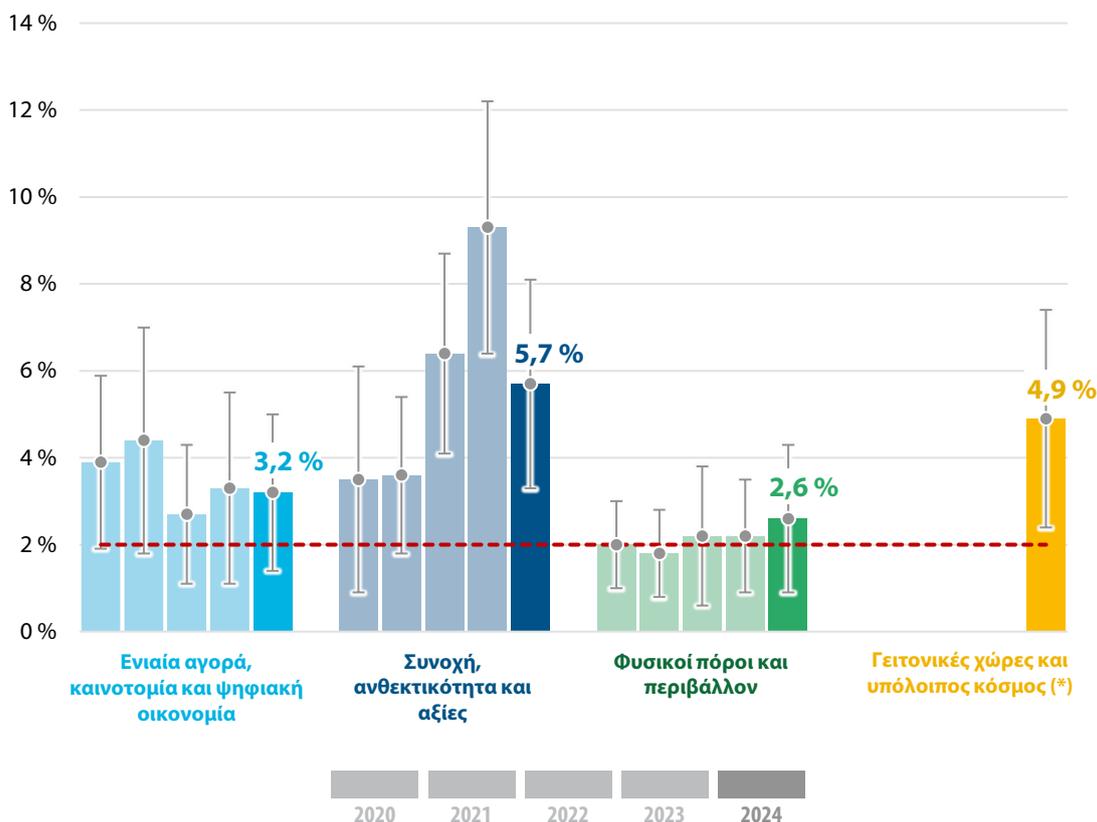
Οι ελεγχθέντες τομείς που περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος περιλαμβάνουν κυρίως **πληρωμές βάσει απόδοσης εξόδων**, στο πλαίσιο των οποίων οι δικαιούχοι οφείλουν να υποβάλλουν δήλωση με τα επιλέξιμα έξοδα που έχουν πραγματοποιήσει. Για τον σκοπό αυτό, οι δικαιούχοι, πέραν του ότι οφείλουν να αποδεικνύουν ότι ασκούν δραστηριότητα επιλέξιμη για ενίσχυση, πρέπει να παρέχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι έχουν πράγματι υποβληθεί στα έξοδα των οποίων ζητούν την απόδοση. Έτσι, υποχρεούνται συχνά να εφαρμόζουν πολύπλοκους κανόνες που ορίζουν ποιες δαπάνες μπορούν να δηλωθούν (επιλεξιμότητα) και με ποιον τρόπο μπορούν να πραγματοποιηθούν σωστά τα επιμέρους έξοδα (κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων ή περί κρατικών ενισχύσεων).

Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το 31,1 % του πληθυσμού ελέγχου μας δεν περιέχει σημαντικά σφάλματα, γεγονός που σημαίνει ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στο συγκεκριμένο τμήμα των δαπανών είναι χαμηλότερο από το όριο σημαντικότητας του 2 %. Αυτό το μέρος του πληθυσμού περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται με **πληρωμές βάσει δικαιωμάτων** για τις οποίες οι δικαιούχοι πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις (π.χ. άμεσες ενισχύσεις προς γεωργούς, εξαιρουμένων των οικολογικών προγραμμάτων), καθώς και μέρος των διοικητικών δαπανών (μισθοί και συντάξεις του προσωπικού της ΕΕ), τη δημοσιονομική στήριξη προς τρίτες χώρες, και τις υποτροφίες σε φοιτητές και άλλες δράσεις υπέρ της κινητικότητας στο πλαίσιο του Erasmus+. Το συγκεκριμένο τμήμα των δαπανών δεν περιείχε σημαντικό σφάλμα ούτε κατά τα προηγούμενα έτη. Ωστόσο, εντοπίσαμε σφάλματα σχετικά με μη επιλέξιμα έξοδα.

Το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού ελέγχου μας που περιέχει σημαντικό σφάλμα καλύπτει ο τομέας «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» (49,1 δισεκατομμύρια ευρώ), και ακολουθούν οι τομείς «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον» (28,4 δισεκατομμύρια ευρώ), «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» (15,3 δισεκατομμύρια ευρώ) και «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος» (11,8 δισεκατομμύρια ευρώ).

Στο **γράφημα 4** παρουσιάζονται συγκριτικά από το 2020 έως το 2024 τα εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος στους τομείς «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία», «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» και «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον», ενώ παρατίθεται και το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για τον τομέα «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος» για το 2024.

Γράφημα 4 – Εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος για τους τομείς 1, 2, 3 και 6 του ΠΔΠ (2020-2024)

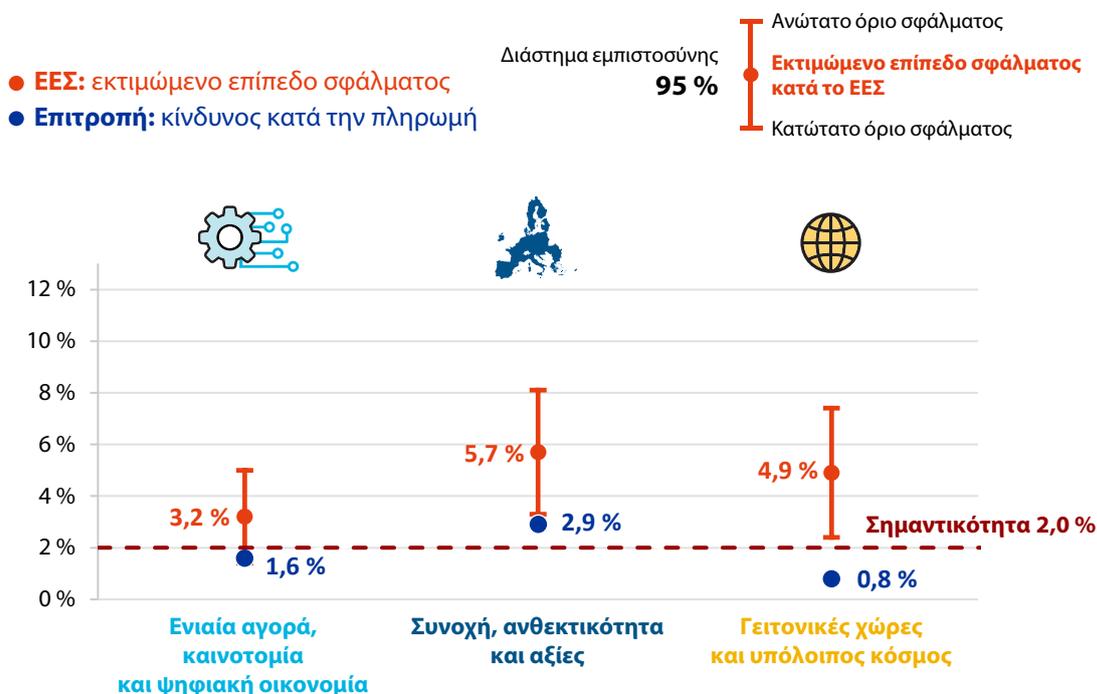
* Μεταξύ 2020 και 2023 δεν διατυπώσαμε ειδική εκτίμηση για τον τομέα «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος».

Πηγή: ΕΕΣ.

Σύγκριση των κατά την εκτίμησή μας επιπέδων σφάλματος με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις της Επιτροπής

Στην ΕΕΔΕ για το 2024, η Επιτροπή παρουσιάζει την εκτίμησή της όσον αφορά τον κίνδυνο κατά την πληρωμή για το 2024 για όλους τους τομείς του ΠΔΠ πλην του τομέα 3 «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον». Τα αριθμητικά στοιχεία της Επιτροπής βρίσκονται χαμηλότερα του δικού μας διαστήματος εμπιστοσύνης για τους τομείς 2 και 6 και στο κατώτερο μισό του για τον τομέα 1. Αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στις εγγενείς διαφορές στους ρόλους και τις εντολές της Επιτροπής και του ΕΕΣ, όπως και σε περιορισμούς στα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων. Στο **γράφημα 5** παρουσιάζεται η εκτίμηση της Επιτροπής για τον κίνδυνο κατά τη πληρωμή για τους τομείς του ΠΔΠ, παράλληλα με το εύρος του δικού μας διαστήματος εμπιστοσύνης του 95 % όσον αφορά το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

Γράφημα 5 – Το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για το 2024 και η από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση του κινδύνου κατά την πληρωμή για τους τομείς 1, 2 και 6 του ΠΔΠ

Πηγή: ΕΕΣ.

Διατυπώνουμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες του 2024 στο πλαίσιο του ΜΑΑ

Ο ΜΑΑ είναι προσωρινό μέσο που εφαρμόζεται και χρηματοδοτείται κατά τρόπο θεμελιωδώς διαφορετικό σε σχέση με τις συνήθεις δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ. Ενώ στους δικαιούχους των δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ καταβάλλονται πληρωμές για την εκτέλεση ορισμένων δραστηριοτήτων ή επιστρέφονται έξοδα στα οποία έχουν υποβληθεί, στο πλαίσιο του ΜΑΑ τα κράτη μέλη εισπράττουν ποσά για την ικανοποιητική επίτευξη προκαθορισμένων ορόσημων ή τιμών-στόχου. Ως εκ τούτου, για τον ΜΑΑ εξετάσαμε κατά πόσον τα προκαθορισμένα ορόσημα ή τιμές-στόχος είχαν επιτευχθεί ικανοποιητικά, καθώς και αν είχαν τηρηθεί οι οριζόντιοι όροι επιλεξιμότητας.

Τα συνολικά ελεγκτικά τεκμήρια που προέκυψαν από τις εργασίες μας δείχνουν ότι 12 από τα 395 ορόσημα και τιμές-στόχο του ΜΑΑ που εξετάσαμε δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις πληρωμής ή επιλεξιμότητας. Αυτά αφορούν έξι πληρωμές σε έξι κράτη μέλη. Επισημαίνουμε ότι η συνολική χρηματοοικονομική επίπτωση των ποσοτικών ευρημάτων εμφανίζει αυξητική τάση. Διαπιστώσαμε επίσης αδυναμίες στην εκ των προτέρων αξιολόγηση που διενήργησε η Επιτροπή. Συγκεκριμένα, εντοπίσαμε περιπτώσεις ασαφών ορόσημων / τιμών-στόχου, με συνέπεια μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια ως προς την αξιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσής τους, επίμονες αδυναμίες στα συστήματα δικλίδων των κρατών μελών και προβλήματα με την αξιοπιστία των πληροφοριών που τα κράτη μέλη περιέλαβαν στις διαχειριστικές δηλώσεις τους.

Επιπλέον, διαπιστώσαμε σοβαρές αδυναμίες στον διορισμό δικαστικών λειτουργών που συνδέονται με τη μεταρρύθμιση για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας των δικαστηρίων στην Πολωνία μέσω της αναμόρφωσης του πειθαρχικού καθεστώτος των δικαστών. Δεδομένου ότι εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) υπόθεση που αφορά αίτηση προδικαστικής απόφασης που σχετίζεται άμεσα με το συγκεκριμένο ζήτημα, αποφασίσαμε στο παρόν στάδιο να μην διατυπώσουμε συμπέρασμα σχετικά με την ικανοποιητική εκπλήρωση των δύο σχετικών ορόσημων, η οποία συνιστούσε προϋπόθεση για την καταβολή οποιασδήποτε πληρωμής από τον ΜΑΑ προς την Πολωνία.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον [ιστότοπό μας \(eca.europa.eu\)](https://eca.europa.eu).

Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας αναλυτικότερα

Διαχείριση του προϋπολογισμού και χρηματοοικονομική διαχείριση

Λόγω του NGEU, οι πληρωμές υπερέβησαν τις αναλήψεις υποχρεώσεων το 2024

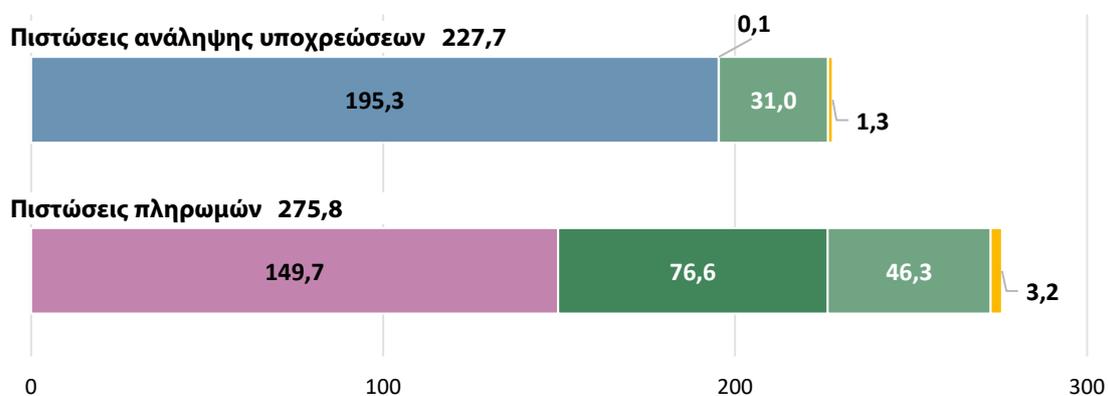
Το 2024 ήταν το τέταρτο έτος εκτέλεσης του ΠΔΠ 2021-2027. Στο [γράφημα 6](#) παρουσιάζονται οι συνολικές διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ, περιλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του NGEU.

Γράφημα 6 – Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων, περιλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του NGEU, το 2024

Ετήσιος προϋπολογισμός της ΕΕ:

(δισ. ευρώ)

- Αναλήψεις υποχρεώσεων
- Έσοδα με ειδικό προορισμό του NGEU
- Πληρωμές
- Λοιπά έσοδα με ειδικό προορισμό
- Μεταφορές από προηγούμενα έτη / ποσά που επαναδιατέθηκαν

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2024 και άλλων στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

Η πρόσφατη τάση πλήρους σχεδόν χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων συνεχίστηκε το 2024

Οι συνολικές υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν από τον προϋπολογισμό του 2024 ανήλθαν σε 193,1 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 98,9 % του συνολικώς διαθέσιμου. Συνυπολογιζόμενων των πρόσθετων αναλήψεων υποχρεώσεων ύψους 19,7 δισεκατομμυρίων ευρώ από έσοδα με ειδικό προορισμό, καθώς και των 0,9 δισεκατομμυρίων ευρώ από μεταφορές από προηγούμενα έτη και ποσά που επαναδιατέθηκαν, οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων ανήλθαν το 2024 σε 213,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Η χρησιμοποίηση του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων ανήλθε συνολικά στο 93,9 % των συνολικού ύψους 227,7 δισεκατομμυρίων ευρώ πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων.

Οι εκτελεσθείσες πληρωμές ήταν υψηλότερες από τις αρχικά προβλεπόμενες και χαμηλότερες από το ανώτατο όριο του ΠΔΠ

Το 2024, οι συνολικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό του ΠΔΠ ανήλθαν σε 146,1 δισεκατομμύρια ευρώ, ή άλλως στο 97,6 % των ύψους 149,7 δισεκατομμυρίων ευρώ διαθέσιμων πιστώσεων πληρωμών. Συνυπολογιζόμενων των πρόσθετων πληρωμών ύψους 98,2 δισεκατομμυρίων ευρώ που καλύπτονται από έσοδα με ειδικό προορισμό (κυρίως στο πλαίσιο των NGEU και REPowerEU), καθώς και των 2,7 δισεκατομμυρίων ευρώ από μεταφορές από προηγούμενα έτη και ποσά που επαναδιατέθηκαν, οι συνολικές πληρωμές ανήλθαν το 2024 σε 247,0 δισεκατομμύρια ευρώ. Με τις συνολικές πιστώσεις πληρωμών να ανέρχονται σε 275,8 δισεκατομμύρια ευρώ, το ποσοστό χρησιμοποίησης του προϋπολογισμού πληρωμών άγγιξε το 89,6 %.

Απορρόφηση των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων: έχει σχεδόν ολοκληρωθεί για το ΠΔΠ 2014-2020, ενώ παραμένει χαμηλή για το ΠΔΠ 2021-2027

Η απορρόφηση των ΕΔΕΤ της περιόδου 2014-2020 έφθασε το 97 %, ενώ υπερέβη το 95 % για 21 κράτη μέλη

Στο τέλος του 2024, οι συνολικές πληρωμές στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) ανήλθαν σε 475,2 δισεκατομμύρια ευρώ, άλλως στο 97,0 % των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων (489,9 δισεκατομμύρια ευρώ). Οι πληρωμές το 2024 ανήλθαν σε 27,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Περαιτέρω πρόοδος σχετικά με τις πληρωμές στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ το 2024 είχε ως αποτέλεσμα 21 κράτη μέλη να απορροφήσουν πάνω από το 95 % των διατεθέντων σε αυτά κονδυλίων των ΕΔΕΤ έως το τέλος του 2024.

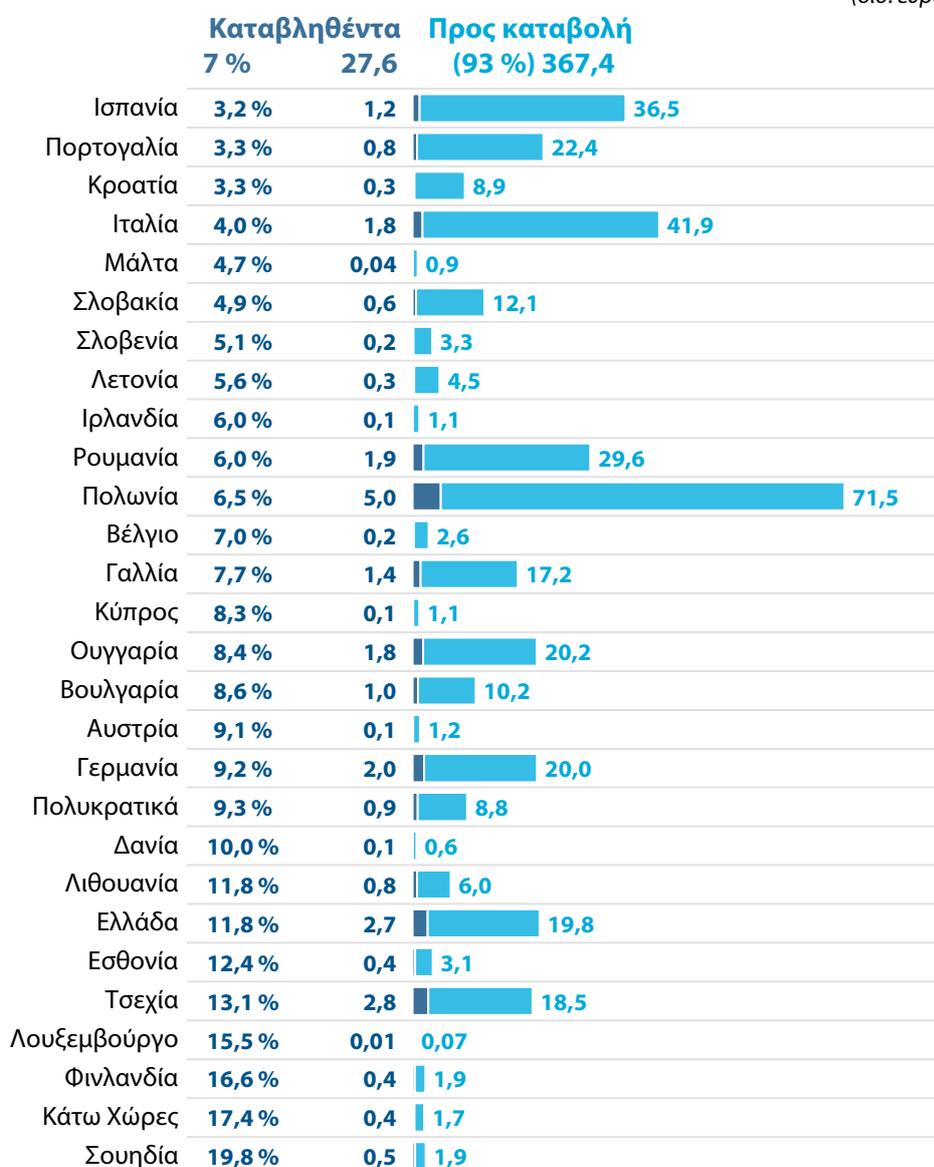
Η απορρόφηση των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων της περιόδου 2021-2027, που εμπίπτουν στον ΚΚΔ, παραμένει σε χαμηλά επίπεδα

Το 2024, οι ετήσιες πληρωμές για τα υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμεία που εμπίπτουν στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ)² ανήλθαν σε 14,7 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 6,3 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023), από τα οποία τα 5,2 δισεκατομμύρια ευρώ ήταν πληρωμές προχρηματοδότησης (έναντι 4,1 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023) και τα 9,5 δισεκατομμύρια ευρώ ενδιάμεσες πληρωμές (έναντι 2,2 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023). Στο τέλος του 2024, οι συνολικές πληρωμές ανήλθαν σε 27,6 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχούσε μόλις στο 7 % του ποσού που διατίθεται για τα εν λόγω ταμεία υπό το ΠΔΠ 2021-2027 (395 δισεκατομμύρια ευρώ). Στο [γράφημα 7](#) παρουσιάζονται τα ποσοστά απορρόφησης ανά κράτος μέλος.

² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060.

Γράφημα 7 – Ποσοστά απορρόφησης ανά κράτος μέλος των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων της περιόδου 2021-2027 που εμπίπτουν στον ΚΚΔ, στο τέλος του 2024

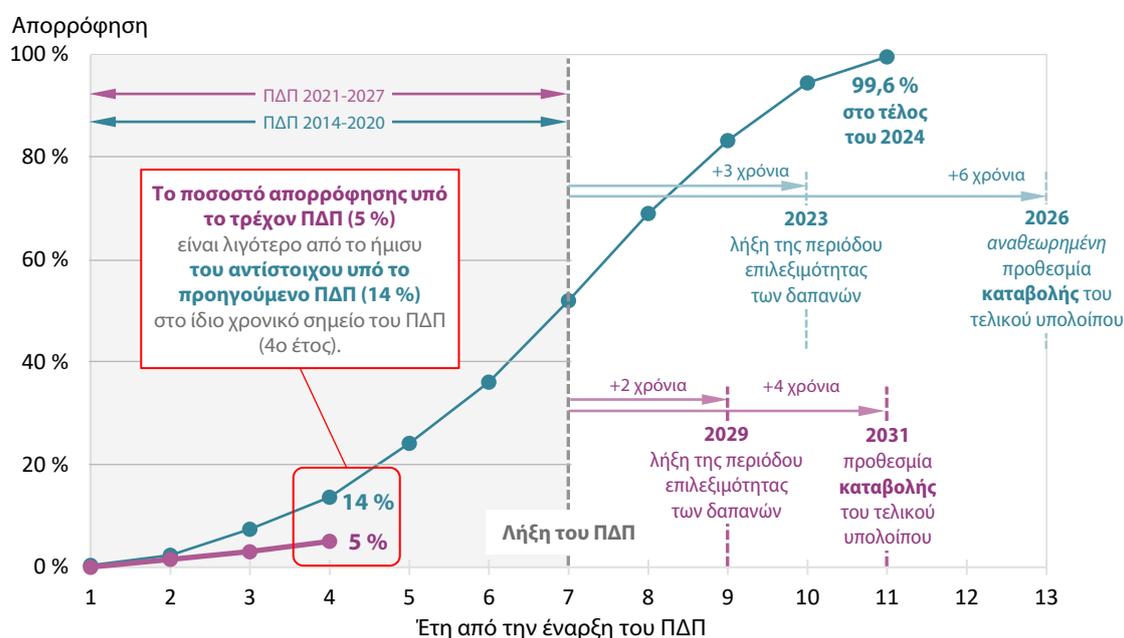
(δισ. ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της πλατφόρμας ανοικτών δεδομένων της Επιτροπής, ως είχαν στις 6 Ιανουαρίου 2025.

Η εκτέλεση των ταμείων της πολιτικής συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΣ, ΕΚΤ+), που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90 % των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων της περιόδου 2021-2027 που εμπíπτουν στον ΚΚΔ, παρέμεινε χαμηλή. Από τη σύγκριση της εκτέλεσής τους (προχρηματοδοτήσεις και ενδιάμεσες πληρωμές) με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού (βλέπε [γράφημα 8](#)) προκύπτει ότι το συνολικό ποσοστό απορρόφησης των τριών αυτών ταμείων ανερχόταν μόλις σε 5 % στο τέλος του 2024, έναντι 14 % στο αντίστοιχο χρονικό σημείο του προηγούμενου ΠΔΠ (τέλος του 2017). Δεδομένου ότι το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας για τις υποκείμενες δαπάνες³ και η προθεσμία για την καταβολή του τελικού υπολοίπου⁴ για το ΠΔΠ 2021-2027 έχουν οριστεί ένα έτος νωρίτερα σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, η πίεση για την απορρόφηση των ενωσιακών κονδυλίων πρόκειται να ενταθεί περαιτέρω.

Γράφημα 8 – Εκτέλεση των ταμείων συνοχής το τέταρτο έτος ισχύος τους: το ποσοστό υπό το τρέχον ΠΔΠ είναι χαμηλότερο από το ήμισυ του αντίστοιχου υπό το προηγούμενο ΠΔΠ

Σημ.: Συμπεριλαμβανομένων των προχρηματοδοτήσεων και των ενδιάμεσων πληρωμών.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της πλατφόρμας ανοικτών δεδομένων της Επιτροπής, ως είχαν στις 6 Ιανουαρίου 2025.

³ Άρθρο 63, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

⁴ Αυτόθι, άρθρο 102, παράγραφος 5.

Οι πληρωμές από το ΕΓΤΑΑ στο πλαίσιο της νέας ΚΓΠ καταβλήθηκαν με ταχύτερους ρυθμούς το 2024

Από το 2023, το ΕΓΤΑΑ διέπεται από τους κανονισμούς της νέας κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ)⁵. Στο τέλος του 2024⁶, οι πληρωμές από το ΕΓΤΑΑ ανέρχονταν σε 6,3 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 0,7 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023), με το ποσοστό απορρόφησης να φθάνει το 9,5 % (έναντι 1 % το 2023).

Η εκτέλεση των επιχορηγήσεων του ΜΑΑ ήταν χαμηλότερη από την αναμενόμενη, ενώ η απορρόφηση της συμπληρωματικής χρηματοδότησης από το ΝΓΕΥ επιταχύνθηκε το 2024

Το 2024, οι ετήσιες πληρωμές επιχορηγήσεων του ΜΑΑ ανήλθαν συνολικά σε 55,9 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία τα 7,9 δισεκατομμύρια ευρώ χρηματοδοτήθηκαν από το REPowerEU και τα 48,0 δισεκατομμύρια ευρώ από επιχορηγήσεις από το ΝΓΕΥ. Οι ετήσιες πληρωμές για τις χρηματοδοτούμενες από το ΝΓΕΥ επιχορηγήσεις του ΜΑΑ ήταν μόλις οι μισές από αυτές που ανέμενε η Επιτροπή τον Ιούνιο του 2023 (96 δισεκατομμύρια ευρώ)⁷. Ωστόσο, τον Δεκέμβριο του 2024, 15 κράτη μέλη υπέβαλαν αιτήματα πληρωμής συνολικού ύψους 58,5 δισεκατομμυρίων ευρώ⁸. Με πληρωμές ύψους 197,5 δισεκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2024 έναντι των 358,9 δισεκατομμυρίων ευρώ που είχαν δεσμευθεί, μέχρι το τέλος του 2026 διαθέσιμα για πληρωμές επιχορηγήσεων από τον ΜΑΑ παραμένουν μέχρι και 161,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Από το [γράφημα 9](#) προκύπτουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τον μέχρι στιγμής βαθμό απορρόφησης των επιχορηγήσεων του ΜΑΑ.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 και κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116.

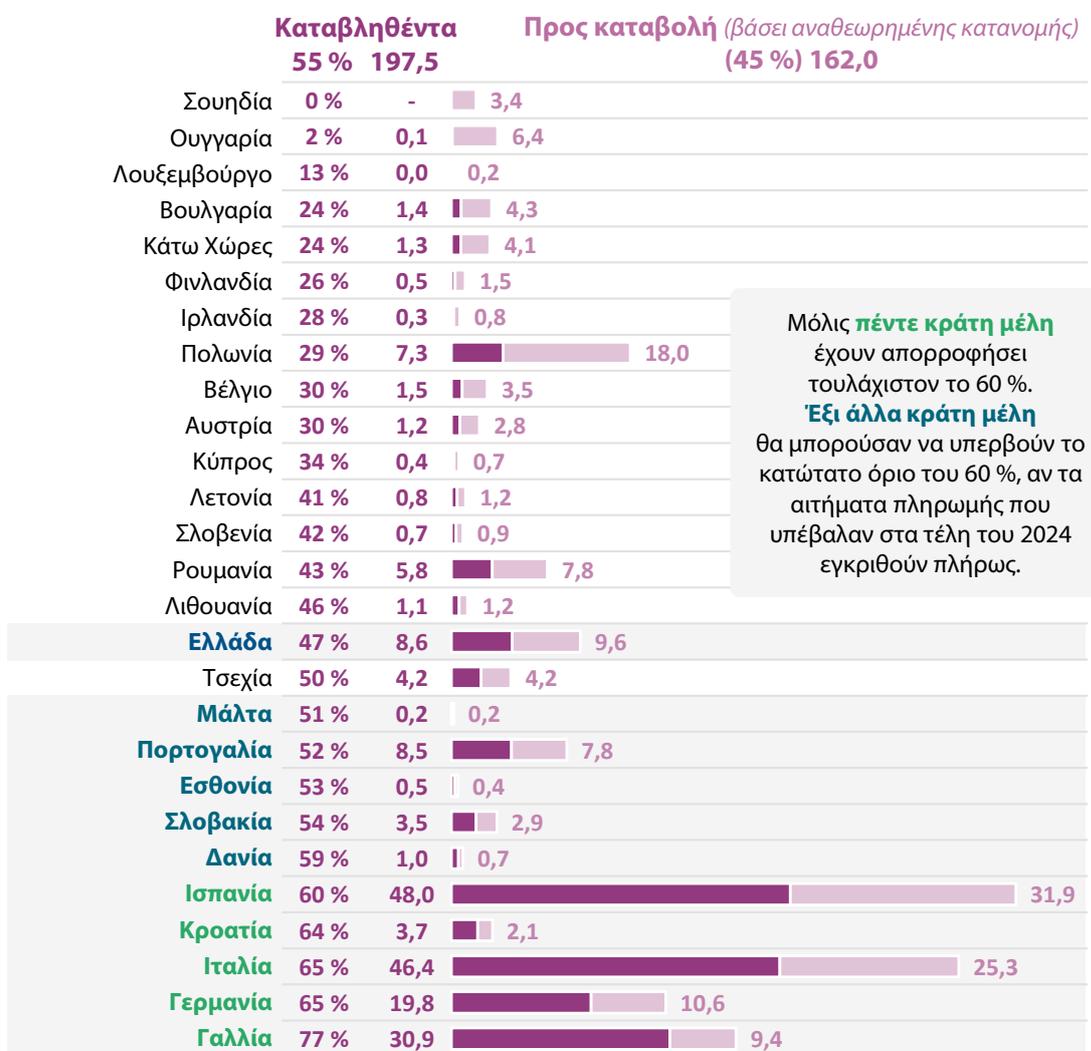
⁶ Πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων της Επιτροπής, ως είχε στις 31 Μαρτίου 2025.

⁷ COM(2023) 390, πίνακας 3.

⁸ Πίνακας αποτελεσμάτων για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα της Επιτροπής, [χρονογραμμή](#).

Γράφημα 9 – Ποσά επιχορηγήσεων του ΜΑΑ που έχουν καταβληθεί και ποσά που αναμένεται να καταβληθούν ανά κράτος μέλος βάσει της αναθεωρημένης κατανομής, στο τέλος του 2024

(δισ. ευρώ)

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι διοικητικές δαπάνες.

Το προς καταβολή ποσό βασίζεται σε αναθεωρημένη κατανομή, συμπεριλαμβανομένων 0,6 δισεκατομμυρίων ευρώ που αναμένεται να δεσμευθούν έως το τέλος του 2026.

Η Σουηδία υπέβαλε το πρώτο της αίτημα πληρωμής (1,6 δισεκατομμύρια ευρώ) τον Δεκέμβριο του 2024.

Η Ουγγαρία έχει λάβει μόνο προχρηματοδότηση, ενώ δεν έχει ακόμη υποβάλει αίτημα πληρωμής.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του πίνακα αποτελεσμάτων του ΜΑΑ και άλλων στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων από τη συμπληρωματική χρηματοδότηση του NGEU για προγράμματα του ΠΔΠ ανέρχονται σε 82,9 δισεκατομμύρια ευρώ⁹. Οι ετήσιες πληρωμές από τη συμπληρωματική χρηματοδότηση υφιστάμενων προγραμμάτων του ΠΔΠ από το NGEU ανήλθαν σε 24,6 δισεκατομμύρια ευρώ το 2024 (έναντι 19,0 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023), ποσό που σηματοδοτεί σημαντική αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Ως εκ τούτου, μέχρι το τέλος του 2026, μπορούν να πραγματοποιηθούν πληρωμές ύψους μέχρι και 16 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Οι συνολικές εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων άρχισαν να μειώνονται το 2024, αλλά βραδύτερα από ό,τι αναμενόταν

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων είναι το ποσό των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη καταβληθεί. Στο τέλος του 2024, οι συνολικές εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που θα πρέπει να καταβληθούν τα επόμενα χρόνια, εάν δεν αποδεσμευθούν, έφθασαν τα 507,4 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία 166,3 δισεκατομμύρια ευρώ αφορούσαν κονδύλια επιχορηγήσεων του NGEU. Μολονότι οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ήταν χαμηλότερες από το πρωτοφανές ποσό των 543 δισεκατομμυρίων ευρώ του 2023, το συνολικό ποσό παρέμενε υψηλότερο από την εκτίμηση της Επιτροπής του Ιουνίου 2024 (473,9 δισεκατομμύρια ευρώ)¹⁰ κατά 33,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

Κίνδυνοι και προκλήσεις

Αυξανόμενος κίνδυνος αποδεσμεύσεων και ανάγκη επίσπευσης της εκτέλεσης

Το 2024, η Επιτροπή προέβλεψε αποδεσμεύσεις ύψους 8,8 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2025-2027¹¹ (έναντι πρόβλεψης 8,1 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023 για την περίοδο 2024-2027¹²). Αυτή η αύξηση των εκτιμώμενων αποδεσμεύσεων οφειλόταν κυρίως στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής υπό το τρέχον ΠΔΠ και στο ΕΓΤΑΑ. Αποδεσμεύσεις κονδυλίων από το ΕΓΤΑΑ αναμένονται με το κλείσιμο των προγραμμάτων του προηγούμενου ΠΔΠ το 2026, ενώ σημαντικό κίνδυνο αποδεσμεύσεων αντιμετωπίζουν και τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής υπό το ΠΔΠ 2021-2027 από το 2027 και μετά.

Για το ΤΣ, το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+, η Επιτροπή προβλέπει συνολικές αποδεσμεύσεις ύψους 2,7 δισεκατομμυρίων ευρώ. Επισημαίνουμε ωστόσο ότι, την 1η Απριλίου 2025, η Επιτροπή υπέβαλε δύο νομοθετικές προτάσεις σχετικά με τους κανονισμούς που διέπουν τα ταμεία της πολιτικής συνοχής της περιόδου προγραμματισμού 2021-2027¹³, οι οποίες, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, θα μπορούσαν να μειώσουν τον κίνδυνο αποδέσμευσης των σχετικών κονδυλίων.

Κίνδυνοι για την έγκαιρη απορρόφηση των κονδυλίων του ΜΑΑ

Στο τέλος του 2024, οι πληρωμές επιχορηγήσεων του ΜΑΑ προς τα κράτη μέλη ανήλθαν συνολικά σε 197,5 δισεκατομμύρια ευρώ (55 % του διαθέσιμου συνόλου). Ωστόσο, οι πληρωμές αυτές δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα το πλήθος ή τη σημασία των ορόσημων και των τιμών-στόχου που πέτυχαν τα κράτη μέλη, ενώ η σχέση μεταξύ των κονδυλίων που εισπράχθηκαν και των ορόσημων που επιτεύχθηκαν δεν είναι η ίδια σε όλα τα κράτη μέλη.

⁹ Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2023, σημείο 2.26.

¹⁰ COM(2024) 276, πίνακας 4.

¹¹ COM(2024) 276, πίνακας 2.

¹² COM(2023) 390, πίνακας 2.

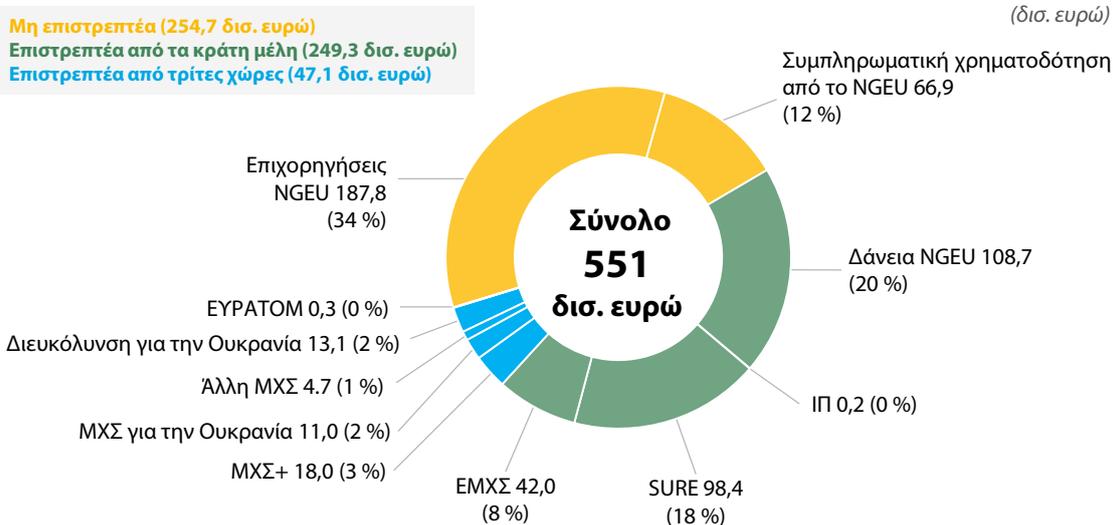
¹³ COM(2025) 123 και COM(2025) 164.

Σε ειδική έκθεση σχετικά με τον ΜΑΑ που δημοσιεύσαμε το 2024¹⁴, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι υπήρχαν κίνδυνοι για την έγκαιρη απορρόφηση και την ολοκλήρωση των μέτρων κατά το δεύτερο ήμισυ της περιόδου εφαρμογής του ΜΑΑ. Επιπλέον, η συγκέντρωση ορόσημων και τιμών-στόχου στο συγκεκριμένο στάδιο, ιδίως όσον αφορά τις επενδύσεις, ενέχει σημαντικό κίνδυνο για την πλήρη απορρόφηση, καθώς η υλοποίηση επενδύσεων απαιτεί συνήθως περισσότερο χρόνο.

Για τα μελλοντικά ΠΔΠ, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί η αυξανόμενη επιβάρυνση από τις δανειοληπτικές υποχρεώσεις του NGEU

Στο πλαίσιο της ανάλυσης του χρέους της ΕΕ, εξετάσαμε τον δανεισμό από τις χρηματοπιστωτικές αγορές, ο οποίος συνίσταται κυρίως στην έκδοση μακροπρόθεσμων ομολόγων και χρηματοδοτεί το NGEU και τη χρηματοδοτική συνδρομή προς κράτη μέλη και τρίτες χώρες. Στο [γράφημα 10](#) παρατίθενται τα ενωσιακά προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν μέσω δανεισμού της ΕΕ.

Γράφημα 10 – Προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από εκκρεμείς δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ, στο τέλος του 2024

ΙΠ:	Ισοζύγιο πληρωμών
EMXS:	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης
ΜΧΣ:	Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή
NGEU:	NextGenerationEU
SURE:	Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης

Σημ.: Στα ποσά δεν περιλαμβάνεται το μέρος των επιχορηγήσεων του ΜΑΑ που χρηματοδοτήθηκε από το ΒΑΡ ή το ΣΕΔΕ.

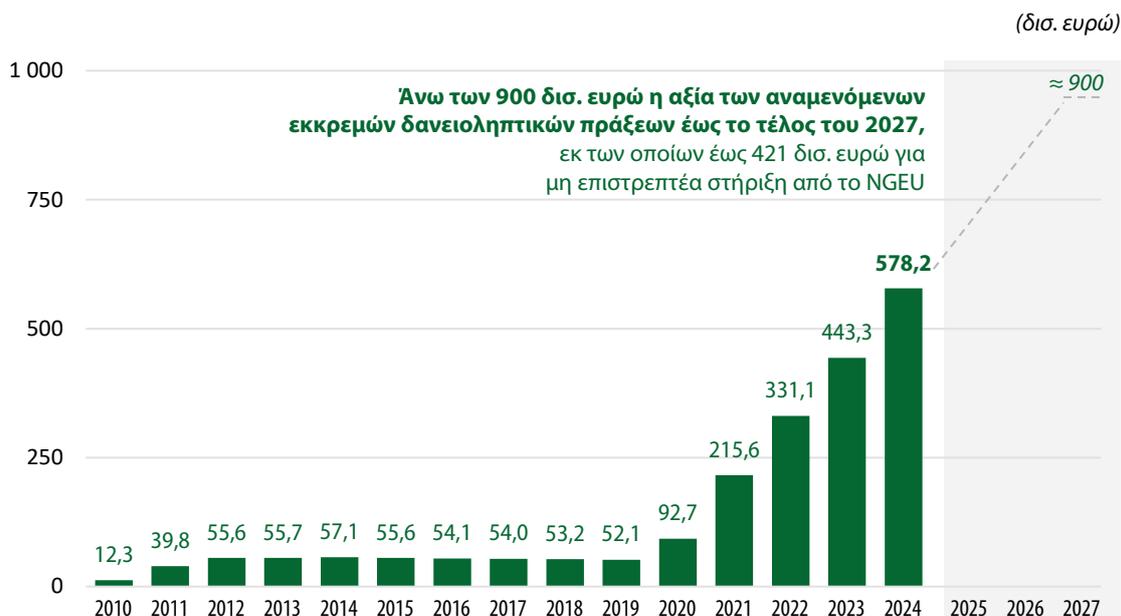
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2024.

¹⁴ Ειδική έκθεση 13/2024.

Οι εκκρεμείς δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 30 % το 2024

Την τελευταία πενταετία, η Επιτροπή έχει αυξήσει σημαντικά τις εκδόσεις ομολόγων, καθώς βασίζεται στις κεφαλαιαγορές για τη χρηματοδότηση μεγαλύτερων προγραμμάτων, όπως το SURE και το NGEU. Το 2027, οι εκκρεμείς δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ θα μπορούσαν να υπερβούν τα 900 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό σχεδόν 10πλάσιο από εκείνο του 2020, ήτοι πριν από τη σύσταση του NGEU (βλέπε [γράφημα 11](#)).

Γράφημα 11 – Ανεξόφλητα ομόλογα της ΕΕ από το 2010

Σημ.: Έκδοση ομολόγων της ΕΕ στην ονομαστική αξία του ακαθάριστου χρέους. Εξαιρούνται τα γραμμάτια της ΕΕ (23,1 δισεκατομμύρια ευρώ).

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2024 και στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

Η αποπληρωμή των δανείων του NGEU μετατίθεται στα μελλοντικά ΠΔΠ

Το πρόγραμμα NGEU συστάθηκε για την παροχή χρηματοδότησης στα κράτη μέλη, ύψους έως 712 δισεκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία έως 291 δισεκατομμύρια ευρώ προορίζονταν για δάνεια του MAA και έως 421 δισεκατομμύρια ευρώ για μη επιστρεπτέα στήριξη από το NGEU. Στο τέλος του 2024, η ΕΕ είχε εκταμιεύσει 363,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Η ΕΕ μπορεί ακόμη να δανειστεί έως και 348,5 δισεκατομμύρια ευρώ για το NGEU πριν από το τέλος του 2026. Μετά το έτος αυτό, οι δανειοληπτικές πράξεις θα πρέπει να περιορίζονται αυστηρά σε πράξεις αναχρηματοδότησης¹⁵.

¹⁵ Αιτιολογική σκέψη 18 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053.

Η αποπληρωμή των δανείων του NGEU μπορεί να αρχίσει πριν από το τέλος του 2027, εφόσον υπάρχουν ακόμη αχρησιμοποίητες πιστώσεις στη γραμμή του προϋπολογισμού που προορίζεται για την κάλυψη των χρηματοδοτικών εξόδων του NGEU. Σε διαφορετική περίπτωση πρέπει να αρχίσει το 2028 και να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι το 2058¹⁶. Συνεπώς, ο μεγάλος όγκος των αποπληρωμών μετατίθεται στα μελλοντικά ΠΔΠ, καθώς το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμών πρέπει να είναι σταθερό και προβλέψιμο. Επίσης οι ετήσιες επιστροφές δανείων του NGEU δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 7,5 % του ανώτατου ποσού της μη επιστρεπτέας στήριξης που χορηγείται από το NGEU¹⁷ (ήτοι τα 31,6 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως).

Το αναμενόμενο κόστος δανεισμού για το NGEU υπό το τρέχον ΠΔΠ αναθεωρήθηκε προς τα κάτω το 2024, αλλά και πάλι είναι πιθανό να είναι διπλάσιο των αρχικών εκτιμήσεων

Το συνολικό ύψος των κονδυλίων που συμφωνήθηκε το 2020 για την κάλυψη των χρηματοδοτικών εξόδων του NGEU υπό το ΠΔΠ 2021-2027 ανήλθε σε 14,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα ποσά αυτά προέρχονταν από τον τομέα 2β του ΠΔΠ και προορίζονταν για τη χρηματοδότηση των τόκων και την πληρωμή των τοκομεριδίων στο πλαίσιο των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU¹⁸. Οι εκτιμήσεις του 2020 βασίζονταν στα αναμενόμενα επιτόκια δανεισμού που κυμαίνονταν μεταξύ 0,55 % το 2021 και 1,15 % το 2027¹⁹. Ωστόσο, τα πραγματικά επιτόκια αυξήθηκαν σημαντικά²⁰, γεγονός που έχει επηρεάσει αρνητικά το οριακό κόστος χρηματοδότησης που βαρύνει την ΕΕ. Το κόστος χρηματοδότησης κορυφώθηκε στο 3,63 % το 2023 (έναντι 0,15 % το 2021), ενώ άρχισε να μειώνεται το πρώτο εξάμηνο του 2024²¹.

Ως εκ τούτου, οι συνολικές δαπάνες για τόκους υπό το τρέχον ΠΔΠ θα μπορούσαν να κυμανθούν από 29 έως 30,4 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό περίπου διπλάσιο της αρχικής πρόβλεψης της Επιτροπής (14,9 δισεκατομμύρια ευρώ)²². Σύμφωνα με ενημερωτικό έγγραφο που εκπονήθηκε για λογαριασμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2024²³, υπό το επόμενο ΠΔΠ (2028-2034) οι συνολικές πληρωμές τόκων για τη μη επιστρεπτέα στήριξη από το NGEU θα μπορούσαν να κυμαίνονται από 70,9 έως 73,8 δισεκατομμύρια ευρώ.

Τα δάνεια της ΕΕ, τόσο εκείνα που σχετίζονται όσο και εκείνα που δεν σχετίζονται με το NGEU, αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά μέχρι το τέλος του τρέχοντος ΠΔΠ, με τον μεγάλο όγκο των αποπληρωμών να μετατίθεται στα μελλοντικά ΠΔΠ. Προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των μελλοντικών ΠΔΠ, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί η αυξανόμενη επιβάρυνση που επιφέρουν οι δανειακές υποχρεώσεις, η διαθεσιμότητα επαρκών εγγυήσεων και η ανάγκη εξασφάλισης επαρκών πόρων για την υλοποίηση των ενωσιακών προγραμμάτων. Με την επιφύλαξη του μεγέθους των μελλοντικών ΠΔΠ, το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής των δανείων για τη μη επιστρεπτέα στήριξη από το NGEU ενδέχεται να επηρεάσει τις συνολικές πιστώσεις πληρωμών των μελλοντικών ΠΔΠ.

¹⁶ Άρθρο 5 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053.

¹⁷ Αυτόθι.

¹⁸ Statement of estimates of the Commission for the financial year 2024 (ενότητα «Financial Programming 2025-2027», σ. 9).

¹⁹ Ενημερωτικό σημείωμα της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με τίτλο «Revision of the EU's long-term budget for 2021 to 2027», σ. 7.

²⁰ Ιστοτόπος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας: Key ECB interest rates.

²¹ COM(2025) 70.

²² Statement of Estimates of the European Commission for the financial year 2024 (ενότητα «Financial Programming 2025-2027», σ. 9).

²³ Bruegel, Management of debt liabilities in the EU budget under the post-2027 MFF.

Συνεχίστηκε η παροχή στήριξης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προς την Ουκρανία κατά τη διάρκεια του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας

Σύμφωνα με την Επιτροπή, από την έναρξη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας και μέχρι το τέλος του 2024, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είχαν κινητοποιήσει άνω των 130 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη της Ουκρανίας και του λαού της.

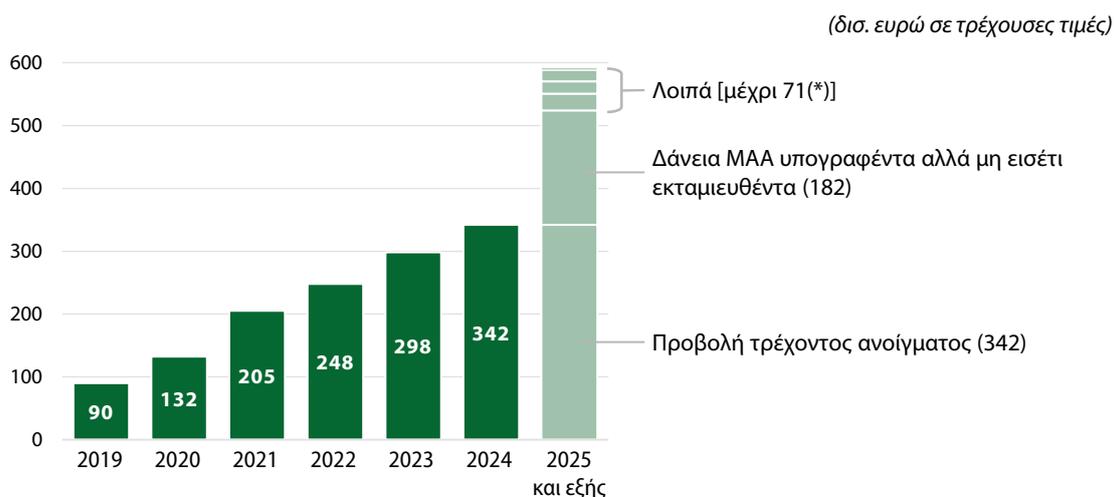
Στο τέλος του 2024, το ποσό των εγκεκριμένων δανείων προς την Ουκρανία, είτε ανεξόφλητων είτε προς εκταμίευση, ανερχόταν σε 80,1 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία είχαν εκταμιευθεί 42,1 δισεκατομμύρια ευρώ.

Το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ συνεχίζει να αυξάνεται

Στο τέλος του 2024, το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ ανερχόταν σε 342 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 14,8 % σε σχέση με το αντίστοιχο στο τέλος του 2023 (298,0 δισεκατομμύρια ευρώ).

Το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω και να φθάσει τα 567 δισεκατομμύρια ευρώ το 2027 (βλέπε [γράφημα 12](#)).

Γράφημα 12 – Παλαιότερα ανοίγματα και προβλεπόμενο άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ

(*) Λοιπά (μέχρι 71):

- Εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό για πράξεις που έχουν υπογραφεί, αλλά για τις οποίες δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί οι σχετικοί πόροι (μέχρι 27)
- Διευκόλυνση για την Ουκρανία (μέχρι 19,9)
- Μηχανισμός συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία (μέχρι 18,1)
- Διευκόλυνση για τα Δυτικά Βαλκάνια (μέχρι 4)
- Διευκόλυνση για τη Μολδαβία (μέχρι 1,5)
- Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή προς την Ιορδανία (μέχρι 0,5)

Σημ.: Για το 2025 και εξής δεν λαμβάνεται υπόψη η αποπληρωμή δανείων που λήγουν την περίοδο 2025-2027.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2024.

Οι συστάσεις μας

Συνιστούμε στην Επιτροπή:

- να διασφαλίσει ότι για την αποπληρωμή του NGEU λαμβάνεται όντως υπόψη η υλοποίηση των προγραμμάτων της ΕΕ. Οφείλει να σχεδιάζει και να εφαρμόζει κατάλληλα χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής των δανείων για τη μη επιστρεπτέα στήριξη από το NGEU, κατά τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη η υλοποίηση των υφιστάμενων και των μελλοντικών ενωσιακών προγραμμάτων.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 2 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό μας (eca.europa.eu).

Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Ο έλεγχός μας

Φέτος, το κεφάλαιό μας για τις επιδόσεις καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

- Μέρος 1 – Αποτελέσματα και κύρια μηνύματα από τις ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2024 για διάφορα ζητήματα επιδόσεων, καθώς και σχετικές πληροφορίες από την Επιτροπή και τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό και τις νομοθετικές αρχές (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο).
- Μέρος 2 – Ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή παρουσίασε, στην ΕΕΔΕ της για το 2023, πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις για τον τομέα 1 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία».
- Μέρος 3 – Υλοποίηση των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει στην [έκθεσή μας σχετικά με τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ](#) για το 2021.

Τα ευρήματά μας

Μέρος 1 – Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων του ΕΕΣ: κύρια μηνύματα

Στις ειδικές εκθέσεις μας εξετάζουμε την εφαρμογή της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης²⁴ κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Οι εκθέσεις αυτές καλύπτουν βασικά ζητήματα που σχετίζονται με τους στόχους για τις επιδόσεις και τη συμμόρφωση. Το 2024, δημοσιεύσαμε 28 ειδικές εκθέσεις, στις οποίες καλύψαμε πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ στους διάφορους τομείς δαπανών και πολιτικής.

Οι ελεγκτικές εργασίες μας ήταν εστιασμένες στους εξής τομείς, οι οποίοι συνιστούν τομείς προτεραιότητας στη στρατηγική μας για την περίοδο 2021-2025: στην απόκριση της ΕΕ στην ανάκαμψη μετά την κρίση, στην ενίσχυση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας της ΕΕ προς όφελος όλων των πολιτών, στην ανθεκτικότητα σε απειλές για την ασφάλεια της ΕΕ και στον σεβασμό των ευρωπαϊκών αξιών της ελευθερίας, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, στην κλιματική αλλαγή, στο περιβάλλον και στους φυσικούς πόρους, καθώς και στις δημοσιονομικές πολιτικές και στα δημόσια οικονομικά στην Ένωση.

Στο [γράφημα 13](#) παρουσιάζεται επισκόπηση όλων των ειδικών εκθέσεων που δημοσιεύσαμε το 2024, ανά στρατηγικό τομέα.

²⁴ Άρθρο 33 του κανονισμού σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, Σεπτέμβριος 2024.

Γράφημα 13 – Στρατηγικοί τομείς του ΕΕΣ που κάλυψαν οι ειδικές εκθέσεις του 2024

 <p>Δράση της ΕΕ για την ανάκαμψη μετά την κρίση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ειδ. έκθεση 12/2024: Απόκριση της ΕΕ στην πανδημία COVID-19 ▪ Ειδ. έκθεση 13/2024: Απορρόφηση των κονδυλίων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας ▪ Ειδ. έκθεση 25/2024: Ψηφιοποίηση της υγειονομικής περιθαλψης
 <p>Ανταγωνιστικότητα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ειδ. έκθεση 04/2024: Επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την οδική ασφάλεια ▪ Ειδ. έκθεση 08/2024: Φιλοδοξίες της ΕΕ για την τεχνητή νοημοσύνη ▪ Ειδ. έκθεση 10/2024: Αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 11/2024: Βιομηχανική πολιτική της ΕΕ για το ανανεώσιμο υδρογόνο ▪ Ειδ. έκθεση 21/2024: Κρατικές ενισχύσεις σε περιόδους κρίσης ▪ Ειδ. έκθεση 23/2024: Επισήμανση των τροφίμων στην ΕΕ
 <p>Ανθεκτικότητα και ευρωπαϊκές αξίες</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ειδ. έκθεση 02/2024: Ο συντονιστικός ρόλος της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης ▪ Ειδ. έκθεση 03/2024: Το κράτος δικαίου στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 05/2024: Μητρώο διαφάνειας της ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 06/2024: Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία ▪ Ειδ. έκθεση 17/2024: Καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική ▪ Ειδ. έκθεση 18/2024: Χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για τα συστήματα υγείας σε επιλεγμένες χώρες-εταίρους ▪ Ειδ. έκθεση 26/2024: Ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 28/2024: Επιβολή του δικαίου της ΕΕ
 <p>Κλιματική αλλαγή, περιβάλλον και φυσικοί πόροι</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ειδ. έκθεση 01/2024: Μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από τα επιβατικά αυτοκίνητα ▪ Ειδ. έκθεση 09/2024: Ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με φυσικό αέριο ▪ Ειδ. έκθεση 14/2024: Πράσινη μετάβαση ▪ Ειδ. έκθεση 15/2024: Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 19/2024: Βιολογική γεωργία στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 20/2024: Σχέδια της κοινής γεωργικής πολιτικής
 <p>Δημοσιονομικές πολιτικές και δημόσια οικονομικά</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ειδ. έκθεση 07/2024: Τα συστήματα της Επιτροπής για την ανάκτηση παράτυπων δαπανών της ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 16/2024: Έσοδα της ΕΕ από τα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών ▪ Ειδ. έκθεση 22/2024: Διπλή χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 24/2024: Δημόσια διοίκηση της ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 27/2024: Καταπολέμηση των επιζήμιων φορολογικών καθεστώτων και της εταιρικής φοροαποφυγής

Πηγή: ΕΕΣ.

Μέρος 2 – Επιδόσεις των προγραμμάτων στο πλαίσιο του τομέα 1 «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου

Παρατηρήσαμε ότι:

- Το πλαίσιο της Επιτροπής για την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις ήταν σταθερό και οι αναφορές της στις επιδόσεις του τομέα 1 του ΠΔΠ στην ΕΕΔΕ για το 2023 ήταν σύμφωνες με τις εσωτερικές οδηγίες. Εντοπίσαμε ασυνέπειες ή σσωνος σημασίας στα υποβληθέντα στοιχεία.
- Συνολικά, οι δείκτες επιδόσεων για τους οποίους αναφέρθηκαν στοιχεία στις προγραμματικές δηλώσεις για τις επιδόσεις (ΠΔΕ) για αμφότερες τις περιόδους βασίζονταν στην αρχή SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound), ήταν δηλαδή συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, συναφείς και χρονικά προσδιορισμένοι. Οι δείκτες βελτιώθηκαν την περίοδο 2021-2027 ώστε να καλύπτουν καλύτερα όλο το φάσμα των επιδόσεων των προγραμμάτων, από τις εισροές έως τον αντίκτυπο. Παρόλα αυτά, ο ΜΣΕ εξακολουθεί να μην περιλαμβάνει δείκτες αποτελέσματος ή αντίκτυπου. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι δείκτες δεν ήταν εύκολο να ερμηνευθούν.
- Υπήρχαν κενά στην ιχνηλασιμότητα των δεδομένων στα οποία βασίζονταν οι δείκτες επιδόσεων, ιδίως όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», κάτι που πλήττει σημαντικά την αξιοπιστία τους. Αν και η Επιτροπή βελτίωσε τον τρόπο επαλήθευσης των εν λόγω δεδομένων για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», και πάλι διαπιστώσαμε ασυνέπειες στα υποκείμενα δεδομένα.
- Οι δείκτες επιδόσεων για τους οποίους αναφέρθηκαν στοιχεία σε σχέση με το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ δεν αντικατόπτριζαν τις απόψεις επαρκούς αριθμού χρηστών του προγράμματος. Στο παρελθόν, είχαμε συστήσει στην Επιτροπή να χρησιμοποιεί κατάλληλους δείκτες επιδόσεων.
- Η Επιτροπή αναφέρει στις ΠΔΕ στοιχεία σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των ΒΔΕ. Η αξιολόγησή μας ως προς την πρόοδο διέφερε από εκείνη της Επιτροπής για το 19 % των δεικτών που περιλαμβάνονταν στις ΠΔΕ του δείγματος. Για τους περισσότερους από αυτούς, η δική μας αξιολόγηση όσον αφορά τα αποτελέσματα ήταν λιγότερο θετική από εκείνη της Επιτροπής. Όσον αφορά το InvestEU, για το 50 % των δεικτών που παρουσιάζονταν στην ΠΔΕ δεν είχαν οριστεί τιμές-στόχος, γεγονός που περιορίζει τη δυνατότητα αξιολόγησης της προόδου προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.
- Τόσο για το «Ορίζων 2020» όσο και για τον ΜΣΕ 2014-2020, προγράμματα που βαίνουν προς ολοκλήρωση, λιγότεροι από τους μισούς δείκτες επιδόσεων καταδεικνύουν ότι τα αποτελέσματα έχουν επιτευχθεί ή ότι η επίτευξή τους βρίσκεται σε καλό δρόμο.
- Στην περίπτωση των προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027, από τους δείκτες για τους οποίους υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», ο ΜΣΕ και το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ βρίσκονται σε καλό δρόμο ή έχουν σημειώσει μέτρια πρόοδο. Όσον αφορά το InvestEU, οι περισσότεροι δείκτες δεν συνοδεύονταν από τιμή-στόχο, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της προόδου.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει:

- να βελτιώσει περαιτέρω την ιχνηλασιμότητα των δεδομένων στα οποία βασίζεται η αναφορά στοιχείων σχετικά με τους βασικούς δείκτες επιδόσεων·
- να βελτιώσει την παρακολούθηση των δεικτών· και
- να βελτιώσει την αξιολόγηση των βασικών δεικτών επιδόσεων.

Μέρος 3 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει στην έκθεσή μας σχετικά με τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ – κατάσταση στο τέλος του 2021

Στην ενότητα αυτή παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει στην έκθεσή μας σχετικά με τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2021.

Δύο από τις έξι επιμέρους συστάσεις έπρεπε να υλοποιηθούν το αργότερο το 2024. Σύμφωνα με την αξιολόγησή μας, η Επιτροπή είχε υλοποιήσει τη μία πλήρως και την άλλη ως επί το πλείστον. Οι ημερομηνίες-στόχος των υπόλοιπων τεσσάρων επιμέρους συστάσεων συνδέονταν με την κατάρτιση του ΠΔΠ της περιόδου μετά το 2027, η οποία βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη κατά τον χρόνο του ελέγχου μας. Για τρεις από αυτές, μπορέσαμε να αξιολογήσουμε την πρόοδο προς την υλοποίηση και διαπιστώσαμε ότι έχουν ήδη υλοποιηθεί ως επί το πλείστον.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το νέο λογιστικό σύστημα SUMMA προσφέρεται περισσότερο από τεχνική άποψη για την παρακολούθηση των δαπανών που σχετίζονται με οριζόντιες προτεραιότητες. Για το επόμενο ΠΔΠ, και πριν από την επέκταση της παρακολούθησης των εν λόγω δαπανών, η Επιτροπή σκοπεύει να αξιολογήσει τη χρησιμότητα, καθώς και το κόστος και τα οφέλη κάθε νέας ανάπτυξης ΤΠ. Επί του παρόντος, και σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις των σχετικών προγραμμάτων, το λογιστικό σύστημα παρακολουθεί αυτόματα και αναφέρει στοιχεία μόνο για τις δαπάνες για το κλίμα. Για τις άλλες οριζόντιες προτεραιότητες, όπως η βιοποικιλότητα, ο ψηφιακός τομέας, και η ισότητα των φύλων, η Επιτροπή βασίζεται σε δεδομένα που καταχωρίζονται με μη αυτοματοποιημένο τρόπο, διαδικασία χρονοβόρα που ενέχει κίνδυνο σφάλματος.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 3 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον [ιστότοπό μας \(eca.europa.eu\)](https://eca.europa.eu).

Έσοδα

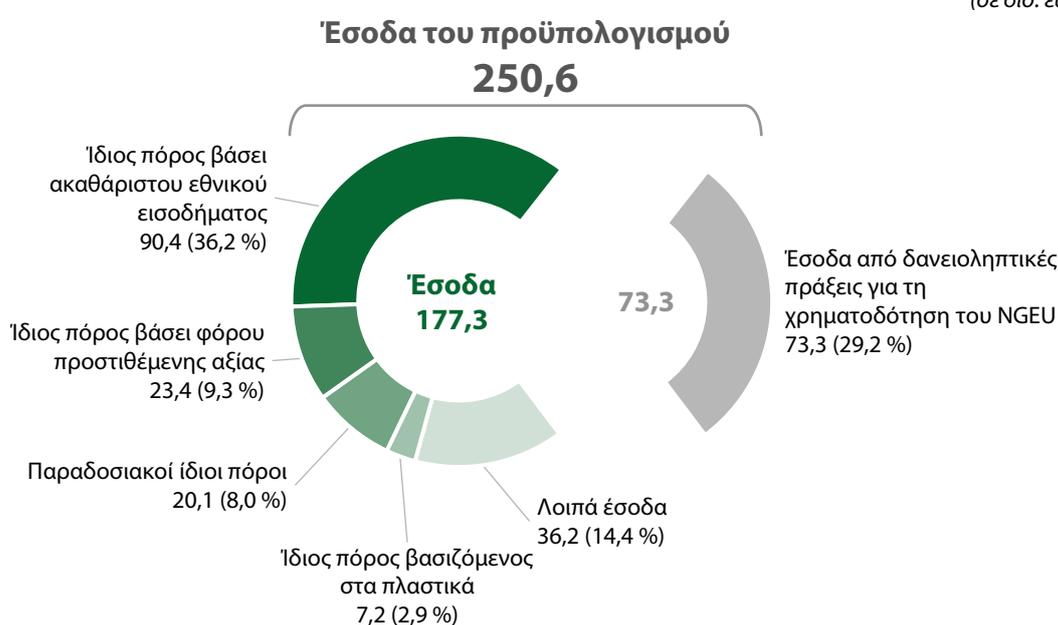
Σύνολο: 250,6 δισ. ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο έλεγχός μας κάλυψε το τμήμα του προϋπολογισμού της ΕΕ που αναφέρεται στα έσοδα με τα οποία χρηματοδοτούνται οι δαπάνες της. Εξετάσαμε επιλεγμένα βασικά συστήματα δικλίδων που εφαρμόζονται για τη διαχείριση των ιδίων πόρων, καθώς και δείγμα πράξεων εσόδων.

Γράφημα 14 – Ανάλυση των εσόδων για το 2024*

(σε δισ. ευρώ)

* Το συνολικό ποσό των 250,6 δισεκατομμυρίων ευρώ αντιστοιχεί στα έσοδα της ΕΕ στις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2024, που καταρτίστηκαν βάσει των αρχών της λογιστικής τροποποιημένης ταμειακής βάσης. Το ποσό των 175,8 δισεκατομμυρίων ευρώ που εμφανίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων του 2024 υπολογίστηκε βάσει της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση. Τα έσοδα από δανειοληπτικές πράξεις για τη χρηματοδότηση του NGEU περιλαμβάνονται ως έσοδα στις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, σύμφωνα με τον κανονισμό 2020/2094. Σύμφωνα, όμως, με τους λογιστικούς κανόνες, δεν περιλαμβάνονται ως έσοδα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2024.

Το 2024, ο **ίδιος πόρος που εισέφεραν τα κράτη μέλη βάσει του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός τους (ΑΕΕ)** ανήλθε στο 36 % των εσόδων της ΕΕ, ενώ ο **ίδιος πόρος βάσει του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)** στο 9 %. Οι εισφορές αυτές υπολογίζονται βάσει μακροοικονομικών στατιστικών στοιχείων και εκτιμήσεων που παρέχουν τα κράτη μέλη. Οι **παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ)**, που συνίστανται σε δασμούς που εισπράττονται επί των εισαγωγών από τα κράτη μέλη για λογαριασμό της ΕΕ, προσέθεσαν ένα επιπλέον 8 % στα έσοδά της.

Ο **ίδιος πόρος που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών (ίδιος πόρος που βασίζεται στα πλαστικά)** εξασφάλισε το 3 % των εσόδων της ΕΕ. Ο συγκεκριμένος πόρος υπολογίζεται με την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στο βάρος των μη ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται σε κάθε κράτος μέλος.

Τα ποσά των δανείων που προορίζονται για τη χορήγηση μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του NGEU συνιστούν το 29 % των εσόδων της ΕΕ. Άλλες σημαντικές πηγές είναι οι εισφορές και οι επιστροφές στο πλαίσιο συμφωνιών και προγραμμάτων της ΕΕ, που συνιστούν το 11 % των εσόδων της. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι ανακτήσεις από τα κράτη μέλη στους τομείς «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» και «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία», καθώς και οι εισφορές τρίτων χωρών σε προγράμματα και δραστηριότητες της ΕΕ.

Τα ευρήματά μας

Κανονικότητα των πράξεων

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε σημαντικό σφάλμα;
250,6 δισ. ευρώ	Όχι, δεν περιείχε σημαντικό σφάλμα το 2024

Εξέταση στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων

Από το σύνολο των ελεγκτικών τεκμηρίων συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος που περιείχαν τα έσοδα δεν ήταν σημαντικό. Τα σχετικά με τα έσοδα συστήματα που εξετάσαμε ήταν σε γενικές γραμμές αποτελεσματικά. Ωστόσο, ορισμένα στοιχεία των συστημάτων δικλίδων για τη διαχείριση των επιφυλάξεων σχετικά με τον ΦΠΑ και των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ ήταν μερικώς αποτελεσματικά. Επιπλέον, η παροχή πληροφοριών όσον αφορά τις επιφυλάξεις σχετικά με το ΑΕΕ και η αναφορά στοιχείων σχετικά με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά, καθώς και ορισμένα στοιχεία των βασικών εσωτερικών δικλίδων για τους ΠΙΠ που αξιολογήσαμε σε τρία κράτη μέλη, ήταν μερικώς αποτελεσματικά.

Διαπιστώσαμε σημαντική μείωση του αριθμού των εκκρεμών επιφυλάξεων σχετικά με τον ΦΠΑ και των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ. Εντούτοις, ορισμένα από αυτά εκκρεμούν για περισσότερο από μία πενταετία.

Η Επιτροπή έκλεισε μεν τον κύκλο επαληθεύσεων του ΑΕΕ 2020-2024 όπως είχε προγραμματιστεί, ωστόσο διαπιστώσαμε ότι κάποια κράτη μέλη δεν παρέχουν εγκαίρως τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις εκκρεμείς επιφυλάξεις.

Επισημάναμε ότι ορισμένα κράτη μέλη καταρτίζουν τα δεδομένα σχετικά με την ποσότητα των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών βάσει μίας μόνο μεθόδου. Πολλά από εκείνα που παρέχουν δεδομένα που υπολογίζονται βάσει δύο μεθόδων δεν εξισορροπούν τα αποτελέσματα που προκύπτουν, κάτι που δεν συνάδει με τους ενωσιακούς κανόνες. Οι επαληθεύσεις των δεδομένων από την Επιτροπή βρίσκονται σε εξέλιξη, με τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν να καλύπτουν συγκεκριμένα τις δύο μεθόδους κατάρτισης.

Στα τρία κράτη μέλη που επισκεφτήκαμε διαπιστώσαμε αδυναμίες στη διαχείριση και τη λογιστική μεταχείριση των ΠΙΠ. Παρεμφερείς αδυναμίες εξακολουθεί να εντοπίζει και να αναφέρει η Επιτροπή σε πολλά κράτη μέλη.

Άλλα ζητήματα

Διαπιστώσαμε επίσης κινδύνους για την έγκαιρη εφαρμογή της τελωνειακής μεταρρύθμισης, καθώς και ότι η πρώτη έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με τη μεταρρύθμιση του ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ δεν κάλυπτε τον αντίκτυπό της στις εισφορές των κρατών μελών. Τα ζητήματα αυτά δεν επηρεάζουν την ελεγκτική γνώμη μας σχετικά με την κανονικότητα των εσόδων, δεδομένου ότι δεν σχετίζονται άμεσα με τις πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

Έως ότου εγκριθεί και εφαρμοστεί η τελωνειακή μεταρρύθμιση, δεν πρόκειται να εξαλειφθούν οι αδυναμίες που εντοπίσαμε στο παρελθόν. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή, παρά την κλίμακα και την πολυπλοκότητα του εγχειρήματος, δεν είχε καταρτίσει σχέδιο για την προετοιμασία της εφαρμογής της μεταρρύθμισης.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει να εντείνει τις προσπάθειές της για να διασφαλίσει την ταχεία εφαρμογή της τελωνειακής μεταρρύθμισης, αφότου εγκριθεί, με την εκπόνηση σχεδίου που θα ορίζει λεπτομερή χρονοδιαγράμματα και αρμοδιότητες για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά:

- ο τη συγκρότηση και την αρχική λειτουργία της Τελωνειακής Αρχής της ΕΕ, έως ότου αυτή αποκτήσει την επιχειρησιακή ικανότητα να εκτελεί τον προϋπολογισμό της·
- ο την ανάπτυξη, την υλοποίηση και τη συντήρηση του τελωνειακού κόμβου δεδομένων της ΕΕ.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 4 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον **ιστότοπό μας** (eca.europa.eu).

Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία

Σύνολο: 25,9 δισ. ευρώ (13,5 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του τομέα 1 του ΠΔΠ «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» είναι ποικίλα και στοχεύουν στη χρηματοδότηση έργων που συμβάλλουν, μεταξύ άλλων, στην έρευνα και την καινοτομία, στην ανάπτυξη των ευρωπαϊκών υποδομών στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας, στην πρόοδο στους τομείς των επικοινωνιών, του ψηφιακού μετασχηματισμού και της ενιαίας αγοράς, καθώς και στη διαστημική πολιτική.

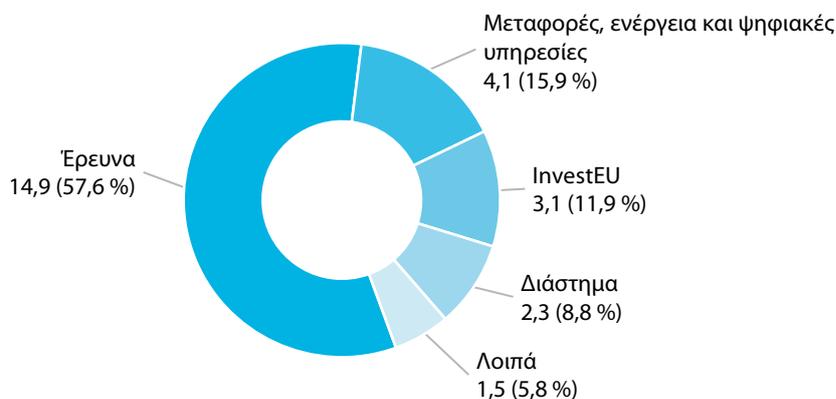
Τα κύρια προγράμματα έρευνας και καινοτομίας είναι το «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2021-2027 και το αντίστοιχο πρόγραμμα της προηγούμενης περιόδου, 2014-2020, το «Ορίζων 2020», στο οποίο το 2024 αναλογούσαν περί τα δύο τρίτα των πράξεων που ελέγξαμε στον τομέα της έρευνας.

Ο τομέας 1 του ΠΔΠ χρηματοδοτεί επίσης μεγάλα έργα υποδομών, όπως ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), το ταμείο InvestEU και τα διαστημικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων του Galileo (του παγκόσμιου δορυφορικού συστήματος πλοήγησης της ΕΕ), της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση (EGNOS) και του ευρωπαϊκού προγράμματος γεωσκόπησης Copernicus.

Γράφημα 15 – Πληρωμές

(δισ. ευρώ)

Ανάλυση ανά ταμείο των πληρωμών του 2024

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2024.

Για το 2024, στον τομέα αυτό, υποβάλαμε σε έλεγχο 19 δισεκατομμύρια ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών για τα προγράμματα που εμπίπτουν στον εν προκειμένω τομέα βρίσκεται υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, η οποία μπορεί να ασκείται και μέσω εκτελεστικών οργανισμών. Ο υπόλοιπος προϋπολογισμός υπό τον τομέα 1 του ΠΔΠ εκτελείται από κοινές επιχειρήσεις και αποκεντρωμένους οργανισμούς. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών έρευνας στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων» και του ΜΣΕ λαμβάνουν τη μορφή επιχορηγήσεων προς δικαιούχους από τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα που συμμετέχουν σε έργα. Στην αρχή, με την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης, η Επιτροπή παρέχει στους δικαιούχους προχρηματοδότηση. Όταν με τις επιχορηγήσεις επιστρέφονται έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί, κάτι που αποτελεί τη συχνότερη μορφή χρηματοδότησης στον τομέα της έρευνας, οι δικαιούχοι δηλώνουν τα πραγματικά έξοδά τους, τα οποία και τους αποδίδονται. Όταν οι επιχορηγήσεις καταβάλλονται ως κατ' αποκοπή ποσά, οι δικαιούχοι

εισπράττουν ένα προκαθορισμένο κατ' αποκοπή ποσό για κάθε ενότητα εργασιών που ολοκληρώνουν, ανεξάρτητα από τα πραγματικά έξοδα, δηλαδή η χρηματοδοτική στήριξη τούς καταβάλλεται με την ολοκλήρωση των διάφορων ενότητων εργασιών.

Η διαχείριση των διαστημικών προγραμμάτων είναι συνήθως έμμεση και ασκείται από ειδικούς για τον σκοπό αυτό φορείς υλοποίησης (όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος και ο Οργανισμός της ΕΕ για το διαστημικό πρόγραμμα), στους οποίους γίνεται απόδοση εξόδων βάσει των ποσών που έχουν δαπανήσει πραγματικά για τα προγράμματα. Τα χρηματοδοτικά μέσα (δηλαδή δάνεια, εγγυήσεις και επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου) στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU εκτελούνται κυρίως μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, που για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιούν, με τη σειρά τους, χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές.

Τα ευρήματά μας

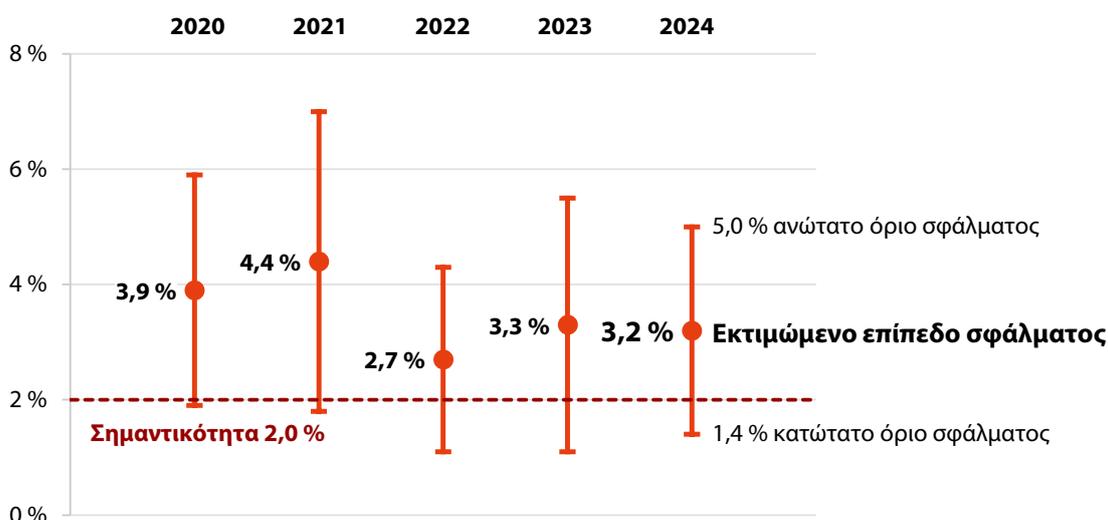
Κανονικότητα των πράξεων

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε σημαντικό σφάλμα;	Εκτιμώμενο πιθανότερο επίπεδο σφάλματος
19 δισ. ευρώ	Ναι	3,2 % (έναντι 3,3 % το 2023)

Συνολικά, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος στον τομέα «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» είναι σημαντικό. Το 2024, από τις 127 πράξεις που εξετάσαμε οι 32 (25 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των αποτελεσμάτων αυτών και των πρόσθετων σφαλμάτων που εντοπίσαμε σε πράξεις που είχαν εκτελέσει οργανισμοί της ΕΕ, κοινές επιχειρήσεις και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος τοποθετείται στο 3,2 % (βλέπε [γράφημα 16](#)).

Γράφημα 16 – Εκτιμώμενη επίπτωση των ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: ΕΕΣ.

Η έρευνα εξακολουθεί να αποτελεί πρόγραμμα δαπανών υψηλού κινδύνου. Εντοπίσαμε ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα σε 26 από τις 99 πράξεις που ελέγξαμε για τον συγκεκριμένο τομέα στο πλαίσιο του αντιπροσωπευτικού δείγματός μας (26 %). Στην πλειονότητά τους, τα σφάλματα αυτά εντοπίζονται στα έξοδα προσωπικού. Με τον έλεγχο δεν διαπιστώσαμε σημαντικές διαφορές μεταξύ του «Ορίζων 2020» και του «Ορίζων Ευρώπη» ως προς την κανονικότητα των δαπανών, παρά τις απλουστεύσεις που εισήγαγε το δεύτερο προκειμένου να διευκολύνει τους δικαιούχους με τις δηλώσεις εξόδων. Για τα άλλα προγράμματα και δραστηριότητες, ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα εντοπίσαμε σε δύο από τις 28 πράξεις του δείγματός μας (αμφότερες σε σχέση με τον ΜΣΕ).

Απλούστευση μέσω της κατ' αποκοπή χρηματοδότησης

Στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη», η Επιτροπή έχει επίσης την επιλογή να παρέχει χρηματοδοτική στήριξη σε ερευνητικά έργα με τη μορφή κατ' αποκοπή επιχορηγήσεων, υπό τον όρο ότι η δυνατότητα αυτή αναφέρεται συγκεκριμένα στα προγράμματα εργασίας ή στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση αποτελεί επιλογή απλουστευμένου κόστους, προβλεπόμενη στο άρθρο 125 του δημοσιονομικού κανονισμού, που απαιτεί λεπτομερείς εκ των προτέρων εκτιμήσεις για κάθε κατηγορία εξόδων, ανά δικαιούχο και ανά ενότητα εργασιών. Πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης, η Επιτροπή αναθέτει σε εμπειρογνώμονες την αξιολόγηση των εκτιμήσεων αυτών σε συνάρτηση με τις προτεινόμενες δραστηριότητες, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτές δεν είναι υπερβολικές, αλλά εύλογες. Στη συνέχεια, καταβάλλει το ποσό της επιχορήγησης, εφόσον οι σχετικές ενότητες εργασιών έχουν εκτελεστεί σωστά, βάσει της αξιολόγησης των εμπειρογνομώνων.

Μέχρι το 2027, η Επιτροπή προτίθεται να έχει εκτελέσει μέσω της δυνατότητας της ενιαίας κατ' αποκοπή χρηματοδότησης τουλάχιστον το 50 % του (προβλεπόμενου για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων) προϋπολογισμού του «Ορίζων Ευρώπη». Μέχρι στιγμής, ωστόσο, η χορήγηση αυτής της μορφής χρηματοδότησης είναι περιορισμένη και αντιστοιχεί μόλις στο 15 % περίπου του συνόλου των επιχορηγήσεων που υπογράφηκαν το 2024. Συνεπώς, το 2024, ελέγξαμε μία μόνο πράξη ενιαίας κατ' αποκοπή χρηματοδότησης και αναφέραμε ένα μη ποσοτικοποιήσιμο εύρημα αναφορικά με την εκτίμηση εξόδων για εξοπλισμό στην πρόταση προϋπολογισμού. Αναμένουμε η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση να εμφανίζεται όλο και περισσότερο στο δείγμα μας τα επόμενα χρόνια.

Επισκόπηση της από μέρους της Επιτροπής διαχείρισης της χρηματοδοτικής στήριξης προς τρίτους στον τομέα της έρευνας

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων έρευνας, η χρηματοδοτική στήριξη προς τρίτους χρησιμοποιείται συνήθως για την υποστήριξη μικρότερων έργων και οντοτήτων. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τους εκτελεστικούς οργανισμούς, συνάπτει συμφωνίες επιχορήγησης με έναν ή περισσότερους δικαιούχους που ενεργούν ως φορείς υλοποίησης και παρέχουν τις επιχορηγήσεις στους τρίτους. Το ανώτατο ποσό που μπορεί να λάβει τρίτος μέσω αυτής της μορφής χρηματοδότησης είναι 60 000 ευρώ. Εξετάσαμε τις 11 πράξεις που περιλαμβάνονταν στα δείγματά μας για τον τομέα 1 του ΠΔΠ για το 2023 και το 2024.

Από τους ελέγχους που διενεργήσαμε προέκυψε ότι το όριο των 60 000 ευρώ δεν είχε τηρηθεί σε εννέα από αυτές τις 11 περιπτώσεις, χωρίς η παρέκκλιση αυτή να αιτιολογείται δεόντως στο πρόγραμμα εργασίας ή στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Αυτό δεν συνάδει με τις συναφείς νομικές απαιτήσεις. Σε τρεις μόλις από τις 11 περιπτώσεις είχαν συμπεριληφθεί όλες οι υποχρεώσεις που απαιτούνταν βάσει των συμφωνιών επιχορήγησης της ΕΕ στις συμφωνίες που είχαν συναφθεί μεταξύ δικαιούχων και τρίτων. Σε δύο άλλες, είχαν συμπεριληφθεί μόνον ορισμένες, ενώ στις υπόλοιπες έξι καμία από αυτές τις υποχρεώσεις δεν είχε συμπεριληφθεί στους συμβατικούς όρους.

Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι οι δικαιούχοι στους οποίους η Επιτροπή έχει αναθέσει τη διαχείριση της χρηματοδοτικής στήριξης προς τρίτους δεν υποχρεούνται να αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα των δικλίδων που εφαρμόζουν, προκειμένου να διασφαλίζουν την κανονικότητα των δαπανών της ΕΕ. Θεωρούμε ότι η κατάσταση αυτή δημιουργεί ιδιαίτερο κίνδυνο για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την προστασία του οικονομικού συμφέροντος της ΕΕ.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λουπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

Εξετάσαμε τις πληροφορίες που περιέχονται στην ΕΕΔΕ της Επιτροπής για το 2024 όσον αφορά τον κίνδυνο κατά την πληρωμή για τον τομέα 1 του ΠΔΠ, ο οποίος εκτιμάται σε 1,6 %. Όπως τα περισσότερα χρόνια, το ποσοστό αυτό βρίσκεται στο κατώτερο άκρο του δικού μας εύρους τιμών για το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος και είναι χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας.

Καθώς οι κατασταλτικοί έλεγχοι για τα «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» άρχισαν το δεύτερο εξάμηνο του 2024, δεν υπάρχει ακόμη διαθέσιμο εντοπισθέν ποσοστό σφάλματος για τα προγράμματα αυτά. Ως εκ τούτου, η ΓΔ CNECT και ο ERCEA χρησιμοποίησαν ως εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τα προγράμματα αυτά την ανώτατη τιμή-στόχο του 2 % που ισχύει για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος. Θεωρούμε επίσης ότι η αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής διαχείρισης από την άποψη της κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονταν οι δαπάνες του τομέα 1 του ΠΔΠ, όπως αποτυπώνεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ CNECT και του ERCEA, ήταν εύλογη.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει:

- να επανεξετάσει την εκτέλεση των κατ' αποκοπή επιχορηγήσεων, με στόχο την αξιοποίηση των σχετικών διδαγμάτων μελλοντικά κατά τη χορήγηση χρηματοδότησης αυτού του είδους και
- να βελτιώσει τη διαχείριση της χρηματοδοτικής στήριξης προς τρίτους.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 5 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον **ιστότοπό** μας (eca.europa.eu).

Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες

Σύνολο: 61,4 δισ. ευρώ (32,1 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

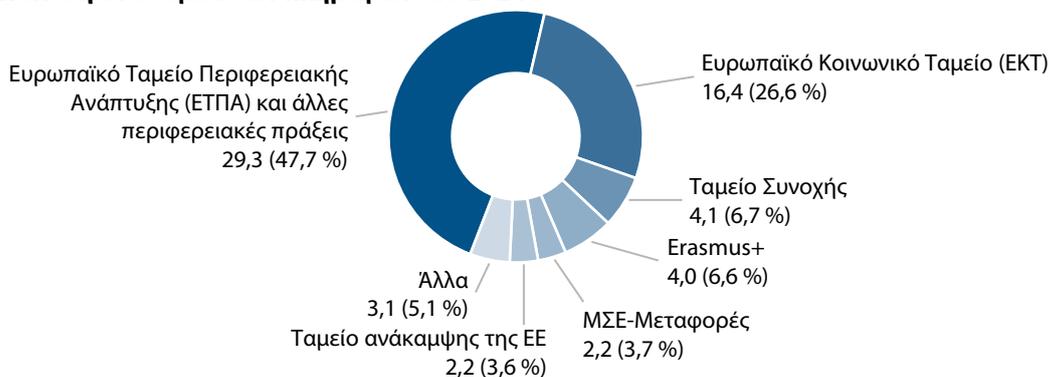
Ο έλεγχός μας

Οι δαπάνες του συγκεκριμένου τομέα εστιάζουν στη μείωση των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διάφορων κρατών μελών και περιφερειών της ΕΕ (υποτομέας 2α) και σε δράσεις για την υποστήριξη και την προάσπιση των αξιών της ΕΕ, ώστε να ενισχυθεί η ανθεκτικότητά της έναντι των τρεχουσών και των μελλοντικών προκλήσεων (υποτομέας 2β). Στο **γράφημα 17** παρουσιάζονται σχηματικά οι κύριες δραστηριότητες και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα το 2024.

Γράφημα 17 – Πληρωμές

(δισ. ευρώ)

Ανάλυση ανά ταμείο των πληρωμών του 2024

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2024.

Ο πληθυσμός ελέγχου μας για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ αποτελούνταν από δαπάνες που περιλαμβάνονταν στους λογαριασμούς που αποδέχθηκε η Επιτροπή το 2024. Η προσέγγισή μας συνίσταται στην υποβολή σε ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων για τις οποίες, σύμφωνα με τη νομοθεσία, τα κράτη μέλη υποτίθεται ότι έχουν εφαρμόσει όλα τα σχετικά μέτρα που προβλέπονται για τη διόρθωση των σφαλμάτων που εντοπίζουν τα ίδια.

Τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ήτοι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) / το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) εκτελούνται υπό επιμερισμένη διαχείριση. Ο τομέας 2 του ΠΔΠ καλύπτει επίσης την ενωσιακή χρηματοδότηση που χορηγείται στο πλαίσιο προγραμμάτων ή δράσεων, των οποίων η διαχείριση ασκείται είτε άμεσα από τις γενικές διευθύνσεις (ΓΔ) της Επιτροπής (μεταξύ άλλων, και μέσω εκτελεστικών οργανισμών της ΕΕ) είτε έμμεσα, με την υποστήριξη οργανισμών-εταίρων ή άλλων αρχών, όπως οι εθνικοί οργανισμοί του Erasmus+²⁵.

²⁵ ΓΔ COMM, ΓΔ DIGIT, ΓΔ EMPL, ΓΔ REGIO, Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA), Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA) και Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA) σε ό,τι αφορά τις δαπάνες που περιλήφθηκαν στον πληθυσμό ελέγχου μας για το 2024.

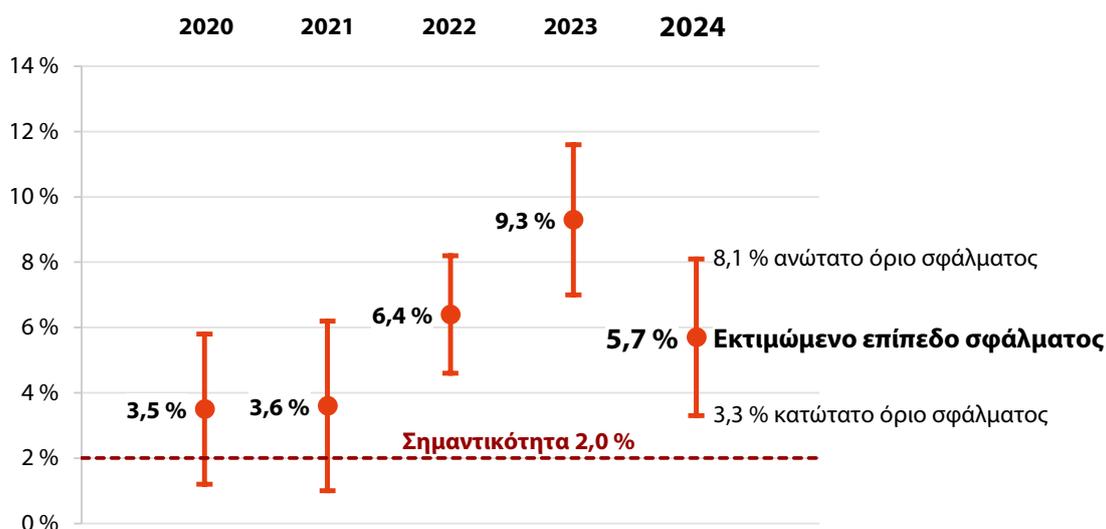
Τα ευρήματά μας

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε σημαντικό σφάλμα;	Εκτιμώμενο πιθανότερο επίπεδο σφάλματος
55,2 δισ. ευρώ	Ναι	5,7 % (έναντι 9,3 % το 2023)

Για το έτος 2024, εκτιμούμε ότι το ποσοστό σφάλματος για τον τομέα 2 του ΠΔΠ ανέρχεται σε 5,7 %, ποσοστό που υπερβαίνει και πάλι το όριο σημαντικότητας του 2 %. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται στον έλεγχο επί 223 πράξεων, στις οποίες εντοπίσαμε και ποσοτικοποιήσαμε 44 σφάλματα (έναντι 49 σε δείγμα 238 πράξεων το 2023), τα οποία είτε δεν είχαν εντοπιστεί είτε είχαν μεν εντοπιστεί αλλά δεν είχαν διορθωθεί επαρκώς από τις αρχές ελέγχου. Για την εκτίμησή μας λάβαμε επίσης υπόψη τα ευρήματα των αρχών ελέγχου, οι οποίες ανέφεραν 47 σφάλματα (έναντι 52 το 2023) στις ίδιες πράξεις. Για να καταλήξουμε στην εκτίμησή μας, συνυπολογίσαμε τις διορθώσεις που εφάρμοσαν οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές (συνολικής αξίας 248,5 εκατομμυρίων ευρώ).

Γράφημα 18 – Εκτιμώμενη επίπτωση των ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων

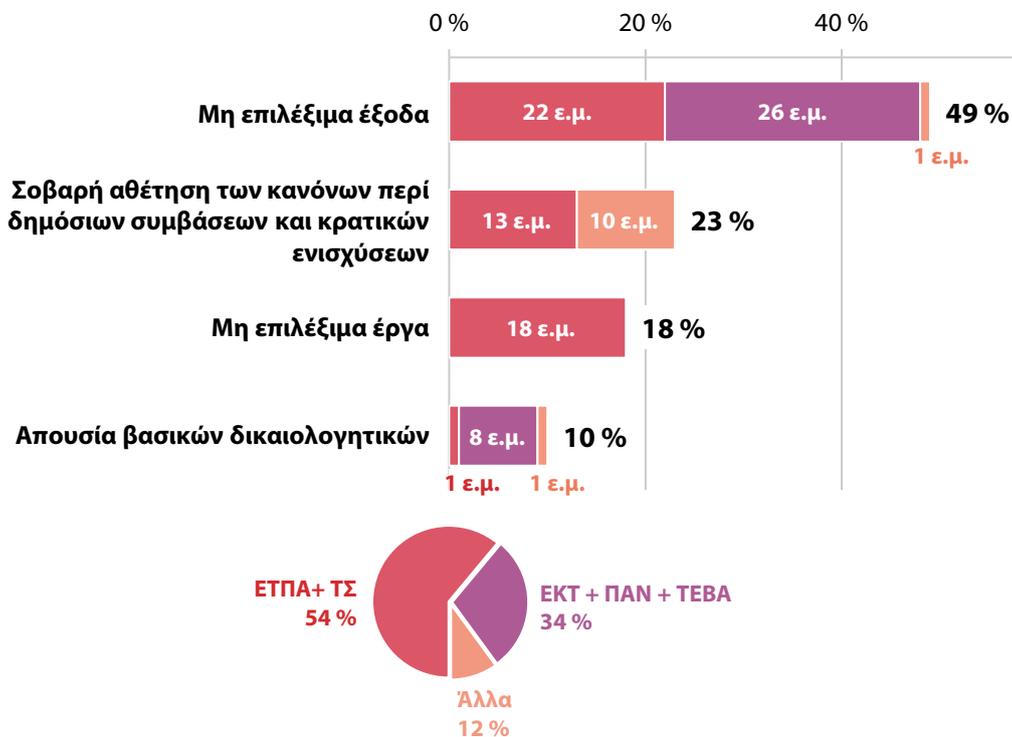
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο [γράφημα 19](#) παρουσιάζεται η συμβολή στο συνολικό ποσοστό σφάλματος των 44 ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων που εντοπίσαμε επιπλέον εκείνων που είχαν εντοπίσει οι αρχές ελέγχου ή που δεν είχαν διορθώσει επαρκώς στις ίδιες πράξεις.

Γράφημα 19 – Συμβολή των σφαλμάτων που εντοπίσαμε στο συνολικό ποσοστό σφάλματος

ε.μ.: εκατομμύρια/-ες μονάδα/-ες

Πηγή: ΕΕΣ.

Επιμερισμένη διαχείριση

Τα **μη επιλέξιμα έξοδα** είναι το συχνότερο είδος σφάλματος που εντόπισαν οι αρχές ελέγχου. Εντοπίσαμε 24 περιπτώσεις μη επιλέξιμων εξόδων που δεν είχαν εντοπίσει οι αρχές ελέγχου, παρότι είχαν ελέγξει τις ίδιες πράξεις. Οι κύριες αιτίες της μη επιλεξιμότητας ήταν η μη συμμόρφωση με τους κανόνες επιλεξιμότητας της συμφωνίας χρηματοδότησης και σφάλματα στον υπολογισμό των εξόδων.

Δώδεκα πράξεις του δείγματός μας αφορούσαν την αγορά εμβολίων και φαρμάκων κατά της νόσου COVID-19. Στο πλαίσιο των εργασιών μας επί των εν λόγω πράξεων, ελέγξαμε επίσης τις διαδικασίες που διεξήγαγε η Επιτροπή εξ ονόματος των κρατών μελών για τη σύναψη συμφωνιών αγοράς. Στα προβλήματα που εντοπίσαμε περιλαμβάνεται η ανεπαρκής τεκμηρίωση των διαπραγματεύσεων με τους προμηθευτές σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις των συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων της τιμής και του αριθμού των δόσεων. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία μας²⁶, οι παρατυπίες αυτές δεν ποσοτικοποιήθηκαν. Σημειώνουμε ότι το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην απόφασή του της 14ης Μαΐου 2025²⁷ σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε ορισμένα έγγραφα στο πλαίσιο της προμήθειας εμβολίων κατά της νόσου COVID-19, υπενθύμισε την απαίτηση διαφάνειας, η οποία υποχρεώνει τα θεσμικά όργανα να καταρτίζουν και να διατηρούν, κατά μη αυθαίρετο και προβλέψιμο τρόπο, έγγραφα σχετικά με τις δραστηριότητές τους, και έκρινε ότι η Επιτροπή είχε παραβεί τις υποχρεώσεις της όσον αφορά τη χρηστή διοίκηση.

²⁶ ΕΕΣ, Ποσοτικοποίηση σφαλμάτων στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

²⁷ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 14ης Μαΐου 2025, *Στεθή και The New York Times* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-36/23, ECLI:EU:T:2025:483, ιδίως σκέψεις 59 και 85.

Εντοπίσαμε τρία εξ ολοκλήρου **μη επιλέξιμα έργα**, δύο στην Ουγγαρία και ένα στην Τσεχία, καθώς και ένα εν μέρει μη επιλέξιμο έργο στην Πορτογαλία. Και τα τρία είχαν χρηματοδοτηθεί μολοντί δεν πληρούσαν τα κριτήρια των σχετικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.

Σε 15 διαδικασίες που ελέγξαμε, εντοπίσαμε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους ενωσιακούς ή τους εθνικούς κανόνες για τις **δημόσιες συμβάσεις** στην Τσεχία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Πολωνία, την Πορτογαλία, τη Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και σε επίπεδο Επιτροπής στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων για την προμήθεια εμβολίων και φαρμάκων κατά της νόσου COVID-19. Προβήκαμε σε ποσοτικοποίηση σε τρεις περιπτώσεις, σε μία από τις οποίες ο δικαιούχος δεν είχε διοργανώσει διαβούλευση με φορείς της αγοράς. Δεν κάναμε ποσοτικοποίηση σε 12 από τις 15 περιπτώσεις καθώς, σύμφωνα με τη μεθοδολογία μας, δεν είχαν άμεσο αντίκτυπο στις πραγματοποιηθείσες πληρωμές.

Εντοπίσαμε τέσσερα έργα που παραβίαζαν τους κανόνες της ΕΕ **περί κρατικών ενισχύσεων**, δύο στη Γερμανία και από ένα στην Πολωνία και στις Κάτω Χώρες. Σε μία από τις περιπτώσεις στη Γερμανία, η ενίσχυση που χορηγήθηκε υπερέβαινε την επιτρεπόμενη ένταση ενίσχυσης.

Οι δικαιούχοι και οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές οφείλουν να τηρούν επαρκή διαδρομή ελέγχου. Σε οκτώ από τις πράξεις που εξετάσαμε διαπιστώσαμε ότι δεν ήταν διαθέσιμα συμπληρωματικά στοιχεία ή δικαιολογητικά. Ποσοτικοποιήσαμε το σφάλμα σε έξι από αυτές, καθώς ούτε οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές ούτε οι δικαιούχοι ήταν σε θέση να παράσχουν **βασικά δικαιολογητικά** που να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τους όρους επιλεξιμότητας. Σε μία από τις εν λόγω έξι περιπτώσεις, η οποία αφορούσε τις Κάτω Χώρες, απουσίαζε η τεκμηρίωση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Χρηματοδοτικά μέσα

Τα χρηματοδοτικά μέσα συνιστούν επιστρεπτέα μορφή στήριξης. Μεταξύ των οκτώ πράξεων που ελέγξαμε και οι οποίες κάλυπταν 83 τελικούς αποδέκτες και δύο αμοιβές διαχείρισης, εντοπίσαμε έξι τελικούς αποδέκτες που έλαβαν στήριξη παρά το γεγονός ότι είτε είχαν επενδύσει σε μη επιλέξιμο οικονομικό κλάδο είτε δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας (τέσσερις στη Γερμανία, έναν στην Ελλάδα και έναν στην Ουγγαρία).

Πράξεις υπό την άμεση ή έμμεση διαχείριση της Επιτροπής

Εντοπίσαμε τέσσερα σφάλματα, τα οποία ποσοτικοποιήσαμε, στις περιπτώσεις των οποίων η Επιτροπή στήριξε άμεσα έργα μέσω του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA), του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA) και της ΕΤΕπ. Σχετικά με ένα έργο που συγχρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή (EACEA), είχαν δηλωθεί έξοδα προσωπικού κατά παράβαση της συμφωνίας επιχορήγησης. Μη επιλέξιμες δαπάνες που συνίστανται σε υπερεκτιμημένα έξοδα προσωπικού εντοπίσαμε επίσης σε δράση που χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του Erasmus+ στην Ελλάδα και την Πορτογαλία. Το σύνολο των ποσοτικοποιημένων περιπτώσεων υπό άμεση και έμμεση διαχείριση αντιστοιχεί σε περίπου 0,7 εκατοστιαίες μονάδες του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ πρέπει να εκτελείται με νόμιμο και κανονικό τρόπο, καθώς και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η οποία περιλαμβάνει τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας. Ο ΚΚΔ²⁸ απαιτεί από τα κράτη μέλη να συμμορφώνονται με τις αρχές αυτές κατά την εκτέλεση των ταμείων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο των εργασιών μας εντοπίσαμε έξι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις αρχές αυτές, μία στην Τσεχία, τρεις στην Ιταλία και δύο στην Πολωνία. Σε δύο από τις περιπτώσεις στην Ιταλία, που αφορούσαν έργα του ΕΤΠΑ, ο χαμηλός συντελεστής στάθμισης που αποδίδεται στο κριτήριο της τιμής στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων καθιστά απίθανη την εξασφάλιση της βέλτιστης σχέσης ποιότητας/τιμής.

Αξιολόγηση των εργασιών των αρχών ελέγχου

Εξετάσαμε τις εργασίες 22 επί συνόλου 119 αρχών ελέγχου σε 15 κράτη μέλη και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το δείγμα μας περιλάμβανε 30 φακέλους διασφάλισης υπό την αρμοδιότητά τους. Με την εξαίρεση μίας περίπτωσης, οι αρχές ελέγχου είχαν αναφέρει στην Επιτροπή υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος έως και 2 %. Λαμβανομένων υπόψη των σφαλμάτων που διέγνωσε η Επιτροπή και των δικών μας ευρημάτων, από τις εργασίες μας επί του δείγματος για το υπό έλεγχο έτος, προκύπτει ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος υπερέβαινε το 2 % σε 16 από τους 30 φακέλους διασφάλισης που ελέγξαμε. Τα σφάλματα που εντοπίσαμε όχι μόνο θα μπορούσαν, αλλά και θα έπρεπε να είχαν εντοπιστεί από τις αρχές ελέγχου κατά τη διενέργεια των ελέγχων τους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορεί να βασίζεται πλήρως στα αποτελέσματα των εργασιών τους.

Από το 2017, ως ποσοτικοποίησιμα έχουμε ταξινομήσει σφάλματα σε 69 από τους 110 φακέλους διασφάλισης που ελέγξαμε τουλάχιστον μία φορά. Διαπιστώνουμε ότι το ποσοστό των φακέλων διασφάλισης με υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος άνω του 2 % δεν έχει πέσει κάτω από το 39 % των δαπανών στα δείγματά μας. Αυτό δείχνει ότι το έργο των αρχών ελέγχου εξακολουθεί να εμφανίζει ανεπάρκειες, οι οποίες δεν αντιμετωπίζονται ικανοποιητικά στο πλαίσιο των εργασιών διασφάλισης της Επιτροπής.

Οι εργασίες διασφάλισης της Επιτροπής και η αναφορά στοιχείων στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της

Συνολικά, στην ΕΕΔ της, η ΓΔ REGIO κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, όσον αφορά τα ΕΤΠΑ/ΤΣ, εξακολουθούσε να υπάρχει σημαντικό επίπεδο παράτυπων δαπανών στους λογαριασμούς που έγιναν δεκτοί το 2024, παρά τα αποτελέσματα των δικλίδων και των διορθώσεων που έχουν ήδη εφαρμοστεί σε επίπεδο κρατών μελών. Η ΓΔ EMPL κατέληξε στο ίδιο συμπέρασμα για το ΕΚΤ/ΠΑΝ και για το ΤΕΒΑ.

Όπως αναφέραμε στην [επισκόπησή](#) μας σχετικά με το πλαίσιο διασφάλισης για την πολιτική συνοχής, θεωρούμε ότι η Επιτροπή υποεκτιμά το επίπεδο σφάλματος που αναφέρει, παρότι συμφωνεί με το γενικό συμπέρασμά μας ότι οι δαπάνες συνοχής περιέχουν σημαντικά σφάλματα.

Στο πλαίσιο των φετινών εργασιών μας, εντοπίσαμε αδυναμίες στον σχεδιασμό και την προετοιμασία των ελεγκτικών εργασιών των αρχών, όπως αδυναμίες στις προσεγγίσεις δειγματοληψίας και ελλιπείς καταλόγους ελέγχου. Εντοπίσαμε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα στην Ουγγαρία, στο οποίο είχε εφαρμοστεί κατ' αποκοπή διόρθωση και για το οποίο η αρχή ελέγχου δεν είχε, κατά την εφαρμογή της συμφωνηθείσας με την Επιτροπή διόρθωσης, επαληθεύσει και πάλι τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εξόδων.

²⁸ Άρθρο 125 του ΚΚΔ.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει:

- Να διασφαλίσει ότι οι αρχές ελέγχου ενισχύουν τις ικανότητές τους όσον αφορά τον έλεγχο και τον εντοπισμό, επαληθεύοντας ότι: α) σχεδιάζουν σωστά τη δειγματοληψία, β) επιβεβαιώνουν πως η εκπλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας τεκμηριώνεται και γ) τηρούν κατάλληλη τεκμηρίωση της διαδρομής ελέγχου.
- Να διασφαλίσει ότι, όταν εντοπίζονται συστηματικές αδυναμίες σε (επιχειρησιακά) προγράμματα και εφαρμόζεται κατ' αποκοπή συντελεστής, οι αρχές των κρατών μελών δεν χρησιμοποιούν τον μηχανισμό κατ' αποκοπή διόρθωσης, προκειμένου να αποφύγουν την ευθύνη τους να επαληθεύουν την επιλεξιμότητα των δαπανών πριν από τη δήλωσή τους στην Επιτροπή και να προβαίνουν σε τυχόν αναγκαίες επιμέρους ανακτήσεις.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 6 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον **ιστότοπό μας** (eca.europa.eu).

Φυσικοί πόροι και περιβάλλον

Σύνολο: 64,4 δισ. ευρώ (33,7 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ευρήματά μας για τον τομέα 3 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) που φέρει τον τίτλο «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον». Στο [γράφημα 20](#) παρουσιάζονται σχηματικά οι κύριες δραστηριότητες και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα το 2024.

Γράφημα 20 – Πληρωμές

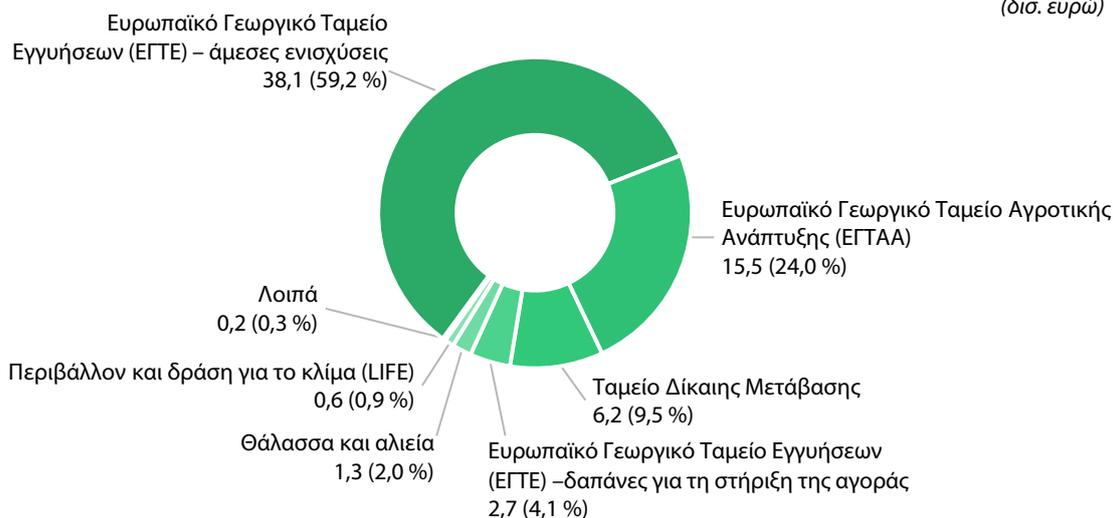
Φυσικοί πόροι και περιβάλλον

64,4 δισ. ευρώ (33,7 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

(δισ. ευρώ)

Ανάλυση ανά ταμείο των πληρωμών του 2024

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2024.

Το 2024, η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) αντιπροσώπευε το μεγαλύτερο μερίδιο (87,2 %) των ενωσιακών δαπανών στον τομέα 3 του ΠΔΠ. Τρεις είναι οι γενικοί στόχοι της ΚΓΠ για την περίοδο 2023-2027²⁹:

- προώθηση ενός έξυπνου, ανταγωνιστικού, ανθεκτικού και διαφοροποιημένου γεωργικού τομέα που θα διασφαλίζει μακροπρόθεσμα την επισιτιστική ασφάλεια,
- υποστήριξη και ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων και της βιοποικιλότητας, και της δράσης για το κλίμα και
- ενίσχυση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των αγροτικών περιοχών.

²⁹ Άρθρο 5 του [κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/2115](#) σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ).

Ο τομέας 3 του ΠΔΠ περιλαμβάνει επίσης το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), που συστάθηκε για την περίοδο 2021-2027 με σκοπό την υποστήριξη των περιφερειών και των πληθυσμών που επηρεάζονται δυσμενώς από τη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα (9,7 % των πληρωμών στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα). Το 2024, το σύνολο σχεδόν των πληρωμών από το ΤΔΜ αφορούσε ανεκκαθάριστες προχρηματοδοτήσεις, τις οποίες δεν συμπεριλαμβάνουμε στον πληθυσμό ελέγχου.

Ο εν προκειμένω τομέας του ΠΔΠ καλύπτει επίσης τις δαπάνες της ΕΕ για τη θαλάσσια και αλιευτική πολιτική που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), το οποίο εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας (ΓΔ ΜΑΡΕ), καθώς και το πρόγραμμα LIFE για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα, για το οποίο αρμόδιες είναι οι Γενικές Διευθύνσεις Περιβάλλοντος (ΓΔ ΕΝΥ), Δράσης για το Κλίμα (ΓΔ CLIMA) και Ενέργειας (ΓΔ ΕΝΕΡ).

Τα ευρήματά μας

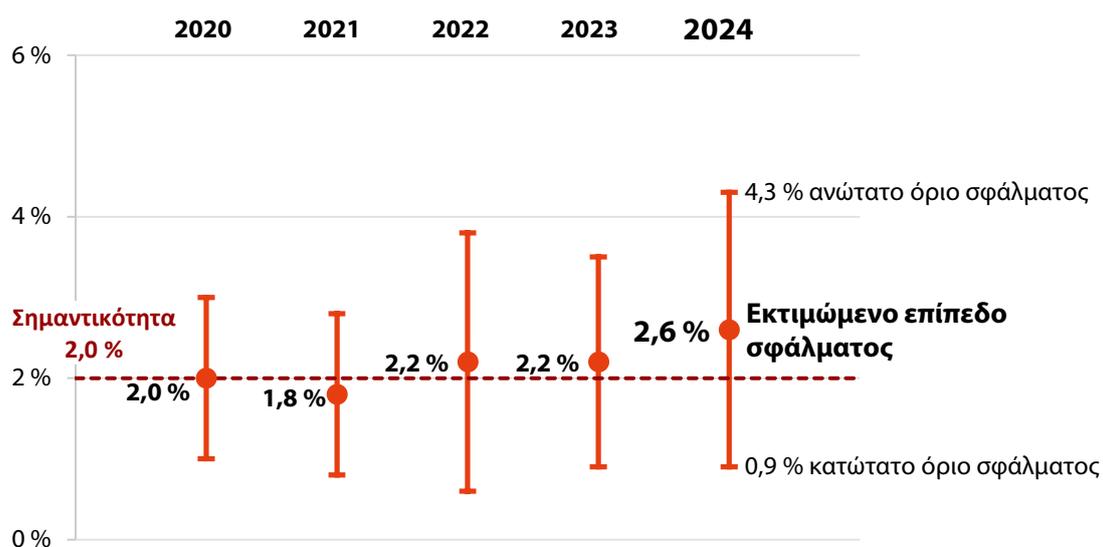
Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε σημαντικό σφάλμα;	Εκτιμώμενο πιθανότερο επίπεδο σφάλματος
64,4 δισ. ευρώ	Ναι	2,6 % (έναντι 2,2 % το 2023)

Από τις 228 πράξεις που εξετάσαμε, οι 39 (17 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 22 σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 2,6 % (βλέπε [γράφημα 21](#)).

Γράφημα 21 – Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις

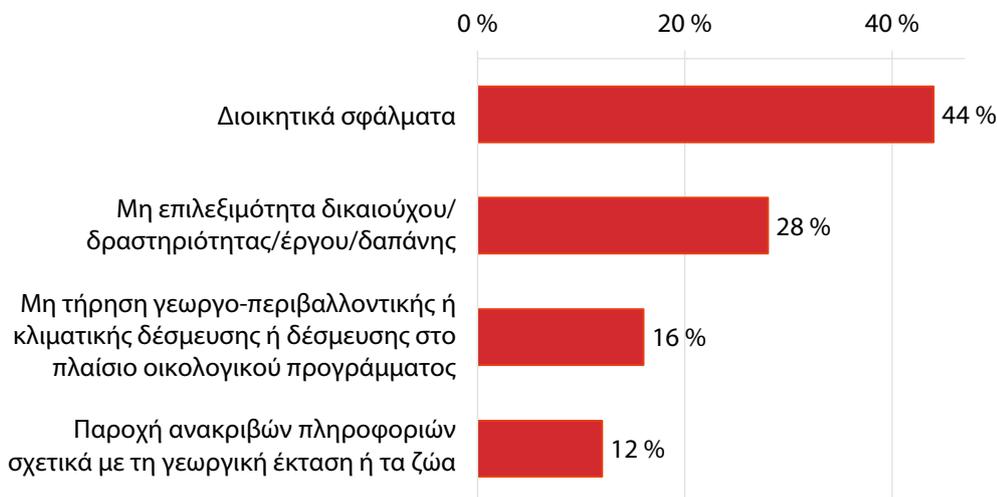
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο **γράφημα 22** αναλύεται ανά κατηγορία το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για το 2024.

Γράφημα 22 – Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος ανάγεται σε μεγάλο βαθμό σε διοικητικά σφάλματα

Πηγή: ΕΕΣ.

Τα αποτελέσματα στα οποία καταλήξαμε υποδηλώνουν ότι το επίπεδο σφάλματος δεν ήταν σημαντικό για τις άμεσες ενισχύσεις (με εξαίρεση τα οικολογικά προγράμματα), οι οποίες αντιστοιχούσαν στο 46 % των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτού του τομέα του ΠΔΠ, παρέμεινε ωστόσο σημαντικό για τους υπόλοιπους τομείς δαπανών στο σύνολό τους (οικολογικά προγράμματα, αγροτική ανάπτυξη, μέτρα στήριξης της αγοράς, θάλασσα, αλιεία, περιβάλλον και δράση για το κλίμα), οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 54 % των δαπανών.

Άμεσες ενισχύσεις

Στις 65 πράξεις του τομέα των άμεσων ενισχύσεων (εξαιρουμένων των οικολογικών προγραμμάτων) που υποβάλαμε σε ελεγκτική δοκιμασία εντοπίσαμε τρία ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα: δύο δηλώσεις εκτάσεων μεγαλύτερων των πραγματικών ή ζώων περισσότερων των υπαρχόντων στο πλαίσιο της παρέμβασης «βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα» και μία αχρεωστήτως καταβληθείσα πληρωμή στήριξης στο πλαίσιο του προγράμματος POSEI για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές³⁰.

Στις 35 πράξεις από τον τομέα των οικολογικών προγραμμάτων, επισημάναμε οκτώ ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα. Πέντε από αυτά εντοπίστηκαν σε επίπεδο τελικού δικαιούχου, με τα δύο να αφορούν δηλώσεις έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής, άλλα δύο να συνιστούν μη συμμόρφωση με δέσμευση στο πλαίσιο οικολογικού προγράμματος ή εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων και το πέμπτο να συνδέεται με μη επιλέξιμο δικαιούχο. Τρία σφάλματα εντοπίστηκαν σε επίπεδο διαχειριστικής αρχής και ανάγονταν όλα σε αδυναμίες του νομικού πλαισίου ή σε εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων, γεγονός που μαρτυρά πόσο πολύπλοκα αποδεικνύονται γενικώς τα οικολογικά προγράμματα από τον πρώτο χρόνο της υλοποίησής τους.

³⁰ Πρόγραμμα ειδικών μέτρων λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα ορισμένων περιφερειών (POSEI). Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 228/2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης.

Αγροτική ανάπτυξη, μέτρα στήριξης της αγοράς και άλλοι τομείς πολιτικής

Ακολουθεί κατάλογος των πράξεων που εξετάσαμε και των σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε:

- Από τις 41 αυτές πράξεις από τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης που υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες και οι οποίες συνδέονταν με την έκταση ή με τον αριθμό των ζώων, οι δύο περιείχαν ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα: επρόκειτο για μία δήλωση επιλέξιμης έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής και μία περίπτωση μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση καλής διαβίωσης των ζώων σε χοιροτροφείο.
- Εξετάσαμε 63 πληρωμές ενισχύσεων αγροτικής ανάπτυξης που είχαν χορηγηθεί σε επενδυτικά έργα. Ποσοτικοποιήσαμε τα σφάλματα που εντοπίσαμε σε έξι πληρωμές και τα οποία ήταν απόρροια του γεγονότος ότι οι δικαιούχοι είχαν δηλώσει δαπάνες ή δραστηριότητες που δεν πληρούσαν τους όρους επιλεξιμότητας. Σε μία περίπτωση, το σφάλμα οφειλόταν σε γεωργό που δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης για μη παραγωγική επένδυση.
- Από την υποβολή σε ελεγκτικές δοκιμασίες 14 μέτρων στήριξης της αγοράς, σφάλματα ποσοτικοποιήθηκαν σε δύο περιπτώσεις.
- Όσον αφορά τους τομείς της θάλασσας, της αλιείας, του περιβάλλοντος και της δράσης για το κλίμα, ελέγξαμε 10 πράξεις και εντοπίσαμε ένα ποσοτικοποιήσιμο σφάλμα σε πράξη που είχε εκτελεστεί βάσει της επιμερισμένης διαχείρισης στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λουπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

Για το 2024, η ΓΔ AGRI υπολόγισε ότι το «εκτιμώμενο επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή» αντιστοιχούσε περίπου στο 2,8 % των 12,5 δισεκατομμυρίων ευρώ των δαπανών που δεν ενέπιπταν στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, περιλαμβανομένου ποσοστού 5,9 % περίπου για τις άμεσες ενισχύσεις, 2,8 % για την αγροτική ανάπτυξη και 2,0 % για τα αξίας 2,1 δισεκατομμυρίων ευρώ μέτρα στήριξης της αγοράς. Το ποσοστό για τις άμεσες ενισχύσεις δεν είναι συγκρίσιμο με αυτό των προηγούμενων ετών, καθώς συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τη στήριξη προς τις εξόχως απόκεντρες περιοχές στο πλαίσιο του προγράμματος POSEI, η οποία αντιστοιχούσε μόλις στο 1,2 % περίπου των άμεσων ενισχύσεων (0,5 δισεκατομμύρια ευρώ).

Για το 2024, συνδυάζοντας το αποτέλεσμα των βάσει επιδόσεων και των βάσει συμμόρφωσης ενισχύσεων, η ΓΔ AGRI αξιολόγησε το 77 % των δαπανών της ΚΓΠ ως χαμηλού κινδύνου, το 10 % ως μεσαίου και το 13 % ως υψηλού. Χάριν σύγκρισης, στην ΕΕΔ του 2024, η ΓΔ AGRI εκτιμά σε 69 % το ποσοστό των χαμηλού κινδύνου δαπανών της ΚΓΠ για το 2023, έτος για το οποίο το συνολικό «εκτιμώμενο επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή» ήταν 1,9 %.

Ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ) της Επιτροπής

Στην ΕΕΔΕ της, η Επιτροπή δεν παρουσιάζει πλέον εκτίμηση του κινδύνου κατά την πληρωμή για τους «Φυσικούς πόρους», καθώς μόλις το 23 % αυτού του τομέα καλύπτεται από τα πλαίσια συμμόρφωσης των ΓΔ AGRI, MARE, ENV και CLIMA.

Επισκόπηση των νέων συστημάτων παρουσίασης στοιχείων για τις επιδόσεις

Από την έρευνά μας, διαπιστώσαμε ότι, το 2024, δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί η ανάπτυξη των συστημάτων που χρειαζόνταν οι οργανισμοί πληρωμών για την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις. Ενώ 18 οργανισμοί πληρωμών είχαν αυτοματοποιήσει την παραγωγή δεικτών επιδόσεων, δύο ανέφεραν ότι χρησιμοποιούσαν μη αυτοματοποιημένη ή μερικώς αυτοματοποιημένη προσέγγιση για την παραγωγή βασικών δεικτών εκροής για τις ΕΕΕ του 2024. Λόγω των συνεχιζόμενων εξελίξεων, τα αναβαθμισμένα συστήματα ΤΠ για την παραγωγή των ΕΕΕ δεν είχαν ακόμη δοκιμαστεί πλήρως ως προς τη συμμόρφωσή τους με τα διεθνή πρότυπα για την ασφάλεια των πληροφοριών (ISO 27001).

Από τα αποτελέσματα της επισκόπησής μας διαπιστώνεται ότι η υποχρέωση της κατάρτισης ετήσιων εκθέσεων επιδόσεων εισήχθη ως επί το πλείστον σύμφωνα με τις αρχικές προβλέψεις. Δεν διαπιστώσαμε προβλήματα με τα αναφερόμενα στοιχεία. Όσον αφορά το πλαίσιο και τον σχεδιασμό των συστημάτων κατάρτισης αναφορών σχετικά με τις επιδόσεις, τα κριτήρια διαπίστευσης των οργανισμών πληρωμών και των συντονιστικών φορέων καλύπτουν την ορθή λειτουργία των συστημάτων ΤΠ. Σε αυτά περιλαμβάνονται και τα συστήματα κατάρτισης αναφορών σχετικά με τις επιδόσεις. Τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν την πιστοποίηση του σχετικού συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των πληροφοριών και την ορθή λειτουργία αυτών των συστημάτων.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει να υποστηρίξει περαιτέρω τα κράτη μέλη με τον σχεδιασμό λιγότερο περίπλοκων οικολογικών προγραμμάτων, χωρίς να περιορίσει τη φιλοδοξία τους, αλλά μεταδίδοντας τις γνώσεις και την εμπειρογνώσια που έχει αποκομίσει από την εφαρμογή των αρχικών προγραμμάτων της περιόδου 2023-2027.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 7 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον [ιστότοπό μας \(eca.europa.eu\)](https://eca.europa.eu).

Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων, Ασφάλεια και άμυνα

Σύνολο: 5,5 δισ. ευρώ (2,9 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

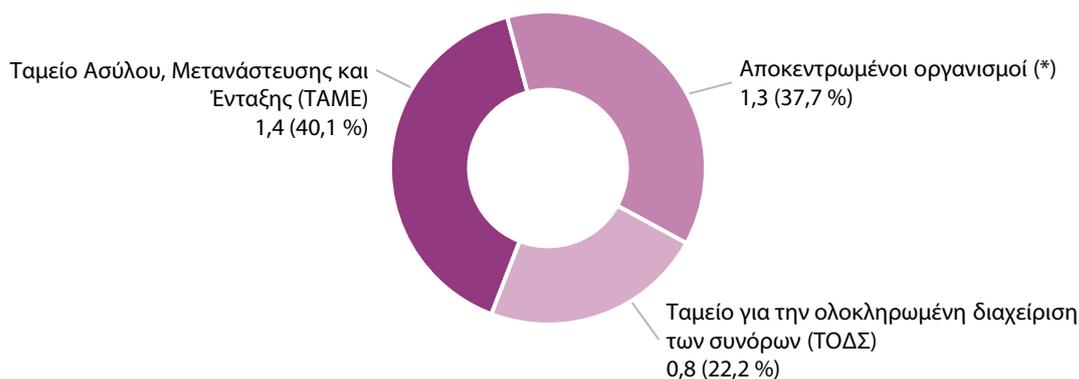
Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ευρήματά μας για τους τομείς 4 και 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ), που φέρουν τους τίτλους «Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων» και «Ασφάλεια και άμυνα», αντίστοιχα. Στο [γράφημα 23](#) και στο [γράφημα 24](#) παρατίθεται η αναλυτική κατανομή των κύριων δραστηριοτήτων και των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των συγκεκριμένων τομέων το 2024.

Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων

Γράφημα 23 – Πληρωμές – Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων

(δισ. ευρώ)

Ανάλυση ανά ταμείο των πληρωμών του 2024

(*) Στοιχεία για τις πληρωμές προς τους αποκεντρωμένους οργανισμούς παραθέτουμε στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με τους οργανισμούς της ΕΕ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2024.

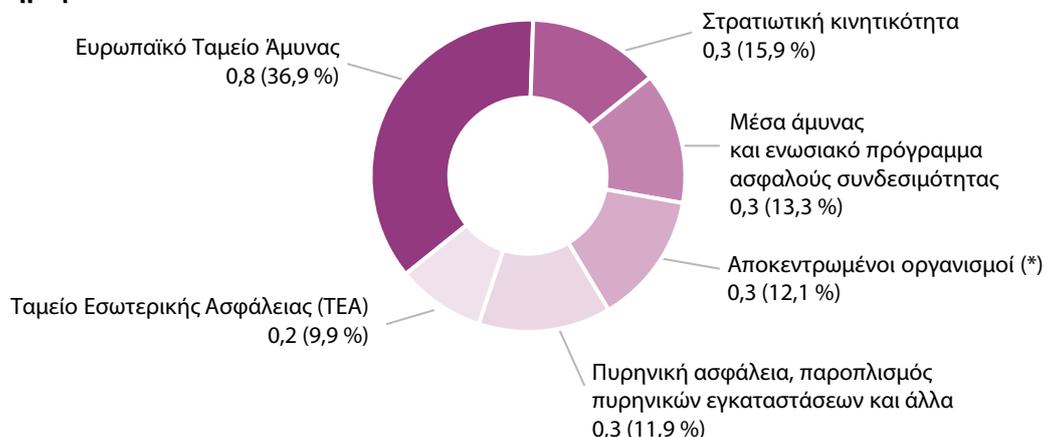
Σημαντικό μέρος των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν υπό τον συγκεκριμένο τομέα το 2024 αφορούσαν και πάλι την ολοκλήρωση έργων και προγραμμάτων που παρέμεναν εκκρεμή από το ΠΔΠ 2014-2020 και σχετίζονταν με την εκκαθάριση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας – Μέσο για τα σύνορα και τις θεωρήσεις (TEA-Σύνορα και Θεωρήσεις). Επί του παρόντος, τα ταμεία αυτά βρίσκονται σε διαδικασία κλεισίματος, ενώ υπό το ΠΔΠ 2021-2027 έχουν αντικατασταθεί από το νέο TAME και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων.

Ένα άλλο σημαντικό πεδίο δαπανών για τον τομέα 4 του ΠΔΠ είναι η χρηματοδότηση αποκεντρωμένων οργανισμών [του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA)].

Γράφημα 24 – Πληρωμές – Ασφάλεια και άμυνα

Ανάλυση ανά ταμείο / τομέα δαπανών των πληρωμών του 2024

(δισ. ευρώ)

(*) Στοιχεία για τις πληρωμές προς τους αποκεντρωμένους οργανισμούς παραθέτουμε στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με τους οργανισμούς της ΕΕ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2024.

Η συνιστώσα «ασφάλεια» περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) για την περίοδο 2021-2027 και την ολοκλήρωση έργων και καθεστώτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας-Αστυνομική Συνεργασία (TEA-ΑΣ) για την περίοδο 2014-2020. Περιλαμβάνει επίσης χρηματοδότηση για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων στη Βουλγαρία, τη Λιθουανία και τη Σλοβακία, καθώς και χρηματοδότηση για αποκεντρωμένους οργανισμούς της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας. Η συνιστώσα «άμυνα» περιλαμβάνει το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας (EDIDP) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας, τα οποία στηρίζουν αμφότερα συνεργατικά έργα στον τομέα της άμυνας σε όλα τα στάδια έρευνας και ανάπτυξης και βρίσκονται υπό τη διαχείριση της Γενικής Διεύθυνση Αμυντικής Βιομηχανίας και Διαστήματος (ΓΔ DEFIS) της Επιτροπής. Στηρίζει επίσης τη στρατιωτική κινητικότητα μέσω ειδικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» που αφορά την αναπροσαρμογή τμημάτων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, ώστε αυτά να εξυπηρετούν διττό σκοπό, πολιτικό και στρατιωτικό. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας χρηματοδοτεί επίσης συγκεκριμένα έργα που σχετίζονται με τη στρατιωτική κινητικότητα.

Υλοποίηση προγραμμάτων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης

Τη διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους της χρηματοδότησης του TAME και του TEA για την περίοδο 2014-2020 και του μεγαλύτερου μέρους της χρηματοδότησης του TAME, του ΜΔΣΘ και του TEA για την περίοδο 2021-2027 έχουν αναλάβει από κοινού τα κράτη μέλη (ή οι τέσσερις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν) και η Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΓΔ HOME) της Επιτροπής. Στο πλαίσιο της ρύθμισης αυτής, τα κράτη μέλη υλοποιούν πολυετή προγράμματα που έχουν προηγουμένως εγκριθεί από την Επιτροπή. Συνολικά, από το 2020, τα κράτη μέλη επέσπευσαν την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020. Παρόλα αυτά, σημαντικό μέρος της χρηματοδότησης δεν έχει εκκαθαριστεί ακόμη (12 % για το TAME και 16 % για το TEA).

Τα ευρήματά μας

Κανονικότητα των πράξεων

Από τις 23 πράξεις που εξετάσαμε, οι οκτώ περιείχαν σφάλμα. Ποσοτικοποιήσαμε τρία από τα σφάλματα αυτά, τα οποία είχαν χρηματοοικονομική επίπτωση στα ποσά που καταλογίστηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα σφάλματα αυτά σχετίζονταν με έξοδα που είχαν πραγματοποιηθεί εκτός περιόδου υλοποίησης, με χρηματοδότηση που δεν είχε χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό, με απουσία απαραίτητων δικαιολογητικών και άλλα είδη μη επιλέξιμων δαπανών.

Εντοπίσαμε επίσης επτά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις κείμενες νομικές και δημοσιονομικές διατάξεις, χωρίς ωστόσο επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν, λόγου χάριν, αδυναμίες στις διαδικασίες επιχορηγήσεων, ελλιπή παρακολούθηση των έργων, μη πλήρη χρησιμοποίηση της ενωσιακής χρηματοδότησης σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό και πλημμέλειες στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων.

Αν και το δείγμα μας δεν περιείχε σφάλματα κανονικότητας, εντοπίσαμε επίσης δύο πράξεις που δεν συμμορφώνονταν με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Επρόκειτο για περιπτώσεις ανεπαρκούς προστασίας εξοπλισμού που είχε χρηματοδοτηθεί με ενωσιακούς πόρους και απόδοσης σε δημόσιους φορείς φόρου προστιθέμενης αξίας που υπερέβαινε τα πραγματικά έξοδα, παρά τις περιαντιθέτου οδηγίες της Επιτροπής.

Ορισμένοι διεθνείς οργανισμοί έθεσαν περιορισμούς στην πρόσβασή μας σε έγγραφα, παραχωρώντας μας προσωρινά τη δυνατότητα απλώς να τα συμβουλευτούμε σε ηλεκτρονική μορφή, με δυνατότητα προβολής μόνο, χωρίς να μας τα διαβιβάσουν. Οι περιορισμοί αυτοί στάθηκαν εμπόδιο στον σχεδιασμό, στην εκτέλεση και στην αξιολόγηση της ποιότητας του ελέγχου μας. Μετά το πέρας των ελεγκτικών εργασιών μας αλλά πριν από την περαίωση του ελέγχου, όλοι πλην ενός οι διεθνείς οργανισμοί μάς επέτρεψαν την καταφόρτωση των εγγράφων που είχαμε ζητήσει. Ωστόσο, αυτό έγινε σε προαιρετική βάση και στο πλαίσιο πιλοτικού έργου. Ως εκ τούτου, δεν θεωρούμε ότι το ζήτημα έχει επιλυθεί αποτελεσματικά.

Εξέταση στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων

Οι πέντε αρχές ελέγχου που επιθεωρήσαμε είχαν αναπτύξει και εφάρμοζαν αρκούντως ποιοτικές και λεπτομερείς διαδικασίες για την παρουσίαση των εργασιών τους στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου. Διαπιστώσαμε, ωστόσο, ότι η αρχή ελέγχου στη Φινλανδία δεν είχε προβεί σε κανέναν έλεγχο των πράξεων που συνδέονταν με τις δαπάνες που είχαν δηλωθεί στους ετήσιους λογαριασμούς του ΤΑΜΕ. Παρά το γεγονός ότι είχε επίγνωση της κατάστασης, η Επιτροπή αποδέχθηκε τη γνώμη της αρχής ελέγχου και κατέβαλε το τελικό υπόλοιπο χωρίς διαδικασία αντιπαράθεσης. Διαπιστώσαμε επίσης ότι η σουηδική αρχή ελέγχου δεν είχε πραγματοποιήσει κανέναν έλεγχο συστημάτων αναφορικά με το υπό έλεγχο οικονομικό διάστημα. Κατά συνέπεια, παρότι και οι δύο αρχές ελέγχου εξέδωσαν ανεπιφύλακτες γνώμες, ορισμένα τμήματα των γνωμών αυτών δεν υποστηρίζονταν από επαρκείς ελεγκτικές εργασίες, γεγονός που μπορεί να μειώσει τον βαθμό της παρεχόμενης διασφάλισης.

Επιλέξαμε 14 φακέλους ελέγχου από τις προαναφερόμενες πέντε αρχές ελέγχου. Γενικά, διαπιστώσαμε ότι οι αρχές ελέγχου είχαν ενεργήσει βάσει λεπτομερών προγραμμάτων ελέγχου και είχαν χρησιμοποιήσει καταλόγους ελέγχου για να υποστηρίξουν τα συμπεράσματά τους. Ωστόσο, εντοπίσαμε ορισμένες αδυναμίες.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λουπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

Για το οικονομικό έτος 2024, εξετάσαμε την ΕΕΔ της ΓΔ HOME.

Διαπιστώσαμε ότι οι εκτιμήσεις της για τον συνολικό κίνδυνο κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο είχαν υπολογιστεί και αναφέρονταν κατ' εφαρμογή της ισχύουσας εσωτερικής μεθοδολογίας. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές, από τις συνολικές δαπάνες του 2024 (3 507,5 εκατομμύρια ευρώ), το συνολικό επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή ανερχόταν σε 44,6 εκατομμύρια ευρώ (1,3 %), ενώ ο συνολικός κίνδυνος κατά το κλείσιμο, βάσει των εκτιμώμενων μελλοντικών διορθώσεων της τάξης των 3,6 εκατομμυρίων ευρώ, σε 41,0 εκατομμύρια ευρώ.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει:

- ο να λάβει περαιτέρω μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι διεθνείς οργανισμοί παρέχουν πλήρη πρόσβαση στα έγγραφα·
- ο να παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τους εφαρμοστέους κανόνες που διέπουν τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων· και
- ο να μεταπαρακολουθήσει το ζήτημα των αδυναμιών στις εργασίες των αρχών ελέγχου.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 8 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό μας (eca.europa.eu).

Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος

Σύνολο: 15,4 δισ. ευρώ (8,0 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Ο συγκεκριμένος τομέας δαπανών περιλαμβάνει διάφορα χρηματοδοτικά μέσα, με σημαντικότερα τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας - Παγκόσμια Ευρώπη («ΜΓΑΔΣ-Παγκόσμια Ευρώπη»)³¹, τον προϋπολογισμό ανθρωπιστικής βοήθειας και τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας.

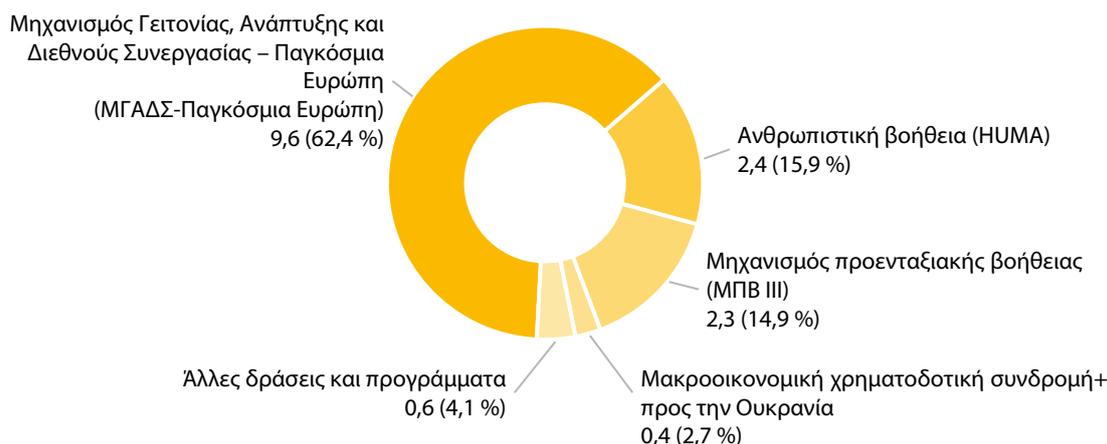
Γράφημα 25 – Ανάλυση των πληρωμών ανά ταμείο

Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος
15,4 δισ. ευρώ (8,0 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ανάλυση ανά ταμείο των πληρωμών του 2024

(δισ. ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2024.

Γενικός στόχος του «ΜΓΑΔΣ-Παγκόσμια Ευρώπη» είναι η προάσπιση και η προαγωγή των αξιών, των αρχών και των θεμελιωδών συμφερόντων της ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα και η προώθηση της πολυμέρειας και των ισχυρότερων εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες. Για το ΠΔΠ 2021-2027, ο μηχανισμός αυτός συνενώνει 11 μέσα από το παρελθόν, συμπεριλαμβανομένων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας και των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης (τα τελευταία υλοποιούνταν εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ).

Η ΕΕ παρέχει επίσης ανθρωπιστική βοήθεια ανάλογα με τις ανάγκες όσων πλήττονται από ανθρωπογενείς καταστροφές και φυσικούς κινδύνους, με ιδιαίτερη έμφαση στους περισσότερους ευάλωτους.

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη.

Ο γενικός στόχος του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας είναι η στήριξη των δικαιούχων χωρών κατά την υιοθέτηση και εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την ευθυγράμμιση τους με τις αξίες της ΕΕ ενόψει πιθανής ένταξης, κάτι που με τη σειρά του συμβάλλει στη σταθερότητα, την ασφάλεια και την ευημερία τους.

Οι γενικές διευθύνσεις (ΓΔ) και οι υπηρεσίες που υλοποίησαν κατά κύριο λόγο την εξωτερική δράση της ΕΕ το 2024 ήταν η Γενική Διεύθυνση Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (ΓΔ NEAR), η Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων (ΓΔ INTPA), η Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ΓΔ ECHO) και η Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (FPI). Από 1ης Φεβρουαρίου 2025, η ΓΔ NEAR έχει διαιρεθεί σε δύο χωριστές ΓΔ: τη Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης και Ανατολικής Γειτονίας (ΓΔ ENEST) και τη Γενική Διεύθυνση Μέσης Ανατολής, Βόρειας Αφρικής και Περσικού Κόλπου (ΓΔ MENA).

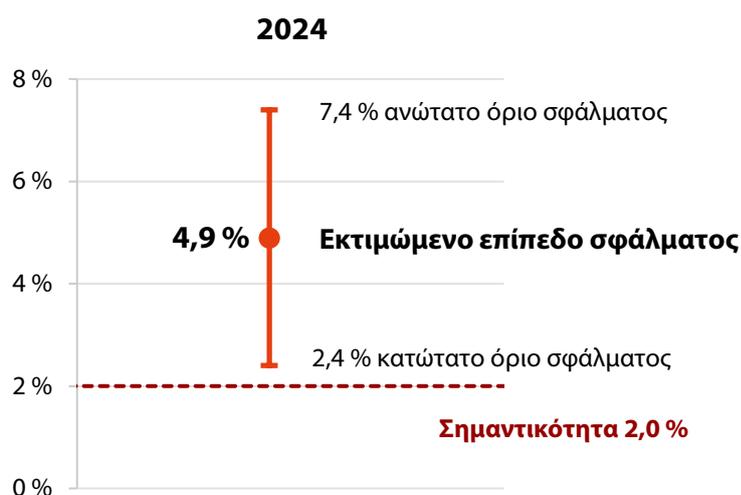
Το 2024, οι πληρωμές για τον τομέα «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος» ανήλθαν σε 15,4 δισεκατομμύρια ευρώ (προχρηματοδότηση, ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές). Οι εκταμιεύσεις έγιναν διά διαφόρων μέσων και μεθόδων, όπως συμβάσεις εργασιών/προμηθειών/υπηρεσιών, επιχορηγήσεις, ειδικά δάνεια, εγγυήσεις δανείων και χρηματοδοτική στήριξη, δημοσιονομική στήριξη και άλλες στοχευμένες μορφές δημοσιονομικής βοήθειας προς τρίτες χώρες. Οι συνολικές πληρωμές στο πλαίσιο αυτού του τίτλου αυξήθηκαν από 15,2 δισεκατομμύρια ευρώ το 2023 σε 15,4 δισεκατομμύρια ευρώ το 2024.

Τα ευρήματά μας

Για το 2024 και σε αντίθεση με τα προηγούμενα έτη, προβαίνουμε σε ειδική αξιολόγηση της κανονικότητας των υποκείμενων πράξεων για τον τομέα 6 του ΠΔΠ «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος». Από τις 137 πράξεις που εξετάσαμε, οι 56 (40,9 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 42 σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 4,9 %.

Γράφημα 26 – Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις

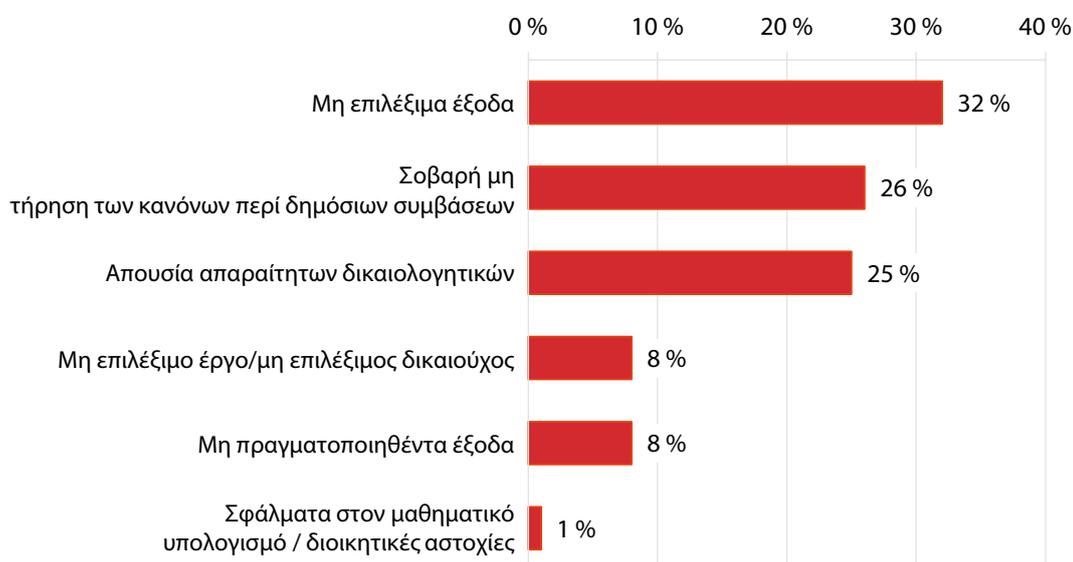
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο παρακάτω γράφημα παρουσιάζεται η ανά είδος ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος:

Γράφημα 27 – Ανάλυση ανά είδος του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος

Πηγή: ΕΕΣ.

Εντοπίσαμε διάφορα είδη σφαλμάτων, τα οποία επηρεάζουν πολλές πράξεις και εμφανίζονται κατ' εξακολούθηση επί σειρά ελεγκτικών χρήσεων. Τα επικρατέστερα ήταν τα εξής:

- η «κλιμακωτή σώρευση» έμμεσων εξόδων που καταλογίζονται στην ΕΕ (δηλαδή τα έμμεσα έξοδα των οργανώσεων-υπεργολάβων αναφέρονται ως μέρος των άμεσων εξόδων του δικαιούχου, επιπλέον των έμμεσων εξόδων που αυτός έχει ήδη χρεώσει). Διατυπώσαμε σύσταση σχετικά με την κλιμακωτή δομή της υλοποίησης στην ειδική έκθεσή μας για τα συστήματα υγείας στις χώρες-εταίρους³².
- συμπερίληψη μη επιλέξιμων εξόδων μισθοδοσίας, όπως προβλέψεις και έμμεσα έξοδα·
- εφαρμογή εσφαλμένων συναλλαγματικών ισοτιμιών·
- μη τήρηση των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων· και
- δήλωση εκκαθαρίσεων προχρηματοδοτήσεων ως πραγματοποιηθέντων εξόδων.

³² [Ειδική έκθεση 18/24](#), με τίτλο «Χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για τα συστήματα υγείας σε επιλεγμένες χώρες-εταίρους – Σύμφωνη με τους γενικούς στρατηγικούς στόχους, με προβλήματα όμως συντονισμού και βιωσιμότητας οι παρεμβάσεις», σύσταση 4.

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, μεγάλο μέρος των σφαλμάτων που εντοπίσαμε αφορούσε συμβάσεις που είχαν εκτελεστεί από αξιολογημένους κατά πυλώνες οργανισμούς (διεθνείς οργανισμούς, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και κρατικούς οργανισμούς) υπό έμμεση διαχείριση. Για τις συμβάσεις αυτού του είδους, η Επιτροπή αποδέχεται τις δαπάνες βάσει οικονομικής κατάστασης και διαχειριστικής δήλωσης. Η τελευταία συνιστά υπεύθυνη δήλωση του κατά πυλώνες αξιολογημένου οργανισμού, με την οποία πιστοποιείται ότι οι υποβαλλόμενες χρηματοοικονομικές πληροφορίες παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο, είναι πλήρεις και ακριβείς και ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις που καθορίζονται στη σύμβαση. Από τα 42 σφάλματα που ποσοτικοποιήσαμε, 26 αφορούσαν τέτοιες συμβάσεις, συμβάλλοντας κατά 3,1 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

Σε 10 περιπτώσεις ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων, η Επιτροπή διέθετε επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να τα προλάβει, ή να τα εντοπίσει και να τα διορθώσει, πριν από την αποδοχή των δαπανών. Εάν είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,4 εκατοστιαίες μονάδες.

Επισημάναμε επίσης 34 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις κείμενες νομικές και δημοσιονομικές διατάξεις, χωρίς, ωστόσο, οποιαδήποτε από αυτές να έχει άμεση επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λουπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

Εξετάσαμε την ΕΕΔ της ΓΔ ECHO για το οικονομικό έτος 2024. Επικεντρωθήκαμε στο κατά πόσον η συγκεκριμένη ΓΔ είχε παρουσιάσει στην ΕΕΔ της τις περί κανονικότητας πληροφορίες σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής και αν είχε εφαρμόσει με συνέπεια τη μεθοδολογία που προβλέπεται για την εκτίμηση μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων. Από το σύνολο των δαπανών που αποδέχθηκε το 2024 (3 605 εκατομμύρια ευρώ), η ΓΔ ECHO εκτίμησε το συνολικό επισφαλές ποσό κατά τον χρόνο της πληρωμής σε 15,56 εκατομμύρια ευρώ (0,43 %). Και πάλι κατά τις εκτιμήσεις της, η αξία των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν σε συνέχεια των ελέγχων της τα επόμενα έτη ανήλθε σε 3,5 εκατομμύρια ευρώ (0,1 % του συνόλου των σχετικών δαπανών). Βάσει των στοιχείων αυτών, ο γενικός διευθυντής της ΓΔ ECHO δήλωσε ότι το χρηματοοικονομικό άνοιγμα της γενικής διεύθυνσής του ήταν χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % των συνολικών αποδεκτών δαπανών.

Οι εργασίες μας σχετικά με την ΕΕΔ της ΓΔ INTPA για το 2024 παρουσιάζονται αναλυτικά στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με το 9ο, 10ο και 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ETA).

Εξετάσαμε τις πληροφορίες που περιέχονται στην ΕΕΔΕ της Επιτροπής του 2024 όσον αφορά τον εκτιμώμενο κίνδυνο κατά την πληρωμή στους τομείς πολιτικής που καλύπτει ο τομέας «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος». Για τον συγκεκριμένο τομέα, η Επιτροπή υπολόγισε κίνδυνο κατά την πληρωμή 0,8 %. Το ποσοστό αυτό βρίσκεται χαμηλότερα του δικού μας διαστήματος εμπιστοσύνης όπως και χαμηλότερα του ορίου σημαντικότητας.

Από το σύνολο των ελεγκτικών τεκμηρίων που συγκεντρώσαμε και παρουσιάζουμε στο παρόν κεφάλαιο συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος που περιέχουν οι δαπάνες στον τομέα «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος» ήταν σημαντικό. Για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ, το εκτιμώμενο συνολικό επίπεδο σφάλματος που προέκυψε από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις είναι 4,9 %.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει:

- να διασφαλίσει τη συμμόρφωση των δικαιούχων με τα όρια των συμβάσεων για τα έξοδα έμμεσου χαρακτήρα·
- να μεριμνήσει για τον σαφή και συνεπή ορισμό του σε τι συνίσταται η «πρόβλεψη» στους όρους των συμβάσεων και στις κατευθυντήριες γραμμές· και
- να απλουστεύσει και να τυποποιήσει τους κανόνες συναλλαγματικής μετατροπής στις συμφωνίες επιχορήγησης.

*Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 9 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον **ιστότοπό** μας (eca.europa.eu).*

Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

Σύνολο: 13.3 δισ. ευρώ (6,9 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ευρήματά μας για τον τομέα 7 του ΠΔΠ, που φέρει τον τίτλο «Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση». Στο [γράφημα 28](#) παρουσιάζεται η κατανομή των δαπανών ανά θεσμικό ή άλλο όργανο της ΕΕ στο πλαίσιο του προαναφερόμενου τομέα το 2024.

Γράφημα 28 – Πληρωμές

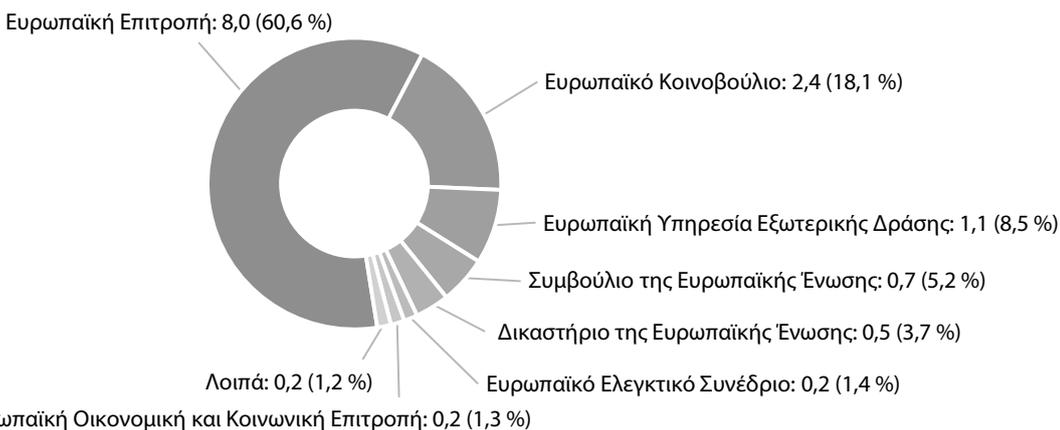
Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

13,3 δισ. ευρώ (6,9 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

(σε δισ. ευρώ)

Κατανομή των πληρωμών του 2024 ανά θεσμικό όργανο

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2024.

Οι διοικητικές δαπάνες συνίστανται στις δαπάνες για τους ανθρώπινους πόρους, περιλαμβανομένων των συντάξεων, οι οποίες το 2024 αντιστοιχούσαν στο 69 % περίπου του συνόλου, καθώς και στις δαπάνες που αφορούν τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών. Από τις επί σειρά ετών εργασίες μας προκύπτει ότι, γενικά, πρόκειται για δαπάνες χαμηλού κινδύνου.

Τα ευρήματά μας

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε σημαντικό σφάλμα
13,3 δισ. ευρώ	Όχι, δεν περιείχε σημαντικό σφάλμα (όπως και το 2023)

Από τις 70 πράξεις που εξετάσαμε, οι 16 (23 %) διαπιστώθηκε ότι περιείχαν σφάλματα. Οι παρατηρήσεις μας αφορούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

Δεν εντοπίσαμε σημαντικά ζητήματα που να αφορούν το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών, τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή ή τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Ο εξωτερικός ελεγκτής που διενήργησε τον έλεγχο του οργάνου μας δεν ανέφερε κάποιο σημαντικό πρόβλημα.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το 2024, εξετάσαμε 15 πράξεις. Όπως έχουμε αναφέρει σε παλαιότερες εκθέσεις και πιο πρόσφατα στην ετήσια έκθεσή μας για το 2023, οι εσωτερικοί κανόνες³³ που ενέκρινε το Προεδρείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διαχείριση των πιστώσεων των πολιτικών ομάδων δεν συνάδουν πλήρως με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Συγκεκριμένα, επιτρέπουν τη χρήση διαδικασιών με διαπραγμάτευση για τη σύναψη συμβάσεων υψηλής αξίας, αντί για ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, γεγονός που περιορίζει τον ανταγωνισμό.

Το δείγμα που εξετάσαμε περιλάμβανε πολιτική ομάδα που είχε αναθέσει τρεις τέτοιες συμβάσεις υψηλής αξίας. Σε δύο από τις περιπτώσεις αυτές, δεν είχε επίσης εφαρμόσει πλήρως τους κανόνες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς δεν επιδίωξε να εξασφαλίσει επαρκή αριθμό προσφορών. Σε μία περίπτωση, η πολιτική ομάδα παρέτεινε τη διάρκεια σύμβασης-πλασίου κατά 18 μήνες με υψηλότερες τιμές μονάδας. Κατά την εκτίμησή μας, η τροποποίηση αυτή περιόρισε τον ανταγωνισμό. Εντοπίσαμε πρόσθετα σφάλματα στις δαπάνες που δήλωσε η πολιτική ομάδα σε σχέση με τον ΦΠΑ του οποίου είχε ζητηθεί η επιστροφή και με την εφαρμογή κατ' αποκοπήν επιστροφής που υπερεκτιμούσε τα πραγματικά έξοδα ταξιδιού των υπαλλήλων της. Στην [ετήσια έκθεσή μας για το 2022](#) αναφέραμε τα ίδια προβλήματα.

Ο δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει ότι κεφάλαια από τον προϋπολογισμό της ΕΕ μπορούν να χορηγούνται σε ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα, ενόψει της συνεισφοράς τους στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής συνείδησης και στην έκφραση της βούλησης των πολιτών της Ένωσης. Θεωρούμε ότι η νομική βάση για τον προσδιορισμό της επιλεξιμότητας των εξόδων επιδέχεται διαφορετικές ερμηνείες. Ελέγξαμε μία τέτοια πράξη, στην περίπτωση της οποίας οι μη επιλέξιμες δαπάνες που είχε αρχικά δηλώσει το πολιτικό κόμμα είχαν ήδη ανακτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Μεταξύ των άλλων 13 πράξεων που εξετάσαμε, εντοπίσαμε αδυναμίες σε δύο διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που κίνησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η μία αφορούσε σύμβαση στον τομέα της ΤΠ εξαιτούς διάρκειας, που δεν συνοδευόταν ωστόσο από επαρκή αιτιολογία, δεδομένου ότι ο δημοσιονομικός κανονισμός περιορίζει γενικά τη διάρκεια των συμβάσεων αυτού του είδους στα τέσσερα χρόνια, εξαιρουμένων δεόντως αιτιολογημένων περιπτώσεων.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Μεταξύ των 25 πληρωμών που εξετάσαμε, επισημάναμε οκτώ μη ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα, εκ των οποίων τέσσερα αφορούσαν την καταβολή μισθών ή συντάξεων. Σε τρεις από αυτές τις περιπτώσεις, από τους συνταξιοδοτικούς φακέλους απουσίαζε πρόσφατο πιστοποιητικό ζωής για τον/την σύντροφο του/της συνταξιούχου, απαραίτητο προκειμένου να αποδεικνύεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται το δικαίωμα είσπραξης παροχών. Η Επιτροπή αναπτύσσει νέο σύστημα που αναμένεται να βελτιώσει τους ελέγχους των δικαιωμάτων.

Στην περίπτωση μίας πράξης που αφορούσε υπηρεσίες ΤΠ, δεν είχε ορίσει με σαφήνεια στα έγγραφα της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης τις απαιτήσεις εκπαίδευσης και πιστοποίησης για τον προσδιορισμό της ημερήσιας αμοιβής.

³³ Κανόνες σχετικά με τη θέση 400 του προϋπολογισμού, όπως τροποποιήθηκαν τελευταία στις 15 Ιουλίου 2024.

Μία πράξη αφορούσε πληρωμή ύψους 85 εκατομμυρίων ευρώ από την Επιτροπή για την εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης («επικαρπία») κτιρίων που είχε πωλήσει στις Βρυξέλλες. Πρόκειται για την πρώτη από τις τρεις ετήσιες δόσεις που προβλέπονται στη σύμβαση που υπεγράφη τον Απρίλιο του 2024, η οποία κάλυπτε την πώληση 23 κτιρίων έναντι 900 εκατομμυρίων ευρώ και το δικαίωμα χρήσης 17 εξ αυτών για περιόδους έως το 2029. Η πώληση και η απόκτηση της επικαρπίας ήταν αποτέλεσμα πρόσκλησης υποβολής προσφορών που προκηρύχθηκε από την Επιτροπή. Υποβλήθηκε μόνο μία προσφορά, από βελγική κρατική εταιρεία που είχε ήδη υποβάλει ενδεικτική προσφορά πριν από την προκήρυξη της πρόσκλησης. Ένας από τους όρους της πρόσκλησης της Επιτροπής ήταν οι προσφέροντες να υποβάλουν τραπεζική εγγύηση ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ, με ισχύ έξι μηνών, προκειμένου να διασφαλιστεί η δέσμευση για τη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της ρύθμισης σχετικά με την επικαρπία. Ο μοναδικός προσφέρων υπέβαλε εγγύηση ιδίω ονόματι, με ισχύ δύο μόνο μηνών. Η Επιτροπή την αποδέχθηκε και συνήψε τη σύμβαση εντός της δίμηνης περιόδου ισχύος της. Διαπιστώσαμε ότι η εγγύηση δεν πληρούσε τις αρχικές απαιτήσεις της πρόσκλησης υποβολής προσφορών. Σημειώνουμε επίσης ότι η σύνθεση της επιτροπής αξιολόγησης της Επιτροπής δεν παρείχε επαρκή εχέγγυα ανεξαρτησίας, καθώς όλα τα μέλη της υπάγονταν ιεραρχικά στον αρμόδιο διατάκτη.

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης

Μεταξύ των 15 πληρωμών που εξετάσαμε, εντοπίσαμε δύο ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα. Το ένα αφορούσε ουσιώδη τροποποίηση σύμβασης χωρίς έγκυρη διαδικασία σύναψης σύμβασης και χωρίς την εφαρμογή εκ των υστέρων μέτρων δημοσιότητας και το άλλο τη χρήση εσφαλμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας κατά τη λογιστική εγγραφή μισθώματος.

Οι συστάσεις μας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει:

- να ενισχύσει τις δικλίδες που εφαρμόζει πριν από τη σύναψη συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών ΤΠ και
- να ενισχύσει την ανεξαρτησία των επιτροπών αξιολόγησης στις περιπτώσεις συναλλαγών που περιλαμβάνουν την πώληση ακινήτων.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 10 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό μας (eca.europa.eu).

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Σύνολο: 59,9 δισ. ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) θεσπίστηκε με τον [κανονισμό \(ΕΕ\) 2021/241](#) (εφεξής «κανονισμός ΜΑΑ»), που τέθηκε σε ισχύ στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Με την τροποποίηση του κανονισμού τον Φεβρουάριο του 2023, δόθηκε στα κράτη μέλη η δυνατότητα να προσθέσουν «κεφάλαιο για το REPowerEU» στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ)³⁴ και, με την τροποποίηση τον Φεβρουάριο του 2024³⁵, τους δόθηκε η δυνατότητα να συμπεριλάβουν στα ΣΑΑ τους, ως εκτιμώμενο κόστος, το ποσό της εισφοράς τους σε χρήμα για τον σκοπό της δημιουργίας της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (Strategic Technologies for Europe Platform, STEP). Ο ΜΑΑ χρηματοδοτεί μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στα κράτη μέλη από την έναρξη της πανδημίας COVID-19 τον Φεβρουάριο του 2020 (στην περίπτωση του REPowerEU, από 1ης Φεβρουαρίου 2022) και θα ισχύει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Ο ΜΑΑ εφαρμόζεται υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, η οποία, ως εκ τούτου, είναι άμεσα υπεύθυνη για την εφαρμογή του. Προϋπόθεση για την καταβολή των πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού είναι η ικανοποιητική εκπλήρωση από τα κράτη μέλη των ορόσημων και των τιμών-στόχων που καθορίζονται στα παραρτήματα των εκτελεστικών αποφάσεων του Συμβουλίου (ΕΑΣ) για την έγκριση των εθνικών ΣΑΑ³⁶. Επίσης, πρέπει να εξασφαλίζεται, αφενός, ότι οι τιμές-στόχος ή τα ορόσημα που σε έναν πρώτο χρόνο εκπληρώθηκαν ικανοποιητικά δεν αναιρέθηκαν στη συνέχεια και, αφετέρου, ότι δεν έχει παραβιαστεί η αρχή της απαγόρευσης της διπλής χρηματοδότησης. Στις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που προβλέπονται στον [κανονισμό ΜΑΑ](#) περιλαμβάνονται η συμμόρφωση με την περίοδο επιλεξιμότητας και την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και η μη υποκατάσταση τακτικών δαπανών των εθνικών προϋπολογισμών (με εξαίρεση δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις)³⁷. Τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση της χρήσης των κονδυλίων με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων.

Στο τέλος του 2024, η Επιτροπή είχε πραγματοποιήσει 65 πληρωμές επιχορηγήσεων (μία το 2021, 13 το 2022, 23 το 2023 και 28 το 2024), συνολικού ύψους 178,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι είχε καταβάλει μόλις το 50 % του συνόλου των διαθέσιμων πόρων, ενώ απέμεναν λιγότερα από 2 χρόνια έως τη λήξη της περιόδου εφαρμογής του ΜΑΑ τον Δεκέμβριο του 2026. Καμία πληροφορία δεν είναι διαθέσιμη ως προς τα συνολικά ποσά που έχουν καταβάλει τα κράτη μέλη προς τελικούς αποδέκτες³⁸.

Οι δαπάνες του ΜΑΑ για το 2024 ανήλθαν συνολικά σε 59,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο έλεγχός μας κάλυψε και τις 28 πληρωμές επιχορηγήσεων, συνολικού ύψους 53,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και τις εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων που έφθασαν συνολικά τα 6,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο έλεγχος του ΕΕΣ δεν καλύπτει ούτε την κανονικότητα των δαπανών που πραγματοποιούν οι τελικοί αποδέκτες ούτε τη δανειακή συνιστώσα του ΜΑΑ.

³⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435.

³⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795.

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241, άρθρο 24, παράγραφος 2.

³⁷ Αυτόθι, άρθρο 5, άρθρο 9, άρθρο 17, παράγραφος 2, και άρθρο 24, παράγραφος 3.

³⁸ [Ειδική έκθεση 13/2024](#), «Απορρόφηση των κονδυλίων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας - Πρόσδος αλλά και καθυστερήσεις, ενώ δεν έχουν εξαλειφθεί οι κίνδυνοι σχετικά με την ολοκλήρωση των μέτρων, υπονομεύοντας την επίτευξη των στόχων του ΜΑΑ», σημεία 53-54.

Τα ευρήματά μας

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε σημαντικό σφάλμα;
59,9 δισ. ευρώ	2024: Οι συνολικές επιπτώσεις των ευρημάτων μας είναι σημαντικές, αλλά όχι διάχυτες

Δεδομένης της φύσης του μοντέλου εκτέλεσης των δαπανών του ΜΑΑ και λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη μεθοδολογία της για την αναστολή των πληρωμών³⁹, σε αρκετές περιπτώσεις η Επιτροπή βασίζεται στην άσκηση κρίσης, γεγονός που αφήνει περιθώριο για διαφορετικές ερμηνείες, δεν παρουσιάζουμε ποσοστό σφάλματος συγκρίσιμο με εκείνο άλλων τομέων δαπανών της ΕΕ.

Μη ικανοποιητική εκπλήρωση ορισμένων ορόσημων / τιμών-στόχου

Ο κανονισμός ΜΑΑ δεν προβλέπει κριτήρια για την ερμηνεία της λέξης «ικανοποιητικά» σε σχέση με την εκπλήρωση των ορόσημων και των τιμών-στόχου. Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή αποδέχεται ελάχιστες αποκλίσεις ως προς την ουσία, τις τυπικές απαιτήσεις, το χρονοδιάγραμμα και τα ποσά⁴⁰. Επισημαίνουμε ότι, στην περίπτωση των ποιοτικών κριτηρίων, η αξιολόγηση αυτή βασίζεται σε αρκετές περιπτώσεις στην άσκηση κρίσης, με αποτέλεσμα να υπάρχουν διάφορες πιθανές ερμηνείες σχετικά με την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων ή των τιμών-στόχου. Στο πλαίσιο των ελέγχων μας, σε πέντε πληρωμές εντοπίσαμε έξι ορόσημα και τιμές-στόχο που δεν είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά. Διαπιστώσαμε ότι δεν είχαν εκπληρωθεί όλα τα στοιχεία που προβλέπονταν και ότι εκείνα που απουσίαζαν δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως ελάχιστη αποδεκτή απόκλιση. Επισημαίνουμε ότι η συνολική χρηματοοικονομική επίπτωση των ποσοτικών ευρημάτων εμφανίζει αυξητική τάση.

³⁹ COM(2023) 99 final: Παράρτημα II της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας: δύο χρόνια μετά - Ένα μοναδικό μέσο στο επίκεντρο του πράσινου και του ψηφιακού μετασχηματισμού της ΕΕ».

⁴⁰ Αυτόθι, παράρτημα I.

Γράφημα 29 – Είδη ευρημάτων σχετικά με τις προϋποθέσεις πληρωμής και επιλεξιμότητας

Πηγή: ΕΕΣ.

Η πρώτη πληρωμή του ΜΑΑ προς την Πολωνία περιλάμβανε δύο ορόσημα που αποσκοπούσαν στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας των δικαστηρίων με τη μεταρρύθμιση του πειθαρχικού καθεστώτος των δικαστών, με στόχο τη βελτίωση της δικαστικής προστασίας. Εντοπίσαμε σοβαρές αδυναμίες στον διορισμό δικαστών. Ωστόσο, λόγω της υπόθεσης C-517/24 που εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) και αφορά αίτηση προδικαστικής απόφασης που σχετίζεται άμεσα με το εν λόγω ζήτημα, δεν διατυπώνουμε συμπέρασμα σχετικά με την ικανοποιητική εκπλήρωση των εν λόγω δύο ορόσημων στο παρόν στάδιο. Η ικανοποιητική εκπλήρωση συνιστούσε προϋπόθεση για την καταβολή οποιασδήποτε πληρωμής από τον ΜΑΑ προς την Πολωνία.

Διπλή χρηματοδότηση

Ο κανονισμός ΜΑΑ χρησιμοποιεί τον παραδοσιακό ορισμό της βάσει δαπανών διπλής χρηματοδότησης⁴¹, παρόλο που με τις εξαμειύσεις από τον μηχανισμό δεν αποδίδονται οι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν, αλλά επιβραβεύεται η ικανοποιητική εκπλήρωση ορόσημων και τιμών-στόχου⁴². Στο πλαίσιο του ΜΑΑ, διπλή χρηματοδότηση μπορεί να προκύψει όταν οι ίδιες υποκείμενες δαπάνες για ένα ορόσημο ή για μια τιμή-στόχο χρηματοδοτηθούν δύο φορές ή/και όταν οι ίδιες εκροές ή τα ίδια αποτελέσματα δηλωθούν, και επομένως χρηματοδοτηθούν, εις διπλούν. Το ίδιο παραδοτέο δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί εις διπλούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ακόμη και όταν ένα από τα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα δεν βασίζεται στις δαπάνες. Μία περίπτωση διπλής χρηματοδότησης εντοπίσαμε στην Κροατία.

⁴¹ Κανονισμός ΜΑΑ, άρθρο 9.

⁴² Ειδική έκθεση 22/2024, με τίτλο «Διπλή χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ - Τα συστήματα δικλίδων δεν διαθέτουν ουσιώδη στοιχεία για τον μετριασμό του αυξημένου κινδύνου που απορρέει από το μη βασισμένο στις δαπάνες μοντέλο του ΜΑΑ», σημείο 101.

Αναίρεση

Σύμφωνα με τον κανονισμό, τα μέτρα και οι δράσεις που σχετίζονται με ορόσημα και τιμές-στόχο που είχαν εκπληρωθεί στο παρελθόν δεν πρέπει να έχουν αναιρεθεί⁴³. Τα κράτη μέλη οφείλουν αυτό να το επιβεβαιώνουν στη διαχειριστική δήλωση που συνοδεύει το αίτημα πληρωμής. Εντοπίσαμε μία περίπτωση αναίρεσης τιμής-στόχου της Ελλάδας, που αφορούσε την ίδρυση και τη θέση σε πλήρη λειτουργία 50 μονάδων ψυχικής υγείας.

Ορισμένα μέτρα άρχισαν να υλοποιούνται πριν από την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας

Ο κανονισμός MAA προβλέπει ότι μόνο τα μέτρα που άρχισαν να υλοποιούνται από την 1η Φεβρουαρίου 2020 και μετά⁴⁴ μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τον μηχανισμό. Ωστόσο, δεν προβλέπει περαιτέρω κριτήρια βάσει των οποίων να προσδιορίζεται τι συνιστά «έναρξη» ενός μέτρου. Τον Οκτώβριο του 2024, η Επιτροπή εξέδωσε καθοδήγηση⁴⁵ όπου διευκρίνιζε ότι ως «έναρξη» ενός μέτρου νοείται η έναρξη της υλοποίησής του στην πράξη, με την πραγματοποίηση δαπανών. Από την πλευρά μας, όπως αναφέραμε και κατά το παρελθόν⁴⁶, θεωρούμε ότι ως ημερομηνία έναρξης ενός μέτρου θα πρέπει να λαμβάνεται η ημερομηνία ανάληψης της πρώτης (νομικής) δέσμευσης (π.χ. με τη μορφή σύμβασης, εντολής αγοράς ή απόφασης χρηματοδότησης), καθώς αυτή συνιστά έναρξη της πρώτης δραστηριότητας που συνδέεται με το μέτρο. Μια τέτοια σύμβαση ή απόφαση χρηματοδότησης γεννά υποχρέωση και συνεπάγεται οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα σε επίπεδο αναδόχου και υπεργολάβου, η οποία στη συνέχεια οδηγεί σε πληρωμές.

Διαπιστώσαμε ότι τα έργα που σχετίζονταν με ένα ορόσημο και τρεις τιμές-στόχο στο πλαίσιο δύο πληρωμών είχαν ξεκινήσει πριν από τον Φεβρουάριο του 2020. Αυτό σημαίνει ότι τα εν λόγω έργα δεν θα έπρεπε να είχαν χρηματοδοτηθεί από τον MAA.

Τα κράτη μέλη δεν υλοποιούν έγκαιρα τις περισσότερες εκκρεμείς συστάσεις ελέγχου της Επιτροπής σχετικά με κρίσιμα ή πολύ σημαντικά ευρήματα

Από το 2021, η Επιτροπή έχει εκδώσει 20 οριστικές εκθέσεις ελέγχου που σχετίζονται με ορόσημα και τιμές-στόχο και περιλαμβάνουν 591 συστάσεις προς 15 κράτη μέλη. Μέχρι τις 30 Απριλίου 2025, η Επιτροπή είχε κρίνει ότι είχαν υλοποιηθεί 417 συστάσεις (71 %) και ότι οι υπόλοιπες 174 (29 %) ήταν σε εκκρεμότητα. Η ίδια κατατάσσει τα ευρήματά της στις εξής τέσσερις κατηγορίες: σε κρίσιμα, πολύ σημαντικά ή σημαντικά και σε ευρήματα για τα οποία είναι επιθυμητή η ανάληψη δράσης. Τα κρίσιμα ή πολύ σημαντικά ευρήματα μπορεί να οδηγήσουν την Επιτροπή στη διατύπωση επιφύλαξης στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) της εάν τα κράτη μέλη δεν τα έχουν ακόμη κάνει δεκτά, τα έχουν απορρίψει ή δεν τα έχουν υλοποιήσει. Μπορεί επίσης να συνιστούν σοβαρή αθέτηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμφωνία χρηματοδότησης, κάτι που μπορεί να οδηγήσει στην εφαρμογή κατ' αποκοπή διόρθωσης⁴⁷.

Για τις περισσότερες (64 %) από τις 136 εκκρεμείς συστάσεις που σχετίζονταν με κρίσιμα ή πολύ σημαντικά ευρήματα, η προθεσμία υλοποίησης που είχε οριστεί στην έκθεση ελέγχου είχε παρέλθει.

⁴³ Κανονισμός MAA, άρθρο 24, παράγραφος 3.

⁴⁴ Αυτόθι, άρθρο 17, παράγραφος 2.

⁴⁵ COM(2024) 474 final: Παράρτημα II στην έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

⁴⁶ Ετήσια έκθεση για το 2023, σημείο 11.22.

⁴⁷ Συμφωνία χρηματοδότησης, παράρτημα I.

Τα συστήματα των κρατών μελών δεν είναι επαρκώς αποτελεσματικά

Ορισμένα εθνικά συστήματα που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις εμφανίζουν αδυναμίες, ενώ διαπιστώσαμε επίσης αδυναμίες στα αιτήματα πληρωμής (διαχειριστική δήλωση) πέντε κρατών μελών.

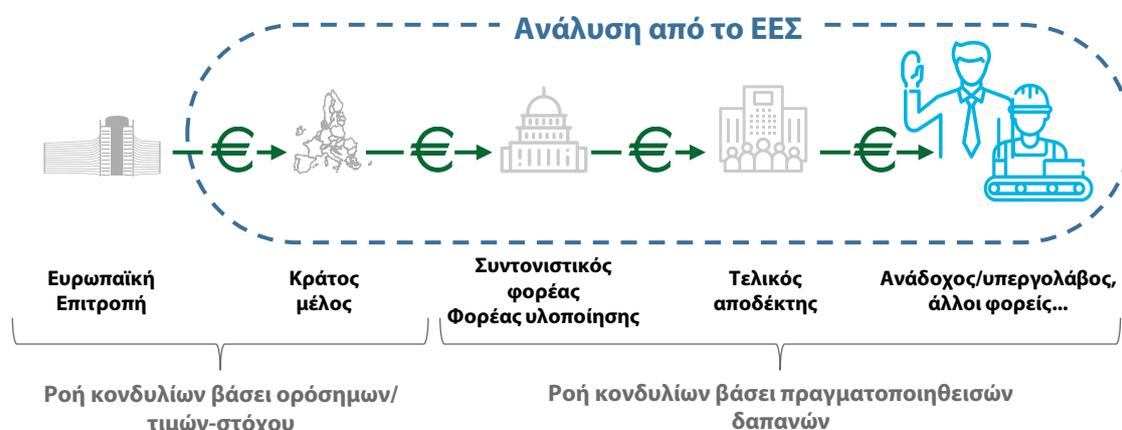
Περιορισμένες οι πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή σχετικά με εντοπιζόμενες περιπτώσεις απάτης

Βασικός δείκτης του κινδύνου απάτης είναι η κλίμακα της εικαζόμενης απάτης. Τα μόνα δημοσιευμένα δεδομένα σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την κλίμακα της εικαζόμενης απάτης στο πλαίσιο του ΜΑΑ προέρχονται από την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO) για το 2024. Στο τέλος του 2024, ενώπιον της EPPO εκκρεμούσαν 311 υποθέσεις σχετικά με το NGEU. Όλες πλην τεσσάρων αφορούσαν τον ΜΑΑ και αντιπροσώπευαν περί το 17 % των συνολικών εν εξελίξει ερευνών για απάτη στις δαπάνες. Η εκτιμώμενη ζημία στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ ανέρχεται σε 2,8 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 30 % (έναντι 25 % το 2023) της συνολικής εκτιμώμενης ζημίας από το σύνολο των περιπτώσεων απάτης στις δαπάνες της ΕΕ⁴⁸. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τον μικρό αριθμό περιπτώσεων (πέντε) που ανέφεραν τα κράτη μέλη στις διαχειριστικές δηλώσεις που συνόδευαν τα αιτήματα πληρωμής το 2024.

Η ιχνηλασιμότητα των κονδυλίων του ΜΑΑ δεν διασφαλίζεται συστηματικά σε όλα τα κράτη μέλη

Αξιολογήσαμε τα εθνικά συστήματα πέντε κρατών μελών (Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία και Ιταλία), προκειμένου να διαπιστώσουμε αν παρείχαν τη δυνατότητα παρακολούθησης των κονδυλίων του ΜΑΑ από τον εθνικό προϋπολογισμό μέχρι το επίπεδο των τελικών αποδεκτών και ακόμη περαιτέρω (π.χ. επίπεδο των αναδόχων ή υπερβολάβων) και παροχής στοιχείων σχετικά με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τους τελικούς αποδέκτες. Από τα στοιχεία που συλλέξαμε προκύπτει ότι, έως το τέλος του 2024, οι τελικοί αποδέκτες στην Ιταλία και την Ελλάδα είχαν πραγματοποιήσει δαπάνες που αντιπροσώπευαν το 49 % και το 39 % αντίστοιχα των συνολικών ποσών που είχαν προγραμματιστεί στους εθνικούς προϋπολογισμούς τους για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του ΜΑΑ. Τα ποσοστά αυτά αντιπροσωπεύουν το 76 % και το 82 % του συνολικού ποσού που έλαβαν η Ιταλία και η Ελλάδα, αντίστοιχα, από την Επιτροπή. Διαπιστώσαμε ότι τα συστήματα που εφαρμόζονταν σε δύο κράτη μέλη (Ισπανία και Γαλλία) δεν διασφάλιζαν τη συστηματική συλλογή δεδομένων σχετικά με τις δαπάνες που πραγματοποιούσαν οι τελικοί αποδέκτες κονδυλίων του ΜΑΑ, ενώ για ένα κράτος μέλος (Γερμανία) οι σχετικές πληροφορίες μάς διαβιβάστηκαν κατόπιν αιτήματος που αφορούσε πέντε μέτρα του ΜΑΑ.

Γράφημα 30 – Ροή της χρηματοδότησης του ΜΑΑ

Πηγή: ΕΕΣ.

⁴⁸ Ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για το 2024.

Εξετάσαμε τη μεθοδολογία που εφαρμόζαν τα κράτη μέλη για τη δημοσίευση του καταλόγου των 100 τελικών αποδεκτών που έλαβαν τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση και διαπιστώσαμε σημαντικές διαφορές στο είδος των δημοσιευμένων πληροφοριών.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, στην ΕΕΔ για το 2024, η Επιτροπή δεν προβαίνει σε ποσοτική εκτίμηση του κινδύνου κατά την πληρωμή, με το επιχείρημα ότι δεν είναι δυνατός ο έγκυρος υπολογισμός ποσοστού σφάλματος. Αντ' αυτού, κατατάσσει τις πληρωμές στο πλαίσιο του ΜΑΑ βάσει του επιπέδου κινδύνου που ενέχουν (χαμηλό, μεσαίο, υψηλό) από την άποψη της νομιμότητας και της κανονικότητας, κυρίως με βάση τα αποτελέσματα των προκαταρκτικών αξιολογήσεων και των κατασταλτικών ελέγχων της, καθώς και των ελέγχων του ΕΕΣ, όταν είναι σύμφωνη με τα σχετικά ευρήματα. Οι υψηλού κινδύνου πληρωμές του ΜΑΑ που υπερβαίνουν το ελάχιστο όριο πρέπει να οδηγούν στη διατύπωση επιφύλαξης. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής, όλες οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2024 είναι χαμηλού κινδύνου. Ωστόσο, αυτό δεν συνάδει με τα δικά μας ευρήματα.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει:

- να επεκτείνει το πεδίο κάλυψης των ελέγχων που διενεργεί στο πλαίσιο των προκαταρκτικών αξιολογήσεων· και
- να διευθετήσει το ζήτημα των καθυστερήσεων στην υλοποίηση των συστάσεων ελέγχου της από τα κράτη μέλη.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 11 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον [ιστότοπό μας \(eca.europa.eu\)](https://eca.europa.eu).

Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει στις ειδικές εκθέσεις μας του 2021

Τι εξετάσαμε

Κάθε χρόνο, εξετάζουμε κατά πόσον οι ελεγχόμενοί μας έλαβαν μέτρα σε συνέχεια των συστάσεών μας, τρία χρόνια μετά τη διατύπωσή τους. Αυτή η διαδικασία μεταπαρακολούθησης αποτελεί σημαντικό στάδιο του κύκλου του ελέγχου. Μας παρέχει αναπληροφόρηση σχετικά με το κατά πόσον οι ελεγχόμενοι μας προέβησαν στις ενέργειες που είχαμε συστήσει και αν τα ζητήματα που είχαμε θέσει διευθετήθηκαν. Παράλληλα, είναι σημαντική για τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό των μελλοντικών ελεγκτικών εργασιών μας, καθώς και για την καταγραφή και την παρακολούθηση των κινδύνων.

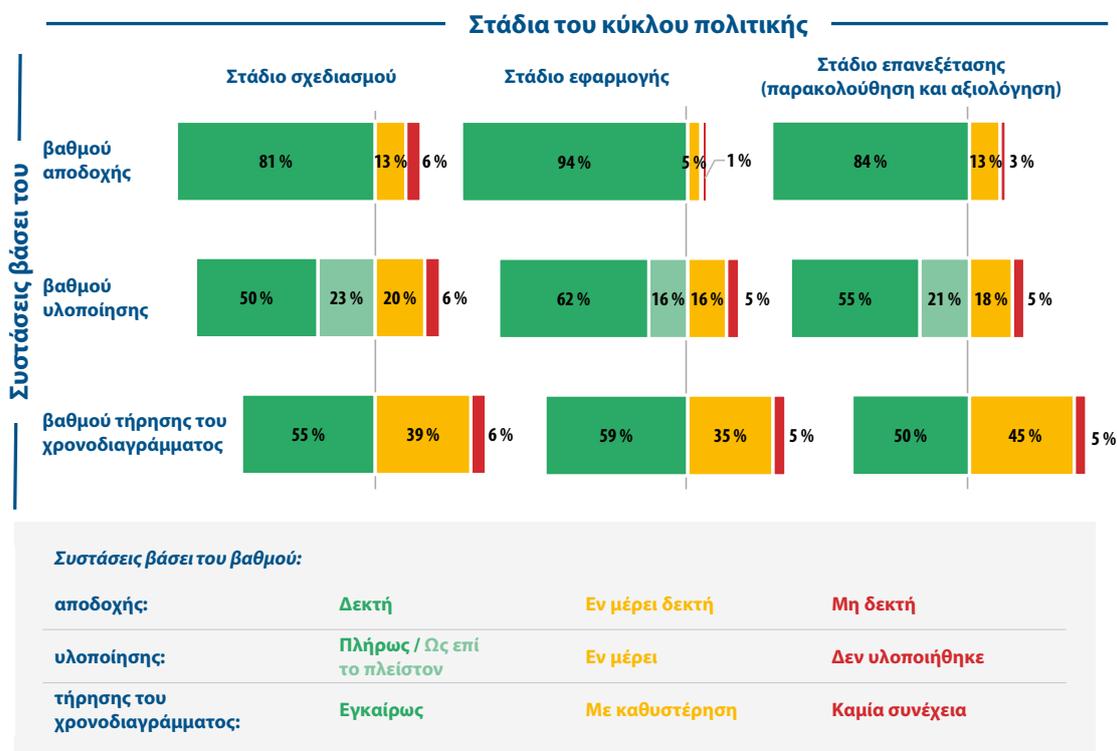
Φέτος, αναλύσαμε συστάσεις προερχόμενες και από τις 27 ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2021. Συνολικά μεταπαρακολουθήσαμε 245 συστάσεις. Εξ αυτών, οι 194 απευθύνονταν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι υπόλοιπες 51 στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και στο Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB). Όπως και στο παρελθόν, οι συστάσεις που απευθύνονταν αποκλειστικά σε κράτη μέλη δεν περιλήφθηκαν στην εμβέλεια των εργασιών μας μεταπαρακολούθησης.

Τα ευρήματά μας

Από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι το ποσοστό των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει στις ειδικές εκθέσεις του 2021, οι οποίες έγιναν πλήρως ή μερικώς δεκτές από τους ελεγχόμενούς μας, αυξήθηκε από 93 % σε 98 % σε σύγκριση με πέρσι (βλέπε [γράφημα 31](#)). Το ποσοστό εκείνων που υλοποιήθηκαν πλήρως ή ως επί το πλείστον αυξήθηκε από 68 % σε 76 % σε σύγκριση με πέρσι και το ποσοστό εκείνων που υλοποιήθηκαν εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος από 52 % σε 56 %. Το τελευταίο ποσοστό δεν έχει ακόμη επανέλθει στο προ της πανδημίας επίπεδο (τουλάχιστον 60 %).

Στο πλαίσιο της ανάλυσής μας με σκοπό να εξακριβώσουμε αν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των τριών σταδίων του κύκλου της πολιτικής (στάδιο σχεδιασμού, στάδιο εφαρμογής και στάδιο επανεξέτασης), προέκυψε ότι οι συστάσεις που αφορούν το στάδιο της εφαρμογής των πολιτικών ή των προγραμμάτων εμφανίζουν το υψηλότερο επίπεδο αποδοχής, υλοποίησης και τήρησης του χρονοδιαγράμματος.

Γράφημα 31 – Βαθμός αποδοχής, υλοποίησης και τήρησης του χρονοδιαγράμματος, ανά στάδιο του κύκλου της πολιτικής

Πηγή: ΕΕΣ.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι:

- από το σύνολο των συστάσεων που απευθύνονταν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 77 % υλοποιήθηκε είτε πλήρως είτε ως επί το πλείστον·
- το 75 % των συστάσεων που απευθύνονταν στους άλλους ελεγχόμενους υλοποιήθηκε είτε πλήρως είτε ως επί το πλείστον·
- όσον αφορά τα διάφορα στάδια του κύκλου της πολιτικής, το 28 % των συστάσεών μας στις ειδικές εκθέσεις του 2021 αφορούσε το στάδιο του σχεδιασμού, το 56 % το στάδιο της εφαρμογής και το 17 % το στάδιο της επανεξέτασης.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 12 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2024 είναι διαθέσιμο στον [ιστότοπό](https://eca.europa.eu) μας (eca.europa.eu).

Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης

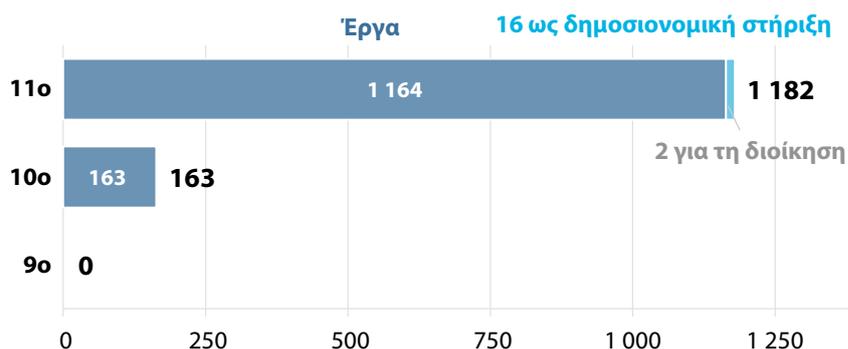
Σύνολο: 1,35 δισ. ευρώ

Ο έλεγχός μας

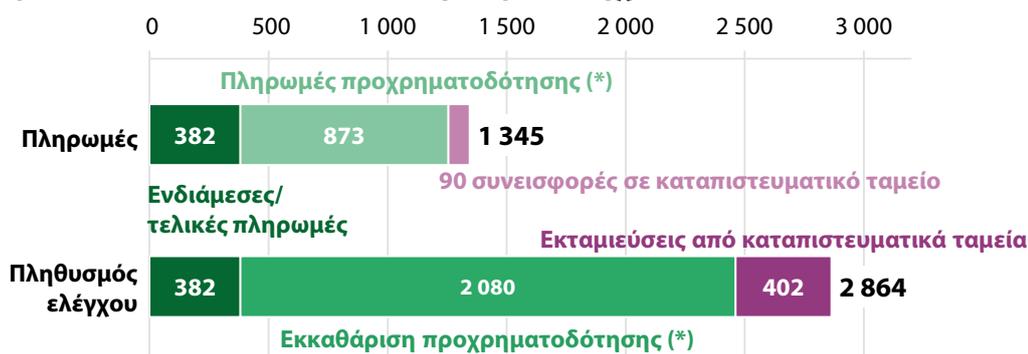
Από τη σύστασή τους το 1959 και μέχρι το τέλος του 2020, τα ΕΤΑ αποτελούσαν τα κύρια μέσα διά των οποίων η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) χρηματοδοτούσε την αναπτυξιακή συνεργασία με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), καθώς και με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Πρωταρχικός στόχος τους είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας, σύμφωνα με τον κύριο στόχο της αναπτυξιακής συνεργασίας που ορίζεται στο άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το 11ο (και τελευταίο) ΕΤΑ καλύπτει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2014-2020.

Γράφημα 32 – Οικονομική επισκόπηση των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης για το 2024

Πληρωμές στο πλαίσιο των ΕΤΑ ανά γραμμή του προϋπολογισμού και ανά είδος (εκατ. ευρώ)

Πληρωμές στο πλαίσιο των ΕΤΑ και πληθυσμός ελέγχου

* Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ετήσιων λογαριασμών του 9ου, 10ου και 11ου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2024.

Υπό το ΠΔΠ 2021-2027, η αναπτυξιακή συνεργασία με τις χώρες ΑΚΕ εντάσσεται πλέον στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη και, κατ' επέκταση, στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ, ενώ η συνεργασία με τις ΥΧΕ ενσωματώνεται στην απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας. Εντούτοις, το 9ο, 10ο και 11ο ΕΤΑ δεν έχουν ενσωματωθεί στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Τόσο η εκτέλεσή τους όσο και η παρουσίαση των σχετικών στοιχείων εξακολουθούν να γίνονται χωριστά μέχρι το κλείσιμό τους.

Οι δαπάνες που καλύψαμε συνδέονται με στήριξη που χορηγείται σε 76 χώρες βάσει ευρέος φάσματος μεθόδων υλοποίησης, όπως συμβάσεις έργου, προμηθειών και υπηρεσιών, επιχορηγήσεις, δημοσιονομική στήριξη, εκτιμήσεις προγράμματος και συμφωνίες μεταβίβασης αρμοδιοτήτων που συνάπτονται με οντότητες που υπόκεινται σε αξιολόγηση κατά πυλώνες (παραδείγματος χάριν, διεθνείς οργανισμοί).

Η διαχείριση των ΕΤΑ ασκείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τη Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων (ΓΔ INTPA) της Επιτροπής. Η Γενική Διεύθυνση Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (ΓΔ NEAR) διαχειρίστηκε ένα μικρό μέρος (5 %) των πληρωμών των ΕΤΑ για το 2024. Από 1ης Φεβρουαρίου 2025, η ΓΔ NEAR έχει χωριστεί σε δύο ΓΔ: τη Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης και Ανατολικής Γειτονίας (ΓΔ ENEST) και τη Γενική Διεύθυνση Μέσης Ανατολής, Βόρειας Αφρικής και Περιεκτικού Κόλπου (ΓΔ MENA).

Τα ευρήματά μας

Διαπιστώσαμε ότι οι λογαριασμοί δεν περιείχαν σημαντικές ανακρίβειες.

Οι πράξεις εσόδων δεν περιείχαν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Το επίπεδο σφάλματος στις πράξεις πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ ήταν σημαντικό. Βάσει των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 6,5 %.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης διασφάλισης

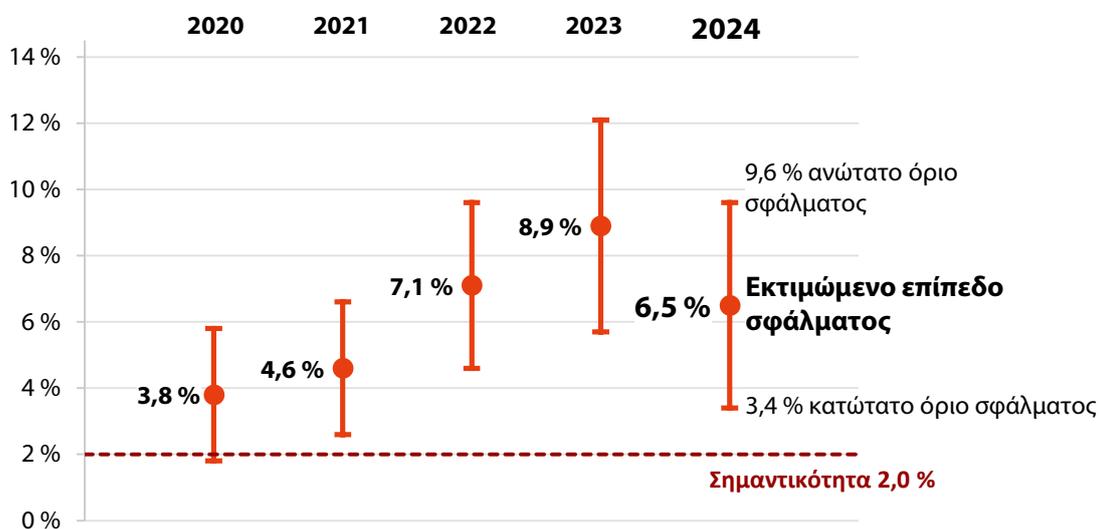
Όσον αφορά τον έλεγχο της κανονικότητας των πράξεων, εξετάσαμε δείγμα 85 πράξεων, το οποίο ήταν αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των δαπανών από τα ΕΤΑ. Το δείγμα περιλάμβανε 16 πράξεις που αφορούσαν το καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης για την Αφρική, μία πράξη που αφορούσε το καταπιστευματικό ταμείο Βέκου, 54 που είχαν εγκριθεί από 14 αντιπροσωπείες της ΕΕ⁴⁹ και 14 που είχαν εγκριθεί από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής. Όπου διαπιστώσαμε σφάλματα στις συγκεκριμένες πράξεις, αναλύσαμε τα υποκείμενα αίτια, αναζητώντας τυχόν αδυναμίες. Επιπλέον, για τις πράξεις που ελέγξαμε επιτόπου και εφόσον αυτό ήταν εφικτό και σκόπιμο, προβήκαμε σε αξιολόγηση των επιδόσεων.

Από τις 85 πράξεις που εξετάσαμε, οι 34 (40,0 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 27 σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμάται ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 6,5 % (βλέπε [γράφημα 33](#)).

⁴⁹ Μπουρούντι, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, Γουινέα Μπισάου, Κένυα, Μαλάουι, Μαυριτανία, Μαυρίκιος, Μοζαμβίκη, Ναμίμπια, Νιγηρία, Σιέρα Λεόνε, Τόγκο, Ουγκάντα, Ζάμπια.

Γράφημα 33 – Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις

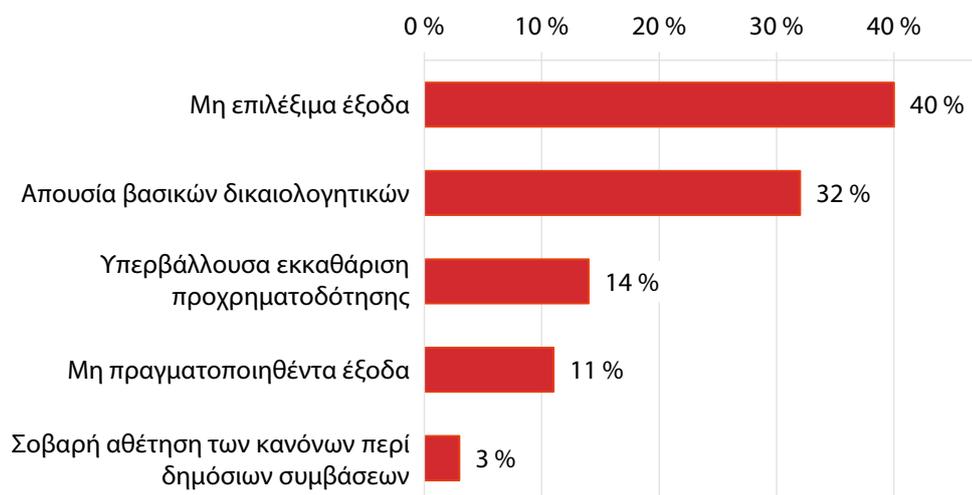
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο [γράφημα 34](#) παρουσιάζεται η αναλυτική κατανομή του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2024 ανά είδος σφάλματος.

Γράφημα 34 – Ανάλυση ανά είδος του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος

Πηγή: ΕΕΣ.

Σε 13 περιπτώσεις ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων, η Επιτροπή διέθετε επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να τα προλάβει, ή να τα εντοπίσει και να τα διορθώσει, πριν από την αποδοχή των δαπανών. Εάν είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο κατά 2,2 εκατοστιαίες μονάδες.

Επισκόπηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ INTPA για το 2024

Στη δήλωση διασφάλισης του Γενικού Διευθυντή στην ΕΕΔ της ΓΔ INTPA για το 2024 δεν περιλαμβάνονται επιφυλάξεις. Από το 2019, η ΓΔ INTPA έχει μειώσει σημαντικά το πεδίο αναφοράς των επιφυλάξεων (ήτοι το ποσοστό των δαπανών που αυτές καλύπτουν), αρχικά από 16 % σε 1 % το 2018 και, στη συνέχεια, στο μηδέν από το 2019 και μετά.

Κατά τις εκτιμήσεις της ΓΔ INTPA, το συνολικό επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή ανερχόταν σε 89,7 εκατομμύρια ευρώ (1,1 % των δαπανών του 2024) και το αντίστοιχο κατά το κλείσιμο σε 78,6 εκατομμύρια ευρώ (0,97 % των δαπανών του 2024). Από το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή, η ΓΔ INTPA εκτιμά, βάσει των μέσων ιστορικών δεδομένων, ότι 11,1 εκατομμύρια ευρώ (12,4 %) θα αποτελέσουν αντικείμενο διορθώσεων στο πλαίσιο των ελέγχων που θα διενεργήσει τα επόμενα χρόνια (το ποσό αυτό είναι γνωστό ως «διορθωτική ικανότητα»). Από αυτό το κατ' εκτίμηση ποσό, η Επιτροπή ανέφερε ότι το 2024 ανακτήθηκαν τελικά 5,0 εκατομμύρια ευρώ. Από την υποβολή σε ελεγκτικές δοκιμασίες του 60,9 % του εν λόγω ποσού (3,1 εκατ. ευρώ), διαπιστώσαμε ότι 0,2 εκατομμύρια ευρώ δεν θα έπρεπε να είχαν αναφερθεί ως εφαρμοσθείσα διορθωτική ικανότητα.

Μελέτη του 2024 για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος

Το 2024, η ΓΔ INTPA ανέθεσε σε εξωτερικό σύμβουλο την εκπόνηση της 13ης μελέτης της σχετικά με το ΥΠΣ. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι η εκτίμηση του ποσοστού των σφαλμάτων που διέλαθαν όλους τους διαχειριστικούς ελέγχους της ΓΔ INTPA, σε ολόκληρο το πεδίο της αρμοδιότητάς της, προκειμένου να εξαχθεί συμπέρασμα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των ελέγχων αυτών.

Το 2024, η Επιτροπή αποφάσισε να αναθεωρήσει από το 2025 τη μεθοδολογία για το ΥΠΣ. Στόχος των αλλαγών είναι, μεταξύ άλλων, να καθοριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια πώς πρέπει να αντιμετωπίζονται τα μεγάλης αξίας στοιχεία και να περιοριστεί η δυνατότητα να μπορούν να χρησιμοποιούνται ως βάση τεκμηρίωσης αποκλειστικά τα αποτελέσματα των εξακριβώσεων της διαχείρισης και οι εργασίες άλλων ελεγκτών. Παρόλα αυτά, οι αδυναμίες δεν έχουν εξαλειφθεί.

Αξιολόγηση των επιτευγμάτων των έργων κατά τις επισκέψεις ελέγχου

Στο πλαίσιο των επισκέψεων ελέγχου που πραγματοποιήσαμε, αξιολογήσαμε επίσης τα επιτεύγματα έργων που είτε είχαν ολοκληρωθεί είτε βρίσκονταν κοντά στην ολοκλήρωσή τους. Η αξιολόγησή μας περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, επισκόπηση των δεικτών εκροής και επακόλουθου, καθώς και των αποτελεσμάτων των έργων. Τα αποτελέσματα των ελέγχων μας ήταν ποικίλα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρηματοδότηση είχε χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά και είχε συμβάλει στην επίτευξη των στόχων των έργων. Ωστόσο, όπως και τα προηγούμενα χρόνια⁵⁰, εντοπίσαμε επίσης περιπτώσεις στις οποίες τα ενωσιακά έργα δεν είχαν επιτύχει όλους τους στόχους τους. Συγκεκριμένα, οι υποδομές που κατασκευάστηκαν στο πλαίσιο των έργων δεν διατηρήθηκαν πάντοτε μετά την ολοκλήρωσή τους, γεγονός που εγείρει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τη διατηρησιμότητά τους.

⁵⁰ Ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τα ΕΤΑ για το 2022 και το 2023.

Οι συστάσεις μας

Η Επιτροπή οφείλει:

- να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί προβολής·
- να ενισχύσει τους ελέγχους που αφορούν τα κατ' αποκοπή ποσά ή τα άλλα έξοδα που δηλώνονται στο πλαίσιο των επιλογών απλουστευμένου κόστους· και
- να λαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της διατηρησιμότητας των έργων.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο της έκθεσης σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το 9ο, 10ο και 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2024 είναι διαθέσιμο στον [ιστότοπό μας \(eca.europa.eu\)](https://eca.europa.eu).

Γενικές πληροφορίες

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το έργο του

Το ΕΕΣ είναι ο ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ. Εδρεύει στο Λουξεμβούργο και απασχολεί περί τους 900 υπαλλήλους, προερχόμενους από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Αποστολή μας είναι να συμβάλλουμε στη βελτίωση της διοίκησης και της χρηματοοικονομικής διαχείρισης της ΕΕ, να προάγουμε τη λογοδοσία και τη διαφάνεια και να ενεργούμε ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της ΕΕ. Οι εκθέσεις και οι γνώμες ελέγχου που συντάσσουμε αποτελούν καθοριστικής σημασίας κρίκο στην αλυσίδα λογοδοσίας εντός της ΕΕ, δεδομένου ότι χρησιμοποιούνται για να υποχρεώνουν σε λογοδοσία τους υπευθύνους για την εκτέλεση των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ, ήτοι την Επιτροπή, τα λοιπά θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, καθώς και τις διοικητικές αρχές των κρατών μελών. Προειδοποιούμε για τους κινδύνους, παρέχουμε διασφάλιση, επισημαίνουμε αδυναμίες και ορθές πρακτικές και παρέχουμε καθοδήγηση στους φορείς χάραξης πολιτικής και τους νομοθέτες της ΕΕ σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης της διαχείρισης των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ. Μέσω του έργου μας, οι πολίτες της ΕΕ είναι ενήμεροι για το πώς δαπανώνται τα χρήματά τους.

Tony MURPHY
Ιρλανδία

Νικόλαος ΜΗΛΙΩΝΗΣ
Ελλάδα

Klaus-Heiner LEHNE
Γερμανία

Iliana IVANOVA
Βουλγαρία

Bettina JAKOBSEN
Δανία

Jan GREGOR
Τσεχία

Mihails KOZLOVS
Λετονία

Ildikó GÁLL-PELCZ
Ουγγαρία

Annemie TURTELBOOM
Βέλγιο

Ivana MALETIĆ
Κροατία

François-Roger CAZALA
Γαλλία

Joëlle ELVINGER
Λουξεμβούργο

Helga BERGER
Αυστρία

Marek OPIOŁA
Πολωνία

Jorg Kristijan PETROVIĆ
Σλοβενία

Stef BLOK
Κάτω Χώρες

George Marius HYZLER
Μάλτα

Λευτέρης ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
Κύπρος

Laima Liucija ANDRIKIENĖ
Λιθουανία

Keit PENTUS-ROSIMANNUS
Εσθονία

Katarína KASZASOVÁ
Σλοβακία

João LEÃO
Πορτογαλία

Alejandro BLANCO FERNÁNDEZ
Ισπανία

Carlo Alberto MANFREDI SELVAGGI
Ιταλία

Petri SARVAMAA
Φινλανδία

Hans LINDBLAD
Σουηδία

Lucian ROMAȘCANU
Ρουμανία

Σημ.: Κατάσταση τον Ιούλιο του 2025.

Το έργο μας

Καταρτίζουμε:

- ετήσιες εκθέσεις, που περιλαμβάνουν κυρίως τα αποτελέσματα των εργασιών που εκτελούμε στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών ελέγχων και των ελέγχων συμμόρφωσης επί του προϋπολογισμού της ΕΕ και επί των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης, αλλά καλύπτουν επίσης ζητήματα που άπτονται της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και των επιδόσεων·
- ειδικές εκθέσεις, που παρουσιάζουν τα αποτελέσματα επιλεγμένων ελέγχων επί συγκεκριμένων τομέων πολιτικής και τομέων δαπανών ή επί συγκεκριμένων θεμάτων που έχουν να κάνουν με τον προϋπολογισμό και τη διαχείριση·
- ειδικές ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τους εκτελεστικούς και αποκεντρωμένους οργανισμούς, τα λοιπά όργανα και τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ·
- γνώμες σχετικά με τη θέσπιση νέας ή την επικαιροποίηση παλαιότερης νομοθεσίας που έχει σημαντικό αντίκτυπο στη χρηματοοικονομική διαχείριση, εκδιδόμενες είτε κατόπιν αιτήματος άλλου θεσμικού οργάνου είτε με δική μας πρωτοβουλία·
- επισκοπήσεις, στις οποίες περιγράφονται ή παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με πολιτικές, συστήματα, μηχανισμούς ή άλλα περισσότερο εξειδικευμένα θέματα.

Σύντομη ματιά στην προσέγγιση του ελέγχου όσον αφορά τη δήλωση διασφάλισης

Οι γνώμες που περιλαμβάνονται στη δήλωση διασφάλισης βασίζονται σε αντικειμενικά τεκμήρια, προερχόμενα από ελεγκτικές δοκιμασίες που διενεργούνται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου.

Όπως αναφέρουμε στη στρατηγική μας για την περίοδο 2021-2025, για το επόμενο ΠΔΠ 2021-2027 θα εξακολουθήσουμε να εξελίσσουμε την προσέγγιση του ελέγχου μας και να αξιοποιούμε τα διαθέσιμα δεδομένα και πληροφορίες, ούτως ώστε να συνεχίσουμε να παρέχουμε αδιάσειστη διασφάλιση, στο πλαίσιο της εντολής μας βάσει της Συνθήκης και σε πλήρη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου του δημόσιου τομέα.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Παρέχουν οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ πλήρη και ακριβή πληροφοριακά στοιχεία;

Κάθε χρόνο, οι γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής προβαίνουν σε εκατοντάδες χιλιάδες λογιστικές εγγραφές, αντλώντας στοιχεία από πολλές διαφορετικές πηγές (συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών). Ελέγχουμε κατά πόσον οι λογιστικές διαδικασίες εφαρμόζονται δεόντως, καθώς και αν τα λογιστικά δεδομένα που προκύπτουν είναι πλήρη, έχουν καταχωριστεί ορθά και παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΕ.

- Αξιολογούμε το λογιστικό σύστημα, προκειμένου να εξακριβώσουμε αν αυτό αποτελεί την κατάλληλη βάση για την εξαγωγή αξιόπιστων δεδομένων.

- Αξιολογούμε τις βασικές λογιστικές διαδικασίες, προκειμένου να εξακριβώσουμε ότι αυτές λειτουργούν ορθά.
- Διενεργούμε αναλυτικούς ελέγχους των λογιστικών δεδομένων, προκειμένου να εξακριβώσουμε αν αυτά παρουσιάζονται με συνέπεια και μπορούν να θεωρηθούν εύλογα.
- Υποβάλλουμε σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες δείγμα λογιστικών εγγραφών, προκειμένου να εξακριβώσουμε αν οι σχετικές πράξεις υπάρχουν και έχουν καταγραφεί επακριβώς.
- Ελέγχουμε τις οικονομικές καταστάσεις, προκειμένου να εξακριβώσουμε κατά πόσον αυτές απεικονίζουν εύλογα την οικονομική κατάσταση.

Κανονικότητα των πράξεων

Συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες οι πράξεις εσόδων και οι καταχωριζόμενες ως δαπάνες πράξεις πληρωμών, στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ;

Από τον προϋπολογισμό της ΕΕ πραγματοποιούνται εκατομμύρια πληρωμές σε δικαιούχους τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε ολόκληρο τον κόσμο. Την ευθύνη για τη διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους των εν λόγω δαπανών φέρουν τα κράτη μέλη. Για τη συγκέντρωση των τεκμηρίων που χρειαζόμαστε, αξιολογούμε τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των εσόδων και των πληρωμών που καταχωρίζονται ως δαπάνες (ήτοι των τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προπληρωμών) και εξετάζουμε δείγμα πράξεων.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνουμε ότι τηρούνται τα σχετικά διεθνή πρότυπα ελέγχου, προβαίνουμε σε επισκόπηση και επαναδιενέργεια των εξακριβώσεων και ελέγχων που έχουν πραγματοποιήσει οι υπεύθυνοι για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Κατ' αυτό τον τρόπο, λαμβάνουμε πλήρως υπόψη τυχόν διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί σε συνέχεια των εξακριβώσεων αυτών.

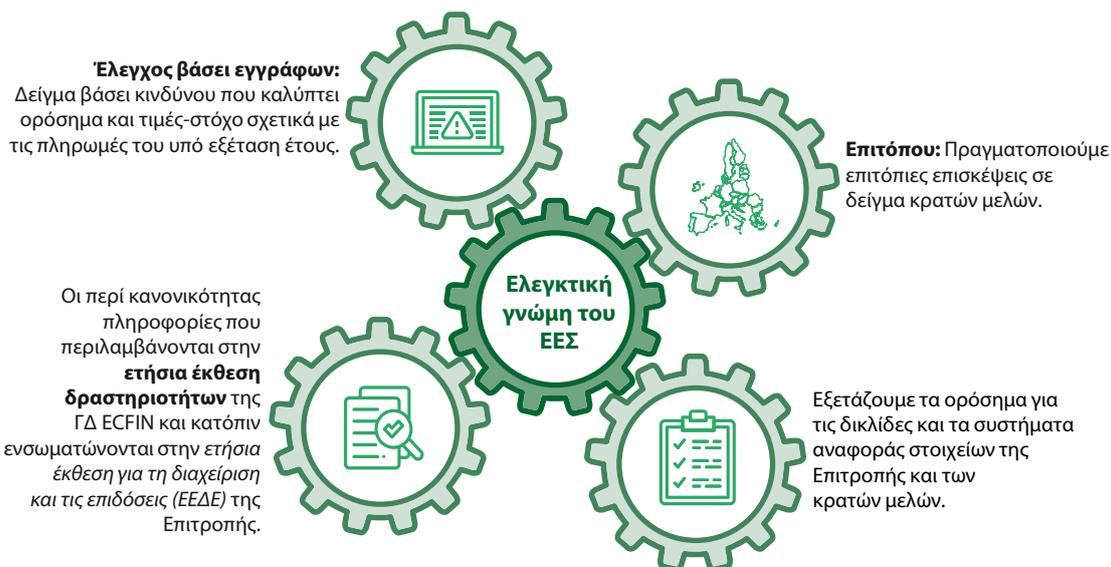
- Αξιολογούμε τα συστήματα διαχείρισης των εσόδων και των δαπανών, προκειμένου να εξακριβώσουμε την αποτελεσματικότητά τους ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας των αντίστοιχων πράξεων.
- Λαμβάνουμε στατιστικά δείγματα πράξεων, τα οποία χρησιμοποιούμε ως βάση για τις λεπτομερείς ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες προβαίνουν οι ελεγκτές και οι ελέγκτριές μας. Εξετάζουμε διεξοδικά τις πράξεις των δειγμάτων, φθάνοντας μέχρι τις εγκαταστάσεις των τελικών αποδεκτών (παραδείγματος χάριν γεωργών, ερευνητικών ινστιτούτων, εταιρειών που εκτελούν έργα ή παρέχουν υπηρεσίες μετά από δημόσιο διαγωνισμό), προκειμένου να συλλέξουμε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το συμβάν στο οποίο βασίστηκε η πράξη είναι υπαρκτό, έχει καταγραφεί ορθά και συμμορφώνεται με τους κανόνες που διέπουν την πραγματοποίηση των σχετικών πληρωμών.
- Αναλύουμε τα σφάλματα και τα ταξινομούμε είτε ως ποσοτικοποιήσιμα είτε ως μη ποσοτικοποιήσιμα. Οι πράξεις περιέχουν ποσοτικοποιήσιμο σφάλμα εάν, βάσει των ισχυόντων κανόνων, η πληρωμή δεν θα έπρεπε να είχε εγκριθεί. Παρεκβάλλουμε τα ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα, προκειμένου να εξαγάγουμε ένα εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για κάθε τομέα για τον οποίο εκπονούμε ειδική εκτίμηση. Στη συνέχεια, συγκρίνουμε το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος με ένα όριο σημαντικότητας, που έχουμε ορίσει στο 2 %, και εκτιμούμε αν τα σφάλματα είναι διάχυτα.
- Για τη διαμόρφωση της γνώμης μας λαμβάνουμε υπόψη αυτές τις εκτιμήσεις και άλλα συναφή πληροφοριακά στοιχεία, όπως τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και τις εκθέσεις άλλων εξωτερικών ελεγκτών.

- Συζητάμε όλα τα ευρήματά μας τόσο με τις αρχές των κρατών μελών όσο και με την Επιτροπή, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε την ορθότητα των πραγματικών περιστατικών.

Ποια είναι η προσέγγιση και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε για τη δήλωση διασφάλισης σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών του ΜΑΑ;

- Διατυπώνουμε χωριστή γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών του ΜΑΑ στο πλαίσιο της δήλωσης διασφάλισης μας σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ακολουθούμε αυτή την προσέγγιση, καθώς θεωρούμε ότι το μοντέλο εκτέλεσης των δαπανών του ΜΑΑ διαφέρει και ότι ο μηχανισμός είναι προσωρινό μέσο. Με τη γνώμη αυτή, σκοπός μας είναι να παράσχουμε εύλογη διασφάλιση σχετικά με τις πληρωμές. Επίσης, βάσει αυτής, παρουσιάζουμε λεπτομερείς πληροφορίες στη δήλωση διασφάλισης (βλέπε [γράφημα 35](#)).
- Θεμελιώνουμε τη διασφάλιση ως επί το πλείστον σε ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης και στην αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και δικλίδων. Βασιζόμαστε επίσης στις ΕΕΔ και στην ΕΕΔΕ και στις εκθέσεις της υπηρεσίας εσωτερικού λογιστικού ελέγχου (IAS) της Επιτροπής.
- Οι εργασίες μας ακολουθούν τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και διασφαλίζουν ότι οι ελεγκτικές γνώμες που διατυπώνουμε υποστηρίζονται από επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια.

Γράφημα 35 – Ελεγκτική γνώμη

Πηγή: ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ.

Όλα τα προϊόντα μας δημοσιεύονται στον ιστότοπό μας, στη διεύθυνση www.eca.europa.eu.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2025

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τις κατωτέρω αναφερόμενες φωτογραφίες, επιτρέπεται η αναπαραγωγή υπό την προϋπόθεση της μνείας του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, της πηγής και, όπου χρειάζεται, του ονοματεπωνύμου των φωτογράφων:

Σελίδα 4: © Ευρωπαϊκή Ένωση, 2023, πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο/Sophie Margue.

Σελίδα 81: © Ευρωπαϊκή Ένωση, 2025, πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Αρχιτέκτονες των κτιρίων: Paul Noël (1988) και Jim Clemes (2003 και 2013).

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας:

Το γράφημα 13 σχεδιάστηκε με τη χρήση εικονιδίων της [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Σελίδα 16: © InfiniteFlow, [stock.adobe.com](#).

Σελίδα 35: © Funtap, [stock.adobe.com](#).

Σελίδα 39: © K.Mongkol, [stock.adobe.com](#).

Σελίδα 45: © elgreko, [stock.adobe.com](#).

Σελίδα 50: © Worawut, [stock.adobe.com](#).

Σελίδα 54: © Maryna, [stock.adobe.com](#).

Το γράφημα 30 σχεδιάστηκε με τη χρήση εικονιδίων της [Flaticon.com](#) (τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εικονίδιο από αριστερά). © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Σελίδα 75: © paryati, [stock.adobe.com](#).

Το γράφημα 35 σχεδιάστηκε με τη χρήση εικονιδίων της [Flaticon.com](#) (το εικονίδιο πάνω αριστερά και τα δύο τελευταία). © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Η επεξεργασία του εικονιδίου που αναπαριστά οδοντοτροχό έγινε από το ΕΕΣ, © Ramziia, [stock.adobe.com](#).

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, τα λογότυπα και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

Παραπομπή στην παρούσα έκθεση μπορεί να γίνεται ως εξής:

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, «2024 – Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025

PRINT	ISBN 978-92-849-5604-3	ISSN 2812-1481	doi:10.2865/8741284	QJ-01-25-046-EL-C
PDF	ISBN 978-92-849-5603-6	ISSN 2812-1473	doi:10.2865/6885476	QJ-01-25-046-EL-N
HTML	ISBN 978-92-849-5602-9	ISSN 2812-1473	doi:10.2865/2993120	QJ-01-25-046-EL-Q

Λίγα λόγια για τη δημοσίευση «2024- Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία»

Η δημοσίευση «2024- Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία» αποτελεί σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων μας για το 2024, οι οποίες αφορούν τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης. Οι εκθέσεις αυτές περιέχουν τη δήλωση διασφάλισης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Καλύψαμε επίσης τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και διατυπώνουμε χωριστή γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών δαπανών. Στο εν λόγω έγγραφο παρατίθενται επίσης τα σημαντικότερα ευρήματά μας όσον αφορά τα έσοδα και τους κύριους τομείς δαπανών στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, καθώς και τα ευρήματά μας σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού και τη χρηματοοικονομική διαχείριση.

Το πλήρες κείμενο των εκθέσεων είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο eca.europa.eu.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) είναι ο ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ. Με την ιδιότητα αυτή, προειδοποιούμε για τους κινδύνους, παρέχουμε διασφάλιση, επισημαίνουμε αδυναμίες, αναδεικνύουμε ορθές πρακτικές και προσφέρουμε καθοδήγηση στους φορείς χάραξης πολιτικής και στους νομοθέτες της ΕΕ σχετικά με τρόπους βελτίωσης της διαχείρισης των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ. Χάρη στο έργο μας, οι πολίτες της ΕΕ είναι ενήμεροι για το πώς δαπανώνται τα χρήματά τους.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης